

stran 4:

Pod jenkovo lipo so peli

Nepozabno srečanje slovenskih družin

Sindikalni pluralizem

Nova zakonodaja je dala široka pooblastila vodilnim ljudem v firmah - poštenu in sposobni se jih poslužujejo odgovorno, drugi jih izrabljajo za dokazovanje svoje premoči nad podrejenimi. Kdo me bo zaščitil pred takšnim direktorjem, je prejšnji teden na javni tribuni spraševala Vika Praprotnik. Enako se je bržkone vprašal natakar kranjskega hotela, ki je ostal brez službe, to vprašanje ne da spati devetim Unitelovim delavkam, ki jih hočejo z nizko plačo in nenormalnimi normami pripraviti, da bi same pustile delo.

Zaščitili vas bomo mi, so Viki Praprotnik v en glas odgovorili predstavniki starih in novih sindikatov. Po zakonih, ki že dolga desetletja vladajo v kapitalizmu, to sicer drži. Toda tamkaj so razmerja kristalno jasna. Če poenostavimo: na eni strani so kapitalisti, na drugi njihova namerna delovna sila, močan sindikat pa večje brani interese slednjih. Toda dejansko se je ta odnos izkristaliziral do takšne mere, da eno in drugo plat družji most obojestransko sprejemljive tolerance, saj eni brez drugih ne bi mogli shajati. Naša lastninska razmerja pa so še nerazjasnjena, čeprav se managerji z novimi pooblastili včasih vedejo že kar kot lastniki kapitala. Ne ve se, kdo natanko bo na eni in kdo na drugi stra-

ni, ko se bo podpisovala kolektivna pogodba, zveličavni akt odnosa med delom in kapitalom, tudi ne, kateri sindikat bo lovil ravnovesje med obema. Bo to danes sicer prenovljeni sindikat, ki pa se je v podjetju še do včeraj uklanjal odločitvam vodstva, ki je v občini, republiki ali federaciji še do nedavna tenko prisluškoval partijskim priporočilom? Ali bo to kateri od novih sindikatov, nastal iz opozicijskih in pluralnih teženj, ki še vedno nima članstva, imena, financ in drugih znamenj moči. Sindikalni pluralizem, kakršen se rojeva pri nas, za svet ni nič novega in nenavadnega. Toda zanj velja enako kot za odnos s kapitalom - najsi so idejna in programska nasprotja še tolikšna, pri podpisovanju kolektivne pogodbe in pravnem ter socialnem varstvu delavcev najdejo skupni imenovalc. Sindikati pri nas, nastali iz potrebe po razbitju dosedanjega sindikalnega monizma, ne izpovedujejo večjih programskih razlik, toda njihovo zaščitno funkcijo za zdaj hromi hlastanje po lastni afirmaciji, pa naj gre za stare ali nove sindikate, zaradi česar delavec ostaja na cedilu. Sindikalne zaščite pa je potreben ne jutri, temveč že včeraj.

● D. Z. Žlebir

Tridnevna stavka v Tekstilindusu

Stavka se je končala z odstopom vodstva

Kranj, 18. junija - V Tekstilindusu se je danes še vse dopolne nadaljevala stavka, ki so jo začeli v četrtek. Odtlej so se zahteve stavkajočih spremenile, zamenjali pa so se tudi ljudje v stavkovnem odboru.

Kot so nam danes v odmoru, ko so čakali na odločitev strokovnega kolegija, povedali člani stavkovnega odbora pod vodstvom Štefana Smolka, od vodstva tovarne zahtevajo za 30 odstotkov višje plače vsem delavcem, izvemši vodilne, iz-

plačilo regresa v celoti ter redna izplačila osebnih dohodkov do 15. v mesecu. Če zahteve ne bodo izpolnjene, zahtevajo odstop vodilnih, razen direktorja Štefana Markoviča. Strokovni kolegij je bil sicer pripravljen na kompromis, da bi namreč

150 delavcem z najnižjimi dohodki (1.860 dinarjev) povečali plače na 2.400 dinarjev, ponudili pa so tudi izplačilo polovico regresa. Stavkajoči tega niso bili voljni sprejeti.

Po dopoldanskem posvetu se je strokovni kolegij v odsotnosti direktorja Markoviča in njegovega svetovalca Peternelja (oba sta v bolniškem staležu, Markovič je na zdravljenju na Golniku) odločil odstopiti, da bi se stavkajoči vrnili na delo - zahtevam namreč po njihovem mnenju ne morejo ugoditi. Odločitev o odstopu so člani ožjega vodstva sporočili glavnemu direktorju in družbenopolitični skupnosti (direktorja in dva člana stavkovnega odbora je v petek sprejel tudi kranjski župan Vitomir Gros, ne da bi jim mogel pomagati), opoldne pa jo je sprejel tudi delavski svet. ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Železarna dala garancijo

Jesenice, 18. junija - Na izredni seji delavskega sveta Jeseniške železarne - bila je minuli petek - so člani delavskega sveta brez pripomb sprejeli predlog poslovodnega odbora Železarne, da Železarna Jesenice da Gorenjski banki poleg akceptnih nalogov tudi garancijsko izjavo.

Železarni je uspelo, da deblokira žiro račun, saj so se z upniki sporazumeli, da bodo pridobili svež kapital. Železarna je zadolžena: menice, ki so jim jih dali kupci, niso zadostne, zato je bilo treba dati banki garancijo. Banka meni, da je treba zavarovati tudi drugi del denarja, krediti za izvoz, z delnicami. Kot je dejal inž. Boris Bregant, pa zastava delnic pomeni, da jih v vsakem primeru banka lahko kupi sama in gre torej za premoženjsko razmerje. Ugotovili so, da je celoten prenos vprašljiv, ker delnice še ne obstajajo, zato so plačila zavarovali z drugimi oblikami.

Po dogovoru v okviru slovenskih železarn naj bi obveznice v višini 25 milijonov nemških mark, ki jih je izdala Republika Slovenija, spremenili tudi v svež kapital in tako spremenili prvotno pogodbo.

Tako so v petek lahko delavcem tudi izplačali osebne dohodek in regres. ● D. S.

Val 202 na Šmarjetni gori

Slovesnost Vala 202 in našega Franca Perdana

Šmarjetna gora, 15. junija - V petek popoldne so se na Šmarjetni gori zbrali novinarji ljubljanskega Vala 202 in z oddajo "v živo" proslavili 18. rojstni dan oddajanja. V slavnostnem programu so sodelovali tudi nekateri znani Kranjčani, med njimi tudi naš Franc Perdan, ki je prav te dni "službeno" odložil fotoaparata in zaslužen začel uživati prve dni med upokojenci.

Gotovo mnogi že vrsto let poznate Val 202, ki je prav minuli petek slavil svojo polnoletnost, 18. rojstni dan. Praznovanje je bilo na Šmarjetni gori nad Stražiščem, odkoder so se oglašali novinarji, ki so spremljali tekmo z gorskimi kolesi, tekmovanje v sestavljanju gorskih koles, pripravili kviz in pogovor z znanimi Kranjčani.

Žal je slabo vreme prireditev precej pokvarilo, saj je bilo obiskovalcev precej manj, kot običajne sončne dni.

Ni pa vreme pokvarilo pogovora med novinarji in Vito mirom Grosom, kranjskim županom, ki je povedal, da je najpomembnejša sprememba, ki jo skuša doseči v občini, sprememba miselnosti ljudi. Pove-

dal je tudi, da je konec s podpiranjem velike industrije in da bo v kranjski občini več naporov posvečenih razvoju turizma. Eden najdaljših in najzanimivejših pogovorov je bil z našim, Glasovim fotoreporterjem Francem Perdanom, ki je v petintridesetih letih novinarskega dela, spoznal Gorenjce in Kranjčane bolje, kot vsi župani skupaj. Edina ženska med gosti je bila igralka Bernarda Omanova, še vedno znan kot "leteči Kranjec" pa je svoje spomine obujal Leon Pintar. O glasbenem življenju v Kranju je spregovoril Vasko Repinc, o smučarji pa iztok Belehare, strokovni smučarski delavec. ● V. Stanovnik

Groharjev ples figur

Škofja Loka - Koliko poznamo stvaritve umetnikov, zaradi katerih so se zapisali v našo kulturno zgodovino, so se lahko spraševali Ločani, ko so ob 123. letnici rojstva enega od utemeljiteljev slovenskega impresionizma, znamenitega Soričana Ivana Groharja, tri dni občudovali redko videno sliko Grabljice. Imenitna poteza organizatorjev je našletela med častilci likovne umetnosti na lep sprejem, zaploskati pa velja tudi članom Združenja loških umetnikov, ki s sedanjo prodajno razstavo v Groharjevi galeriji pomagajo obnavljati loško kaščo, bodoče razstavišče slik najvidnejših nekdanjih in sodobnih slovenskih umetnikov, loških rojakov. In če je Groharjev ples figur, kot je Grabljice na predstavitvi opisal dr. Nace Šumi, imenitno obeležil slikarjev spomin, bi kajpada način obeleževanja, ki so se ga lotili v Škofji Loki, vsekakor zaslužili tudi nadaljevanje v naslednjih letih. ● L. M. - Foto: Gozard Šinik

Stanarine, komunala... na Gorenjskem

Kislo jabolko za vlade

Kranj, 18. junija - Vprašanje, ki so si ga že minuli teden začeli zastavljati in bo vroča tema še nekaj dni, ko se bo kot kislo jabolko znašla na dnevnih redih občinskih izvršnih svetov, je, kako oziroma za koliko povečati stanarine, ogrevanje oziroma komunalne storitve po 1. juliju. Po napovedih oziroma variantnih možnostih naj bi se komunalne storitve povečale za 40 do 70 odstotkov, ogrevanje več kot 100 odstotkov, stanarine pa po eni varianti za 125, po drugi pa lahko tudi celo za 160 odstotkov.

V vseh gorenjskih občinah so v strokovnih službah bivših samoupravnih stanovanskih skupnosti konec tedna v glavnem še študirali in preračunavali variante, ki bi bile tako za odločanje v občinskih vladah čimmanj neprijetne, za občane pa čimmanj boleče. Povsod v glavnem razmišljajo o postopnem zviševanju do konca leta, ko naj bi uveljavili tako imenovane ekonomske stanarine. Začetni podražitveni štart stanarin pa je po gorenjskih občinah opredeljen različno in sicer od 45 do 50-odstotnega pa od 100 do celo več kot 130-odstotnega s 1. julijem; vendar so ta trenutek to šele razmišljanja. O dražjem ogrevanju (vendar izračuni povsod še niso gotovi) pa ne razmišljajo, razen v kranjski občini, kjer bo treba pokriti stroške minule ogrevalne sezone. Odprta pa je tudi še tako imenovani komunalni paket. ● A. Ž.

Nočni klub Šporn - notranje prenovljen vas pričakuje od 21. do 4. ure z glasbo po vaši želji. Gostišče je odprto od 7. do 1. ure.

BARVE, LAKI, ČISTILA
v trgovini
LILA
Kranj, Jezerška 121, tel.: 34-770

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

V krogih Evrope

Po zatonu neuvrščeni in po velikih spremembah političnih razmer v Evropi se zastavlja vprašanje, kaj in kako bo po vsem tem z jugoslovansko zunanjo politiko. V Beogradu nekateri še vedno živijo v utvari, da se nahajajo v središču sveta, drugi pa so se že streznili in uvideli, da ne sodimo več med tiste dejavnike, ki si na tem svetu pridružujejo pravico razsojati o globalnih zadevah, kot so ameriško-sovjetski odnosi, razorožitve, spopadi v tretjem svetu, odnosi Sever - Jug in kar je še takega. O navedenem se bo odločilo (tudi) brez nas, nas pa ta čas zadevajo veliko bolj konkretna vprašanja: kako vstopiti v evropske integracije, kako okrepiti regionalno sodelovanje, kako povrniti tej državi kredibilnost mednarodnega subjekta, kako pridobiti zunanjo podporo notranjim reformam in - ne nazadnje - kako zagotoviti spoštovanje človekovih pravic. V jugoslovanski zunanji politiki se ta čas vrši velik preobrat od splošnega k posebnemu in posamičnemu, pri čemer je ta proces sam v funkciji dvojega: po eni strani je odvisen od dogajanj v Evropi, po drugi pa od tistega, kar se godi pri nas doma.

Evropska dogajanja je v tem oziru verjetno še najboljše opisal Jacques Delors, predsednik Evropske komisije, s prispodobno o teh koncentričnih krogih evropskega združevanja. Prvega tvori ducat držav Evropske skupnosti, v katerih znaša BNP per capita 13.249 ameriških dolarjev, drugega šest članic EFTA (16.451 USD) in tretjega »žaluzični ostali« (Poljska, ČSFR, Madžarska, Jugoslavija, Romunija, Bolgarija, Turčija, Ciper in Malta), pri katerih pride na glavo prebivalca od 4.247 USD v Turčiji do 10.141 v ČSFR. Mi smo torej ta čas nekje v tretjem krogu, gre pa za to, da se v njem čimboljše najdemo in zagotovimo pogoje za preboj v drugega ali celo v prvega. Slovenija in Hrvaška sta to hotenje že izpričali, za Srbijo pa tega (še) ni mogoče reči. O namerah slovenske zunanje politike smo že pisali, hrvaško pa lahko povzamemo v treh točkah: v svojevrstni težnji po ohranjanju mednarodnih oz. medrepubliških odnosov, v opuščanju amerikanizma in atlantizma oz. v težnji po vrnitvi v Evropo in v Srednjo Evropo še posebej ter v ponovnem odkritju in prevrednotenju »izseljene Hrvatske« (dr. D. Bekič).

Slovenija in Hrvaška sta v spremenjenih evropskih razmerah očitno prepoznali možnost za »vrnitev k svojim«, za reintegracijo v civilizacijski krog Srednje Evrope, ki mu zemljepisno, zgodovinsko, kulturno in ekonomsko pripadata. Tudi konfederativne težnje, ki jih izražata v jugoslovanskem okviru, se ujema s tistimi, ki se vse bolj očitno uveljavljajo v Evropi sami. Za srbsko zunanjo politiko pa je še vedno značilen nek poseben sindrom, ki ga je dr. Marko Nobilo diagnosticiral kot »iracionalno eurofobijo, posebno germanofobijo«. Procese evropskega povezovanja v Srbiji doživljajo kot ekonomsko, tehnološko, kulturno in vojaško superiornost katoliške in protestantske Evrope, oživljanje duha Srednje Evrope kot vstajenje prikazni K.u.K. monarhije, ponovno združevanje obeh Nemčij kot teritorialno grožnjo sosednjim državam, avstrijsko odmičanje od nevtralnosti in hkratno približevanje ES kot napoved novega Anschlusa, DS Alpe-Jadran kot separatistično izdajo, itd. Vsemu navedenemu Srbija zoperstavlja le medle ideje o širjenju neuvrščeni v Evropi, nevtralizem, difuzni pan-evropski, podonavsko sodelovanje, »pentagonalno sodelovanje«, priključitev k »malemu SEV-uk«, balkansko sodelovanje, navezovanje stikov s srbskim in židovskim lobbjem po svetu... Še najbolj pa jih je zmedla izguba zgodovinskega oporišča v »pravoslavni materi Rusiji«. Skratka: Srbija vleče Jugoslavijo ravno v drugo smer kot Slovenija in Hrvaška, na obrobje in ne k središču prej omenjenih Delorsovih koncentričnih krogov.

Kaj bo tedaj z Jugoslavijo v Evropi? Eno je gotovo: Evropa nas ne bo več pestovala. Prvo Jugoslavijo je namreč potrebovala, bila je versajska tvorba, zamišljena kot nekakšen antikomunistični tampon; drugo, komunistično, pa je po letu 1948 podpirala kot antisojetski tampon. Zdaj nimamo več ne take ne drugega posebne vloge; gre »zgolj« za to, da sami, z lastnimi močmi, z evropsko pomočjo ter po evropskih kriterijih ustvarimo notranjo stabilnost na jugoslovanskih tleh. In to je ta čas velika reč.

Miha Naglič

Praznik krajevne skupnosti Bela Kresovanje in pohod

Zgornja Bela, 15. junija - Ob prazniku krajevne skupnosti Bela bo v soboto, 23. junija, ob 20. uri pri turističnem domu v Bašlju kresovanje, v nedeljo pa pohod po vznožju Storžiča. Pohodniki naj bi krenili na pot med 7. in 11. uro izpred turističnega doma v dolini Belice, se povzpeli na hrib Sv. Lovrenca, kjer bo ob 10.30 v cerkvi iz 12. stoletja z lepim gotičnim prezbiterijem in freskami na zunanji steni maša za žrtve vojne iz krajevne skupnosti, nadaljevali pod do Gradišča, kjer so znana najdišča iz halštatske dobe, in se vrnili pred turistični dom v dolino Belice. Hoje je približno za dve uri, pot pa bo dobro označena. Bolj vzdržljivi pohodniki lahko nadaljujejo pot do partizanske bolnice Košute, na Kališče, naprej do Storžiča in drugih okoliških hribov in gora. Pohod bo ob vsakem vremenu.

Že v soboto zvečer bo pri turističnem domu v Bašlju kresovanje. Domačini bodo zakurili kres, tako kot so ga nekaj na dan Janca Krsnika. ● C. Z.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, tisk ČGP Delo, TOZD TCR, Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za II. trimesečje 100,00 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Zargl** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (v.d. odgovorne urednika), **Vilma Stanovnik** (sport, turizem, poslovne informacije), **Danica Dolenc** (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), **Danica Zavri Zlebir** (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, kronika, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Stojan Saje** (družbene organizacije in ekologija), **Vine Bešter** (notranja politika, kultura), **Jože Košnjek** (notranja politika, sport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo), **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokora** (oblikovanje), **Ivo Sekne** in **Mirjana Drakster** (tehnično urejanje) in **Martjeta Vozlić** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1

Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Jayna tribuna Ali moram biti član sindikata

Članstvo v sindikatu: da, vsekakor

Javni tribuni kranjskega odbora Slovenske demokratične zveze na temo Ali moram biti član sindikata, so se odzvali predstavniki Ravnikovih, Tomšičevih, Plohlovih in kranjskih sindikatov.

Kranj, 14. junija - Že zdaj je delavec sila nemočen, kadar pri uveljavljanju svojih pravic trči ob interese in premoč vodilnih v svojem podjetju. Kateri od sindikatov, ki so pognali na novem pluralnem rastišču, bo najboljše zaščitil delavske pravice, je bila najbrž ambicija javne tribune, na kateri je imelo občinstvo priložnost iz prve roke terjati odgovor na naslovno vprašanje.

Že uvodna predstavitev treh sindikatov (Plohlov predstavnik je svojo navzočnost »priznal« šele proti koncu javne tribune, češ da so ga organizatorji pri vabilu spregledali) je dala slutiti programske podobnosti. Štefan Skleđaš iz Zveze neodvisnih sindikatov Slovenije je med programskimi smernicami svoje organizacije omenjal kolektivno pogodbo, pravno zaščito delavcev ter vpliv na parlament. Miha Ravnik iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je dejal, da članstvu nudi pravno pomoč, zanj se bo kolektivno pogajal, osnovani pa so tudi različni denarni skladi, in sicer za primer stavk in socialne pomoči, pa tudi sindikalne hranilnice in posojilnice. Tudi Jože Antolin iz kranjskih sindikatov, ki imajo »separativistične« ambicije, kar zadeva odnos do Ravnikove centrale, je odgovoril v podobnem tonu.

Na izzivalno vprašanje moderatorja Vineta Beštra, ali je mogoča preobrazba sindikata s stari vodstvom, je Miha Ravnik, ki mu je veljal izziv, odgovoril, da so preobrazbo terjale razmere, delo pa naj se ocenjuje po vsebi-

ni, ne po ljudeh, čeravno je v vodstvu SSS razen treh v vrhu večina novih ljudi. Neodvisnim pa je veljalo vprašanje, od koga naj bi bili neodvisni. Čeprav med ljudmi velja prepričanje, da se ta sindikat veže na Demos, so njegovi predstavniki za okroglo mizo to zanikali, predstavnika Štefan Skleđaš in Alenka Orel sta celo omenila, da ne pripadata nobeni stranki. »Tretjemu modelu« sindikata, namreč kranjskemu, je šlo vprašanje o njegovi posebnosti. Izhodišče te organiziranosti je sindikat podjetja, je povedal Jože Antolin, sicer pa priznal, da omenjeni model ne bo dolgega veka, ker ima zgolj ambicijo premostiti zmedo, ki zdaj vlada v sindikalni organiziranosti. Na to se je oglasil Branko Iskra, predsednik medobčinskega sindikata za Gorenjsko, češ da kranjska zamisel ovira članstvo sindikata pri svobodni individualni odločitvi o sindikalnem povezovanju, ker je v Kranju ta odločitev kolektivna.

V zanimivejšem drugem delu tribune, ko je pobudo prevzelo občinstvo, je bila priložnost tudi za provokativnejša vprašanja sta-

Lado Bevk je pri utemeljevanju nepotrebnosti medobčinskega sindikalnega aparata funkcionarju Branku Iskri zastavil takole vprašanje: kaj konkretno dela na tem delovnem mestu in koliko zasluži. Dobil je odgovor, da je minuli dan prebil na pogovorih v Elanu. Kar zadeva plačo, jo prejema kot delavec delovne skupnosti republiških sindikatov, ki zdaj po sili razmer deli 60-odstotno dohodke. Zadnja plača Branka Iskre je bila 5.300 dinarjev.

rim in novim sindikalnim veljakom. Tako je Mate Bečič govoril o sicer svobodnem, toda za delavca nujnem vključevanju v sindikat, ob tem pa se je obregnil ob funkcionarstvo in nestrokovnost sindikalnih vodstev. Nakazal je še nekaj drugih vprašanj, denimo, kako so bivši sivi za zaposlovanje gospodarili s sredstvi za prekvalifikacijo delavcev, zakaj je bil proračunski dinar naložen v Elanu, ob tem pa je kranjsko gospodarstvo iztrošeno propadalo. Štefka Postrak se je zanimala, zakaj tako dolgo trajajo kolekti-

vna pogajanja, saj brez teh dokumentov vladajo »zakoni divjega zahoda«, in Miro Kozelj, kdo bo kolektivno pogodbo podpisoval (o podpisu se bodo zedinili vsi obstoječi sindikati, ravnali se bodo po mednarodnih konvencijah). Ob članstvu v neodvisnih sindikatih je več govorcev, med njimi tudi Miro Ličof, omenilo ovire, na katere naletijo, ko hočejo med delavce, tako denimo v Brestu, Muri, pa tudi v Železarni, kjer jim v tovarniškem glasilu ni bilo dano objaviti programa. Več vprašanj je zadevalo četrtkov štrajk zaradi plač v zaprtih kuvertah v Tekstilindusu - Alenka Orel iz neodvisnih sindikatov je menila, da bi morali vsaj delavskemu zaupniku omogočiti vpogled v lestvico prejetih dohodkov - in razmere v Elanu. Tu je (Ravnikov) sindikat v imenu delavcev nastopil kot upnik. Na vprašanje Mirana Tivadarja o ohranjanju zaposlenosti in novih delovnih mestih sta predstavnik naspornih sindikatov Ravnik in Tone Frantar odvrnila, da je rešitev v razvojnih skladih, ki bodo financirala zdrava delovna mesta.

Tako enotni so si bili vsi štirje (na koncu je spregovoril tudi predstavnik Plohlovih sindikata s Ptuj) tudi v odgovorih na naslovno vprašanje okrogle mize Ali moram biti član sindikata. Članstvo je sicer prostovoljno, so ugotavljali drug za drugim, toda delavci bodo za zaščito svojih pravic sindikat nujno potrebovali. ● D. Z. Zlebir, Foto: G. Šinik

Stranka za enakopravnost občanov:

Nismo ne srbska in ne južnjaška stranka

Jesenice, 18. junija - Stranka za enakopravnost občanov na Jesenicah zavrača vse obtožbe islamskih fundamentalistov, ki na Jesenicah povzdigujejo svoj glas. So proti muslimanski stranki v Kopru, zavedajo se, kaj pomeni, da sta bila v Sarajevu na ustanovitve muslimanske stranke objavljena Demos in HDZ.

Vejsil Horozović je v jeseniški občini predsednik Stranke za enakopravnost občanov. Kljub precejšnji stiski s časom v predvolilni kampanji je skupaj s somišljeniki ustanovil podružnico stranke na Jesenicah, v kateri je dobra tretjina Muslimanov. Stranka je na volitvah dobila toliko glasov, da ima danes dva poslance v družbenopolitičnem zboru skupščine občine Jesenice.

»V zadnjem času člani stranke slišimo marsikatero zlonamerne govore, češ da smo srbska ali južnjaška stranka, kar nas zares moti,« pravi Vejsil Horozović. »Rad bi odločno zanikal te govore, ki pa prihajajo predvsem iz vrst nekaterih Muslimanov, ki živijo na Jesenicah. Sam prihajam iz Bosne, sam sem Musliman, vendar naša stranka nikakor ne podpira, denimo, kop-

ške muslimanske stranke. Ne zanima nas nacionalnost, saj v pristopni izjavi k naši stranki niti rubrike »nacionalnost« nimamo. Naš program je enakopravno združevanje vseh, ne glede na vero in pripadnost. Mi nismo in nikoli ne bomo islamski fundamentalisti, temveč jugoslovanski Muslimani, v čemer je velika razlika.

Ko se je v Sarajevu ustanavljala muslimanska stranka, je le-ta povabila le HDZ in DEMOS in mi presneto dobro vemo, kaj to pomeni. Zavedamo se, da je prav verska nestrpnost povzročila najhujše spopade v Jugoslaviji. Nikakor ne podpiramo enonacionalnih strank, sploh pa ne v Bosni in smo, kot rečeno, tudi proti muslimanski koprski stranki. Če se bomo začeli nacionalno prešteti, bo konec...

Želimo, da nas islamski fundamentalisti pustijo pri miru: odprti smo za vse ljudi, ki jim je do pravic in enakopravnosti. Smo za to, da na legalen način uresničujemo pravice, v vsemu želimo enakopravno živeti.

Jeseniška Stranka za enakopravnost občanov tako kot ostale jeseniške stranke še čaka na kakšen prostor, kjer bi bili lahko članstvu na voljo. Za zdaj pa somišljeniki lahko dobijo informacije pri Vejsilu Horozoviću, na Titovi 2 na Jesenicah. ● D. S.

V jeseniški občini 21 odškodninskih zahtevkov

Kje vzeti za povrnitev škode?

Jesenice, 14. junija - V jeseniški in v radovljiški občini je že 60 zahtevkov za povrnitev škode za nacionalizirano premoženje. Škrlatica v Kranjski gori kot eden izmed primerov. Kdo naj plača: stanovanjski sklad ali občina?

Na jeseniški in na radovljiški občinski upravi so prejeli že okoli 60 zahtevkov lastnikov, ki so jim po vojni nacionalizirali premoženje. Večinoma obstajajo tri vrste zahtev za denacionalizacijo in izplačilo odškodnine: povrnitev zaplenjenega premoženja, izplačilo odškodnine za nepremičnino ali premičnino in primeri, ko oškodovanci menijo, da jim je bilo plačano premalo odškodnine. Med njimi je primer, ko zahtevajo odškodnino tudi za nepremičnino, za objekt, ki ga ni več.

V jeseniški občini je med temi zahtevki tudi zahtevki za objekt Škrlatica v Kranjski gori, kjer so zdaj stanovanja. Na občinski upravi, ki je lastnica Škrlatice, ki je bila po vojni nacionalizirana, so prejeli dve tožbi. Ko so na seji jeseniškega izvršnega sveta razpravljali o tej zadevi, so prišli do zanimive razprave.

V občini je do zdaj vložilo zahtevke 21 dedičev in njihovih sorodnikov za nacionalizirano podjetje. Škrlatica je samo eden manjših zahtevkov, ni pa dvoma, da lahko pričakujejo še več tožb

in tovrstnih prošenj ter zahtev. Kako zadeve reševati?

Škrlatica je vključena v stanovanjski sklad, je pa last občine. Kdo naj izplača odškodnino? Občina posebnega vira za tovrstne zadeve nikakor nima in ga ne bo imela, ni pa dvoma, da ne bi bili zahtevki legitimni. Do zdaj namreč v okviru Republike Slovenije še ni sistemskih rešitev in ne pravne podlage, da bi se za začetek vsaj načelno lahko opredelili. Naj bi obveljalo to, da, kdor pride, prej dobi, ostali pa bodo praznih rok?

Nova vlada je sicer sklenila, da se vzame v pregled nekaj testnih občin, da bi sploh ugotovili, kakšne so razsežnosti te problematike. A od tod dalje še niso prišli, zato so po občinah v zadregi, ko sprejemajo zahtevke oškodovancev.

Zato je bil jeseniški izvršni svet mnenja, da se mora v Sloveniji čimprej sprejeti zakon o denacionalizaciji, da se opredelijo viri financiranja in postavijo časovni roki. ● D. Sedej

Odgovor na delegatsko vprašanje

Obnova selške ceste še v zraku

Škofja Loka, 18. junija - Po načrtih bivše občinske cestno-komunalne skupnosti naj bi bila do leta 1995 po etapah obnovljena celotna trasa ceste od Škofje Loke do Železnikov, in sicer v letu 1991 odsek Podlubnik-Klančar, križišče Češnjica takoj, ko bodo izpolnjeni lokacijski in tehnični pogoji, v drugi polovici naslednje petletke pa še odseka Klančar-Praprotno in Praprotno-Železniki.

Žal je želja občinske uprave eno, posluh in denarne zmožnosti republiške uprave, v kateri pristočnosti je selška cesta, pa drugo. Po planih obeh naj bi letos obnovili križišče Češnjica, kar pa je zaradi nesoglasij krajanov odmaknjeno za nedoločen čas. Dogovorjeno z republiško upravo za ceste je v pripravi projekt na odseku Podlubnik-Klančar v dolžini približno dva kilometra, pripravljen je izvedbeni projekt obnove križišča Češnjica, izvedbeni projekt odseka Mlake-Selca in skozi naselje Selca, izdelan je idejni projekt na odseku Praprotno-Selca, prav tako pa tudi idejni projekt Podlubnik-Praprotno. Skratka, papirji so več ali manj skupaj in čakajo na zeleno luč krajanov.

Republiška uprava za ceste je v majsko delovno gradivo plana obnov regionalnih cest v Sloveniji od leta 1991 do 1995 od celotne selške ceste uvrstila le obnovo odseka Praprotno-Škofja Loka. Ločani so se sicer »pritožili«, vendar je še velika neznanka, koliko bodo v dogovarjanju uspešni, koliko bodo sposobni tudi sami obnovo sofinancirati in koliko bodo uspešni pri reševanju premoženjsko pravnih zadev.

Loške izkušnje, ko gre za posege v zasebna zemljišča, so slabe. Slabi so tudi denarni obeti, saj gredo težnje po razbremenitvi gospodarstva najmočnejše prav v smeri varčevanja na račun infrastrukture, ne nazadnje pa bo obnovo selške ceste v naslednjih letih morda resna konkurentka poljanska obvoznica. ● H. Jelovčan

PREGLED
TRGOVSKIH IN USLUŽBENIH STORITEV
NON - STOP tel.: 064/23-298

Torek, 19. junija 1990

Radovljški parlament izvolil novo občinsko vlado

Program pobud in predlogov

Jože Resman predsednik izvršnega sveta, Andrej Čufer podpredsednik

Radovljica, 14. junija - Druga seja radovljškega parlamenta je že jasno pokazala, da parlament ni več "glasovalni stroj enako mislečih", pa tudi to, kdo je zdaj v opoziciji. Strankarska razprava se je najbolj razvnela ob programu novega izvršnega sveta, za katerega je mandatar Jože Resman dejal, da program ni planski dokument, ampak program predlogov in pobud, kako izboljšati razmere v občini in dvigniti kakovost življenja.

Druga skupna seja radovljškega parlamenta se je začela dokaj mirno, s poročilom prejšnjega predsednika izvršnega sveta Pavla Žerovnika o gospodarskih razmerah v občini, ki je dejal, da je vpliv Elana na gospodarsko uspešnost občine precejšen, tokrat za razliko prejšnjih let negativno, in da je bilo v letošnjem prvem četrtletju število izgubljenih desetkrat večje kot v enakem lanskem obdobju. V podjetjih z izgubami je zaposlenih več kot šest tisoč delavcev, v podjetjih z blokiranimi žiro računi pa okrog petina vseh zaposlenih. Ob koncu decembra je bilo v občini 465 brezposelnih, letos marca že 570, število pa se bo še močno povečalo, ko bo šolanje končala nova generacija učencev.

Na Žerovnikovo poročilo ni bilo pripomb, v parlamentu je bilo stalno živahno šele tedaj, ko je mandatar Jože Resman predstavil program in predlog sestave novega izvršnega sveta in ko so tudi predlagani člani izvršnega sveta, odgovorni za posamezna področja, predstavili najpomembnejše naloge. Polemiko, boljše rešeno - strankarsko razpravo je izzval Marko Bezjak (Socialistična stranka), ki je dejal, da je preveč članov iz delegatskih vrst in da je program slab, nekonistenten, v bistvu - sračje gnezdo, ki kaže, da se nekateri predlagani kandidati bolje spoznajo na problematiko, drugi

Na seji so imenovali komisijo, ki bo do naslednjega zasedanja parlamenta pripravila poročilo o postopkih občinskega štaba za teritorialno obrambo pri (ne)izpolnjevanju ukaza o prenosu orožja TO v skladišča JLA in predlog nadaljnjih ukrepov. Kot je povedal Peter Zupan, bi v radovljški občini morali prepeljati orožje skladišča TO na Bohinjski Beli v radovljško vojašnico, vendar tega niso storili, Janko Stušek pa je dodal, da v dvajsetih letih ni bilo niti enega vloma ali poskusa vloma v skladišče na Beli in da se pritiska na TO nadaljujejo z raznimi inšpekcijskimi pregledi.

slabše. Bezjak je v nadaljevanju povedal, zakaj ima socialistična stranka nekatere pomisleke: program je premalo ambiciozen, ker predvideva do leta 1995 le prestrukturiranje gospodarstva, ne pa tudi koraka naprej; krajnjim skupnostim ne daje nobenega poudarka in jih omenja le z enim stavkom; program kaže prizadevanje za ponovno vmešavanje občinske vlade v gospodarstvo; nekateri vladni resorji so vsiljeni in oblikovani "po ljudeh"; nova vlada naj bi bolje izrabila obstoječe institucije, ne pa da si izmišlja nove (agencije in servise); na področju družbenih dejavnosti se osredotoča le na šolstvo in delno otroško varstvo... Jože Dežman (ZSMS-liberalna stranka) je prvi reagiral na Bezjakove očitke programu in dejal, da so časi, ko so se vsi ljudje razumeli na vse, mi-

nil, prav tako tudi časi, ko so se ljudje pulili za članstvo v izvršnem svetu. Servis s ponudbo dela za preživetje je lahko v določeni obdobjih zelo pomembna politična odločitev, je dejal Dežman in poudaril, da je zanj že to

Novo občinsko vlado sestavljajo: JOŽE RESMAN, predsednik ANDREJ ČUFER, podpredsednik, zadolžen za drobno gospodarstvo in podjetništvo dr. MIROSLAV ODAR, industrija in promet SREČO VERNIG, gospodarstvo, načrtovanje in informatika PETER ZUPAN, notranje zadeve, ljudska obramba in občna uprava JOŽEF CVETEK, turizem JANEZ ZUPAN, družbene dejavnosti BERNARDA PODLIPNIK, varstvo okolja mag. MIRO ROZMAN, energetika JANEZ JAN, urejanje prostora, komunalne infrastrukture, stanovanjskega gospodarstva in geodezije HELENA JANŠA, finance in gospodarjenje s kapitalom ANDREJ OGRIN, kmetijstvo in preskrba

Volitve so pokazale, da ima nova občinska vlada s svojim programom veliko podporo v parlamentu, največjo prav mandatar, ki je med vsemi dobil največ glasov. Za sekretarko skupščine je bila ponovno imenovana Sonja Šlihar. ● C. Zaplotnik

Varčno s prostorom

Jesenice, 18. junija - Med haldo in žičarno v jeseniški železarni je ogromen prostor, ki je infrastrukturno opremljen, zato naj bi počakali z nameravano gradnjo obrtne cone na Lipcah.

Že nekaj let ima jeseniška občina v svojih občinskih planih izgradnjo obrtne cone na Lipcah pri Blejski Dobravi. A le v planih, kajti doslej do uresničitve ni prišlo. Ko pa so na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta razpravljali o spremembah in dopolnitvah družbenega plana občine Jesenice za obdobje do leta 2000, pa so se največ časa zadržali prav pri izgradnji obrtne cone na Lipcah.

Predvsem predstavniki zemljiške skupnosti menijo, da je obrtna cone še eno in nenasitno gradbeno poseganje v kmetijska zemljišča, kar bo imelo neizbežne negativne posledice. To je edina jeseniška obrtna cone in obenem najdražja varianta, za katero pa sploh ni finančnih možnosti. Zato so razmišljali o tem, da bi poiskali drugo varianto za obrtniške dejavnosti, ki jih občina nujno potrebuje.

Pomisleki v tej smeri so umestni, še posebej zdaj, ko se z ukinitvijo nekaterih dejavnosti v jeseniški železarni »spostijo« precejšnja območja, ki so za povrh še infrastrukturno opremljena in vanje ne bi bilo treba veliko vlagati. Po mnenju predstavnika iz železarne bo razvoj železarne šel v smeri Koroške Bele in ne več Jesenic, tako, da je med haldo in žičarno ogromen in neizkoriščen prostor, z objekti.

Ker je opredelitev za obrtno cono drag poseg in ker je treba ohranjati kmetijske površine, so člani jeseniškega izvršnega sveta sklenili, da počakajo z izdelavo zazidalnega načrta za Lipce, čez dva meseca pa naj bi železarna predložila program in opredelitev o možnostih izgradnje obrtnih dejavnosti na prostoru železarne. ● D. Sedej

Opozorilna stavka rudarjev

Todraž, 18. junija - Rudarjem v zasavskih premogovnikih, ki so v četrtki organizirali enourno opozorilno stavko zaradi nerešenih problemov v slovenskem premogovništvu in še zlasti zaradi svoje negotove usode, so se pridružili Rudarji rudnika urana Žirovski vrh. Kot so dejali na stavkovnem zborovanju, njihov položaj za sedaj sicer še ni kritičen, saj proizvodnja ta čas poteka po planu, imajo pa tudi denar, tako za proizvodnjo kot tudi za plače. Vendar pa se v RUŽV bojijo, da se utegnejo razmere tudi pri njih kmalu spremeniti. Od republiške vlade so namreč že dobili zahtevo, da morajo stroške znižati za 30 odstotkov. Sedaj pripravljajo analize in rebalans plana ter iščejo najugodnejše rešitve. Vse kaže, da bodo morali zaradi zmanjšanja stroškov proizvodnjo znižati, zaradi česar bo prišlo do presežka delavcev.

Da bi se izognili socialno problematičnemu odpuščanju odvečnih delavcev in da bi kar najbolje izkoristili proizvodne in dru-

ge zmogljivosti, nameravajo vpletati tako imenovano notranje podjetništvo. Delavcem, ki bi se v to vključili, bi finančno pomagala rudnik.

S stavkovnega zborovanja so republiški vladi poslali predlog, da čim prej sprejme uravnoteženo, zanesljivo in ekološko prijazno energetske politiko, v kateri bi svojo prihodnost videli tudi RUŽV, zaposleni v njem pa socialno varnost zase in za svoje družine. Pri svoji oceni naj bi vlada upoštevala spremenjene svetovne trende energetske politike in makroekologije, kar je bilo izpostavljeno lani na mednarodni konferenci v Montrealu.

L. S.

UNI
BREZ ALKOHOLA

Stranka za enakopravnost občanov:

Nismo ne srbska in ne južnjaška stranka

Jesenice, 18. junija - Stranka za enakopravnost občanov na Jesenicah zavrača vse obtožbe islamskih fundamentalistov, ki na Jesenicah povzdigujejo svoj glas. So proti muslimanski stranki v Kopru, zavedajo se, kaj pomeni, da sta bila v Sarajevu na ustanovitev muslimanske stranke povabljena Demos in HDZ.

Vejsil Horozović je v jeseniški občini predsednik Stranke za enakopravnost občanov. Kljub precejšnji stiski s časom v predvolilni kampanji je skupaj s somišljeniki ustanovil podružnico stranke na Jesenicah, v kateri je dobra tretjina Muslimanov. Stranka je na volitvah dobila toliko glasov, da ima danes dva poslance v družbenopolitičnem zboru skupščine občine Jesenice.

»V zadnjem času člani stranke slišimo marsikatero zlonamerne govoriče, češ da smo srbska ali južnjaška stranka, kar nas zares moti,« pravi Vejsil Horozović. »Rad bi odločno zanikal te govoriče, ki pa prihajajo predvsem iz vrst nekaterih Muslimanov, ki živijo na Jesenicah. Sam prihajam iz Bosne, sam sem Musliman, vendar naša stranka nikakor ne podpira, denimo, koprške muslimanske stranke. Ne zanima nas nacionalnost, saj v pristopni izjavi k naši stranki niti rubrike »nacionalnost« nimamo. Naš program je enakopravno združevanje vseh, ne glede na vero in pripadnost. Mi nismo in nikoli ne bomo islamski fundamentalisti, temveč jugoslovanski Muslimani, v čemer je velika razlika.

Ko se je v Sarajevu ustanavljala muslimanska stranka, je le-ta povabila le HDZ in DEMOS in mi presneto dobro vemo, kaj to pomeni. Zavedamo se, da je prav verska nestrpnost povzročila najhujše spopade v Jugoslaviji. Nikakor ne podpiramo enonacionalnih strank, sploh pa ne v Bosni in smo, kot rečeno, tudi proti muslimanski koprski stranki. Če se bomo začeli nacionalno preštevati, bo konec...

Želimo, da nas islamski fundamentalisti pustijo pri miru: odprti smo za vse ljudi, ki jim je do pravic in enakopravnosti. Smo za to, da na legalen način uresničujemo pravice, z vsemi želimo enakopravno živeti.

Jeseniška Stranka za enakopravnost občanov tako kot ostale jeseniške stranke še čaka na kakšen prostor, kjer bi bili lahko članstvo na voljo. Za zdaj pa somišljeniki lahko dobijo informacije pri Vejsilu Horozoviću, na Titovi 2 na Jesenicah. ● D. S.

Elimu nuditi strokovno pomoč

Jesenice, 18. junija - Jeseniški izvršni svet je sklenil, da nudi Elimu vso strokovno pomoč. Razčistiti odnose z SCT-jem, od katerega so se Elimovci odcepili, SCT pa ni pokrtil izgube.

Ko so člani jeseniškega izvršnega sveta razpravljali o podjetju Elim, v katerem je zaposlenih okoli 70 delavcev, so menili, da je interes občine, da se del proizvodnje v Elimu ohrani, da se ELIM ne prodaja komurkoli, da se razčistijo odnosi z SCT in da izvršni svet nudi vso strokovno pomoč pri razreševanju problematike.

Elim kot podjetje tone; zaradi slabe kadrovske sestave, nepripravnosti firme, nerazčiščenih odnosov z SCT in katastrofalnega finančnega stanja, saj je njihova izguba domala tolikšna, kot je vredno samo podjetje.

Delavci Elima so se odcepili iz SCT-ja in ta odcetitev je pomenila samomor, saj so se odcepili z veliko izgubo. SCT pa ni pokrtil izgube, ki je nastala; delavci so ostali sami, brez ustreznega programa in perspektive. Verjetno so edini v Sloveniji, ki tri mesece sploh niso prejeli osebnega dohodka, a kljub temu hodili na delo. Zdjaj so se začeli pogovarjati z nekaterimi firmami, da bi uveljavili nov program in se dogovorili z upniki, da so začasno odložili plačila. Tudi občinska občina jim bo priskočila na pomoč in jim za štirinajst dni odložila plačilo prispevkov, da bi dobili osebne dohodke za april.

Nekateri zaposleni so za stečaj podjetja, saj bi kot nezaposleni dobili vsaj minimalno socialno varnost. Vendar stečaj v tem trenutku najbrž ni najbolj ustrezen rešitev, sploh pa ne likvidacija, saj je nedopustno, da na Jesenicah drug za drugim propadajo firme ali odhajajo z Jesenic. ● D. Sedej

Vsi slovenski predsedniki v geometrijskem središču Republike Slovenije

Slovenija, domovina vseh Slovencev

V Spodnji Slivni nad Litijo, v geometrijskem središču Slovenije, so se v nedeljo zbrali člani predsedstva Republike Slovenije in župani slovenskih občin. Simbolično, s podpisom v knjigo predsednikov in z govorom predsednika Milana Kučana, so "ustoličili" prvo slovensko demokratično izvoljeno oblast.

Spodnja Slivna, 17. junija - Simbolnega ustoličenja ni bilo, vendar je bil dogodek izjemnega pomena, saj se je nad Litijo zbrala vsa slovenska oblast. Člani predsedstva Republike Slovenije so se na gradu Bogenšperk najprej sestali s slovenskimi župani, nato pa so se udeležili zborovanja, ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi.

Milan Kučan je slovenskim županom med drugim dejal, da smo v fazi velikih sprememb, ki jih moramo doseči po ustavni poti, vendar Slovenija v nasprotju z zveznim predsedstvom meni, da federativna ureitev Jugoslavije ni možna. Izrekel je upanje, da bodo demokratične volitve izvedli tudi v drugih delih države, kar je pogoj za vstop v evropske institucije, odvzem orožja teritorialni obrambi na ie bil nezakonit in protustaven.

V slavnostnem govoru je predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan dejal, da smo se Slovenci v zgodovini utemeljevali in obstali predvsem z držo in etiko obrambe pred tujim in sovražnim. Tudi zdaj smo prepuščeni zgolj sebi, vendar moramo sedaj svojo samobrambo zagnanost spremeniti v ustvarjalen odnos do celotnega svojega življenja. Živimo v času, ko se sami s svojim obnašanjem lahko veliko bolj ogrozimo kot bi nas utegnili kdo ogroziti od zunaj. Precejšen del svojega govora je namenil oblikovanju nove slovenske ustave. Objavljamo dele njegovega govora:

- Predsedstvo Republike Slovenije bo v nekaj dneh poslalo Skupščini Slovenije pobudo za pričetek dela na novi slovenski ustavi. Ta naj bo zasnovana na temeljiti proučitvi ekonomski, socialnih, kulturnih, političnih, obrambnih, mednarodnopравниh in drugih vidikov, ki opredeljujejo sedanji in prihodnji položaj Slovenije v Jugoslaviji, v Evropi ter v svetu sploh. Vsa dejavnost za izdelavo slovenske ustave je zastavljena tako, da bodo sočasno nastajale podlage za predlog konfederalne pogodbe, ki jo bomo sami ali skupaj z drugimi ponudili v razpravo in sklepanje vsem narodom oziroma republikam Jugoslavije. Samo popolna suverenost slovenskega naroda in njegove države je tista naravna in ustavna osnova, na kateri se moremo in smo se pripravljati pogajati z drugimi o skupnih interesih.

- Naše ambicije so, da postanemo ustvarjalni in enakopraven dejavnik v vseh integracijskih gospodarskih in drugih tokovih v Evropi in v svetu, enakopraven član njihovih institucij. Dobri odnosi s sosedi, sodelovanje z evropskimi regijami in v skupnosti Alpe Jadran so vrata, ki so že odprta. Velja nam jih v polni meri izrabiti. Tudi zato, da bomo lahko uspešno, kot država slovenskega naroda, skrbeli za pravice in enakopraven položaj tistih narodovih delov, ki so ostali zunaj matične domovine. Tembolj potrebujemo sedaj visoko razvito, trdno, posamično in suvereno narodno samozavest ter prepričanje, da sta naša usoda in prihodnost v naših rokah.

- Da bi delo in odgovornost, ki sta nam naložena, zmogli, se moramo spraviti s svojo lastno zgodovino. Ni je mogoče ne skrivati ne popravljati. Takšna, kot je, je dovolj tragična. Čas je, da preneha še naprej obremenjevati naše življenje in prihodnost. Zakaj bi bili sprti, ko postaja svet svoboden in povezan. Narodna sprava je ana temeljnih preizkušenj naše zrelosti in odgovornosti. Sprava z vsemi mrtvimi žrtvami vojne je zgodovinska nujnost in naša kulturno-civilizacijska dolžnost. Ne sme biti nikogaršnja zmaga in ne nikogaršnji poraz. Omogoči naj nam, da zapremo knjigo vseh naših vojnih in povojnih ran, ki jih spolitizirana in medijsko razdvijana razprava ob spravi ponovno odpira. Pokopljimo mrtve za vselej, z vso pieteto, prepustimo jih spominu in sodbi zgodovine.

- Naj bo slovenska domovina, ki se s tolikšno zagnanostjo odpira svetu, v prihodnje brez razlik in omejitve odprta tudi vsem svojim sinovom, kjerkoli že živijo in kakršnikoli so razlogi, da gledajo nanjo morda še vedno neprijazno ali z nezaupanjem. Predsedstvo je predlagalo skupščini, da sprejme odločitev, ki bi tudi formalnopravno zagotovljale pravico, da je današnja Slovenija svobodna domovina vseh Slovencev, tistih, ki v njej živijo, tistih, ki se želijo vanjo vrniti ali samo občasno poromati na ognjišča svojih dedov. ●

J. Košnjek

Raziskovalne naloge učencev Iskrine srednje šole

Ustvarjalno znanje

Kranj, 18. junija - "Pouk mora dati učencem znanje, jim razviti določene spretnosti in navade in jih vzgajati. Najvišja stopnja znanja je ustvarjalno znanje, ki mora biti povezano z življenjsko in proizvodno prakso," je v četrtki dopoldne na predstavitvi raziskovalnih nalog med drugim dejal Franc Lebar, ravnatelj Iskrine srednje šole.

Prav to so učenci-raziskovalci v tem šolskem letu dosegli z izdelavo raziskovalnih nalog, ko so samostojno in ob pomoči mentorjev dobivali nove informacije, predmete in pojave opazovali, jih razčlenjevali, opravljali poskuse in pri raziskovanju izdelovali ustrezne priprave.

Široko področje elektrotehnike in strojništva, kot je fleksibilna avtomatizacija in računalniška podpora v proizvodnji in drugo, daje velike možnosti raziskav. V šoli se tudi zavedajo, da bo za hitrejši napredek potrebno še večje sodelovanje industrije, predvsem pri prenosu že pridobljenega znanja na mlade in pri opremljanju šole s sodobno učno tehnologijo.

V četrtki so učenci-raziskovalci predstavili naslednje raziskovalne naloge: Optična klop, Sončni sledilnik, Prerez avtomobila, Odčitavanje impulzov števca z optično metodo, Možnosti ojačevalnika v D razredu, FET stikala z ojačevalnikom in Monitoring, medtem ko imajo v izdelavi še naslednje raziskovalne naloge: Analiza iz oblikovanja besedila, Socialne zvrsti slovenskega jezika, Bralne navade učencev, Življenje in tehnika ter Zgodovina budizma in problem pozornosti v zgodnjih budističnih delih.

Nalogi Vmesnik za korozijske senzorzorje (raziskovalca Bizjak in Štirn, mentor Legat z Inštituta Jožef Štefan) in Naprava za testiranje integriranih vezij (raziskovalca Mihalčič in Leben, mentor Uhan) so kranjski srednješolci predstavili tudi na republiškem tekmovanju. Prva se je na tekmovanju uvrstila med dve najboljši raziskovalni nalogi.

Naloge, ki so jih opravili učenci-raziskovalci, presegajo zahtevnost srednje šole. ● H. Jelovčan

Javna tribuna v Tržiču

Tržič, junija - Občinski komite ZKS - SDP Tržič vabi na javno tribuno, ki bo v sredo, 20. junija, ob 17. uri v sejni dvorani tovarne Peko. Obravnavali bodo oceno dejavnosti ZKS - SDP po volitvah in nekater organizacijske spremembe v stranki. ● D. D.

Tretjič Groharjev teden v Sorici

Hiša je odkupljena - na vrsti je obnova

Sorica, 16. junija - Otvoritev slikarske razstave Mira Kačarja in ogledi etnografske zbirke, Groharjevega muzeja, razstave fotografij in ročnih del ter kulturni program, ki so ga pripravili v združenem domu v Sorici učenci oziroma šolarji iz Sorice, so bili v soboto popoldne sicer bogat in svečan uvod letošnjega tretjega Groharjevega tedna Prosvetnega društva Ivan Grohar Sorica. Svečan uvod v kulturno dogajanje pa je bil še nekaj več, lahko bi rekli kar praznik, saj je upravnomu odboru Prosvetnega društva, ki bo prihodnje leto beležilo že 80-letnico delovanja, uspelo uresničiti zamisel in željo o odkupu Groharjeve rojstne hiše.

Miro Kačar

Tokrat so se otvoritve tedna in razstave Mira Kačarja, ki je vodil tudi odbor za odkup Groharjeve rojstne hiše, v dvorani združenega doma v Sorici udeležili številni kulturni delavci in domačini in tudi sedanjí predsednik občinske skupščine Peter Hawlina ter bivši predsednik Jože Albreht. "Zamisel o odkupu Groharjeve rojstne hiše je stara dve leti," je pred sobotno otvoritvijo tretjega tedna povedal Miro Kačar. "Združni dom, čeprav se v njem dogajajo različne kulturne prireditve, pač ni pravi prostor za razstave. Ko smo izvedeli, da lastnik Groharjeve hiše razmišlja o prodaji, smo se z njim sporazumeli, da poskusimo z akcijo, da zberemo denar. Nismo imeli ravno izkušenj, vendar ob podpori sredstev obveščanja (Gorenjski glas in Radio Žiri) nas je potem najprej spodbudila Etiketa Žiri z odločitvijo za deset tisoč nalepk. Potem je akcijo podprla še republiška kulturna skupnost, naravnost presenečeni pa smo bili, ko se je najprej za polovico, potem pa za odkup cele hiše odločila delovna organizacija Petrol..."

Groharjeva rojstna hiša je tako zdaj odkupljena in na vrsti je obnova. Vodil jo bo poseben odbor, v katerem so Tone Rakovec iz Iskre Železniki, Helena Čadež iz občinskega komiteja za kulturo, bivši predsednik občinske skupščine Jože Albreht (ki si je zelo prizadeval, da je akcija za odkup hitro, v nekaj mesecih stekla) in Miro Kačar. Tiha želja društva in odbora je, da bi bila hiša v dveh letih obnovljena. Načrte že pripravlja Arhitekt biro v Kranju, ponudbo za izvedbo pa je dal tudi že Tehnik Škofja Loka. Akcijo je podprla tudi Gorenjska banka d.d. Kranj, še naprej pa bo sodeloval v njej tudi Petrol.

Na otvoritvi tedna v soboto so za sodelovanje in podporo pri odkupu hiše podelili tudi priznanja. Dobili so jih Petrol, Etiketa Žiri, LB - Gorenjska banka d.d. Kranj, republiški komitej za kulturo in Jože Albreht. V okviru tretjega Groharjevega tedna je bila v nedeljo prireditev Slovenska pesem v besedi in glasbi, prihodnja nedeljo pa bo v Sorici prireditev Jaz sem muzikant.

Prosvetno društvo Sorica je odprlo tudi žiro račun za prispevke za obnovo Groharjeve rojstne hiše. Številka žiro računa je 51510-678-83193 (za Groharjevo hišo). ● A. Žalar

Gobarska in ribiška sreča

Kranj - Začelo se je, bi lahko bil komentar k obema posnetkoma. Drago Rotar iz Zgornjih Bitenj v kranjski občini je v nedeljo dopoldne, ko je gledal za borovnicami, našel 1,20 kilograma težkega jurčka (premer klobuka 27 centimetrov) in tudi majhen par ni manjkal. Ugotovili smo, da je še lanske (ajdovček)... Obeta pa, da bo sezona (morda) dobra... Spodnji posnetek pa smo naredili po končanem tekmovalstvu, ki ga je v soboto od mostu pri Planiki do jezua pri

Tekstilindusu v reki Savi organizirala za člane Muharska sekcija Ribiške družine Kranj v ulovu na najdaljšo ribo. Ta del Save je bil v soboto tudi prvi dan odprt za lov. Najboljši so bili Mirko Matjašič, ki je ujel 46 centimetrov dolgo postrv šarenko (v sredini), drugi Željko Pekolj, 40 cm (na sliki levo), tretji pa Matjaž Bidovec, lipan 38 cm. Z Matjažem (na sliki desno) sta si tretje mesto delila še Nejkto Toplak (šarenka) in Franc Bidovec (lipan). ● A. Ž.

Praznik krajevne skupnosti Velesovo

Krajevna skupnost ogledalo občine

"Ne trdim, da smo izbrali najboljše ljudi, prav gotovo pa večstrankarski sistem omogoča večji nadzor in nenazadnje tudi nezaupanje."

Velesovo, 18. junija - Prebivalci Velesovega, Trate, Adergasa, Praprotnice in Češnjevka v krajevni skupnosti Velesovo v kranjski občini v teh dneh praznujejo. Športne prireditve ob krajevnem prazniku v nogometu, kegljanju, odbojki, tenisu, namiznem tenisu in teku po ulicah krajevne skupnosti, ki jih je pripravilo športno društvo Adergas, so se začele že konec minulega tedna in bodo na programu vse do petka, ko bo po maši ob 19. uri v Adergasu tudi osrednja proslava. V dvorani doma v Adergasu jo bo pripravilo kulturno umetniško društvo.

Za letošnji praznik je značilno dvoje. Po zadnjih volitvah so v krajevni skupnosti dobili nov 15-članski svet krajevne skupnosti; predseduje mu Franc Čebulj, ki je bil kratki izvoljen tudi v zbor krajevni skupnosti občinske skupščine. Druga značilnost pa je, da po dosedanjih uspehih predvsem na komunalnem področju, tudi novo vodstvo začne mandatno obdobje s precej široko zastavljenim programom.

"Mislim, da smo si zastavili kar precej zahteven program tako na komunalnem kot na drugih področjih. Preveč bi bilo pričakovati oziroma zahtevati zdaj, da ga uresničimo čez noč. Ne trdim, da smo izbrali najboljše ljudi, prav gotovo pa večstrankarski sistem omogoča večji nadzor in nenazadnje tudi nezaupanje. Mislim, da se

je novi predsednik občinske vlade Vladimir Mohorič pravilno odločil, ko je v izvršnem svetu podprl tudi obrtništvo in turizem. Oboje je tudi iztočnica prihodnjega programa v naši krajevni skupnosti oziroma celotnega področja (skupaj s kmetijstvom) sedmih krajevni skupnosti pod Krvavcem. Mislim, da bomo prav na teh razvojnih opredelitvah v prihodnje tudi razvijali in krepili že v prejšnjem mandatu začrtano skupno sodelovanje krajevni skupnosti na Cerkljanskem. Sicer pa mislim, da bo eno pomembnih vprašanj v prihodnje financiranje krajevni skupnosti nasploh. Menim, da tako imenovano razdeljevanje denarja "po glavah prebivalcev" ni pravo, marveč so potrebe, problemi, programi tisti, ki naj odločijo," poudarja Franc Čebulj.

Drugače povedano, krajevna skupnost je ogledalo občine in ob pripravljeno krajanov za reševanje in urejanje skupnih potreb, ji (občini) ne bi smelo biti vseeno, kako se bodo programi uresničevali. Številne naloge si je novo vodstvo krajevne skupnosti s častnim članom sveta, dosedanjim predsednikom Tonetom

Ropretom, zastavilo na komunalnem področju; tako na cestah, racionalni ureditvi javne razsvetljave, odvodnjavanju, urejanju odpadka, prometni ureditvi. V načrtu imajo ureditev križišča, mrliške vežice, avtobusnega postajališča na Trati, ureditev obale obeh ribnikov v Češnjevku, skrb nad varovanjem okolja kar zadeva obrat Izolirke, pa rešitev poplav v Praprotni Polici...

"Sicer pa bomo napore usmerjali predvsem v razvoj obrtništva, turizma... Cerkev in župnišče v Adergasu z bogato tradicijo sta prav gotovo lepa iztočnica. Župnik na to temo že pripravlja okroglo mizo, pred izidom pa je posebna brošura o opisu kraja oziroma krajev ter samostana. Želimo si tudi, da bi lahko odprli svojo (novo) gramoznico v KS, saj imamo veliko makadamskih poti, po drugi strani pa se bomo zavzemali, da opuščene gramoznice ne bodo divja odlagališča odpadkov. Razmišljamo tudi o merebitni "oživitvi" sole v Adergasu, pa o ureditvi vseh spominskih obeležij v krajevni skupnosti..." je razlagal pred dnevi Franc Čebulj.

Predvsem pa, kot je poudaril, si v prihodnje na celotnem območju pod Krvavcem, kjer naj bi se razvijal turizem, in v krajevni skupnosti, ne smejo privoščiti zaletavih odločitev oziroma napak. ● A. Žalar

Pod Jenkovo lipo so peli

Nepozabno srečanje slovenskih družin

V Dvorjeh pri Cerkljah je bilo v nedeljo popoldne pravo družinsko slavlje

Dvorje pri Cerkljah, 17. junija - Franc Frantar, predsednik organizacijskega odbora v Turističnem društvu Cerklje je lahko zadovoljen. Če je lanska prireditev Družina poje - peli so jih mati moja v združenem domu v Cerkljah potrdila njegovo idejo o srečanju družin ob narodni pesmi, potem je nedeljska prireditev pod Jenkovo lipo v Dvorjeh pri Cerkljah, prva takšna v Sloveniji, lansko zamisel samo še bolj potrdila. Za petnajst slovenskih družin, številne narodne noše in nekaj tisoč obiskovalcev iz raznih krajev Slovenije je bila prireditev Turističnega društva Cerklje pravi praznik.

Na prireditvi, na lepo in skrbno urejenem prostoru pod lipo pri domačiji Davorina Jenka v Dvorjeh pri Cerkljah so nastopile s slovenskimi pesmijo, ki so jo nekdanje prepevale naše babice, družine iz različnih krajev Slovenije. Čeprav bi moralo biti srečanje že minulo nedeljo, a je prireditelju ponagajalo slabo vreme, udeležba to nedeljo ni bila nič slabša.

Morda je bila želja, da slovensko pesem, včasih mlajšim in novim rodovom že malce neznan, predstavijo v vsej lepoti, izpovednosti in izvirnosti tista, ki je tudi to nedeljo napolnila do zadnjega kottička prireditveni prostor pred Jenkovo domačijo v Dvorjeh pod vaško lipo. Davorin Jenko, če bi bil še živ, bi bil ponosen nad nedeljskim dogajanjem. Morda je številne obiskovalce privabila tudi napoved, da bo Silvo Teršek ob spremljavi ceter Vide Učakarjeve s Kokrice pri Kra-

nju, povezoval nastope in se pogovarjal z nastopajočimi. Tisti, ki so prišli zaradi domače, ljudske pesmi in veselega razpoloženja, so se, čeprav to nedeljo ni bilo ansambla Nagelj, lahko zavrteli ob zvokih domačega ansambla Lipa. Prava paša za oči so bile številne narodne noše in nastop otroške folklorne skupine Penziona Jagodic in Vopovelj.

Kakorkoli že, izvirna ideja in odločitev Turističnega društva, da kraje pod Krvavcem predstavijo slovenskemu prostoru, organizacija in izvedba, ki je ni uspela zasenčiti niti zvočna tehnika, ki je na trenutke ponagajala povezovalcu in nastopajočim, so med številnimi obiskovalci vzbujali veselo in praznično nedeljsko popoldansko razpoloženje. Niso bili redki, ki so priznavali, da turistični delavci, in vsi, ki so to prireditev podprli (domačini), mislijo resno, ko pravijo, da je za kraje pod Krvavcem turizem med tistimi, pravimi opredelitvami jutrišnjega dogajanja.

Celotno prireditev sta povezovala Vida Učakarjeva na citrah in Silvo Teršek, ki je pred nastopom vsake družine "nasmejaj" več tisoč obiskovalcev prireditve pod Jenkovo lipo...

Praznik KS Jezersko

Če je bila doslej razstava cvetja in lovstva, ki bo tudi letos od 29. junija do 4. julija v Cerkljah, takšna turistična znanilka želja in hotenja, potem bo po-slej prav gotovo tudi prireditev

Nastopile so družine Keping, Dvorje pri Cerkljah; Šenk, Hotemaže; Mlaček-Mesažev, Kranj; Čakš, Titovo Velenje; Maček, Adergas; Kmetič, Zgornji Brnik; Kamenšek, Spodnja Nagonja-Maribor; Vidmar, Zgornji Brnik; Jereb, Količevo pri Domžalah; Stare, Spodnji Brnik; Zupan in Lupša iz Tržiča; Sušteršič, Šmartno pri Litiji in Janežič, Zalog pri Cerkljah.

Petnajst družin se je predstavilo na prvi tovrstni slovenski prireditvi. Družina Stare iz Spodnjega Brnika se je predstavila s pesmima Perice in Jaz pa vrtec bom kopala...

Srečanje slovenskih družin - peli so jih mati moja. Kajti ob vseh naštetih, ki so tako ali drugače pripomogli k tolikšnemu obisku in prijetnemu srečanju ter prazničnemu razpoloženju, ostaja za organizacijski odbor in njegovega predsednika Franca Frantarja oziroma podpredsednika Janeza Kuharja zdaj to že obveza: Prihodnje leto bo spet srečanje pod Jenkovo lipo v Dvorjeh pri Cerkljah. ● A. Žalar, slike G. Šinik

Jezersko - Domači gasilci so v soboto pozno popoldne najprej pripravili vajo, v dvorani Korotana pa se je potem nadaljeval kulturni program ob letošnjem prazniku krajevne skupnosti Jezersko. Milan Kocjan dosedanjí in novi predsednik sveta krajevne skupnosti, je po Zdravljici, ki jo je zapel ženski nonet, v govoru poudaril, da je njihov krajevni praznik že nekaj let obeležen z gospodarskimi dosežki, ki so jih dosegli domačini z delom in prispevki ob širši pomoči.

Ivan Pogačnik

Zgradili so vodovod, obnavljajo električno razsvetljavo, skrbijo za lep in urejen kraj (uredili so smetiščice), odpravljali škodo po lanskem neurju in uredili dvorano, ki bo, upajo, dobila tudi še opremo. Sicer pa imajo letos v načrtu tudi asfaltiranje, vodovod do mrliške vežice, urejanje struge Jezernice, izgradnjo novega mostu pri Maveu... Načrtov ni malo, vendar vedo, da jih bodo zmogli le z lastnim delom in širšo pomočjo. Doslej so jim še posebej pomagali GG Kranj in Cestno podjetje, občina nasploh in še nekateri. Še posebej pa se je ob tej priložnosti Milan Kocjan zahvalil Janezu Gradišarju z občine. Priznanje krajevne skupnosti pa so tokrat ob prazniku podelili Ivanu Pogačniku, ki ga Jezerjani že 35 let poznajo kot prizadevnega v krajevni organizaciji, delegacijah, še posebej pa po sodelovanju pri gradnji vodovoda, obnovi Korotana in drugih akcijah.

Prisrčen program v dvorani Korotana, ki so jo tudi tokrat domačini napolnili do zadnjega kottička, so pripravili najmlajši folkloristi pod vodstvom Valerije Konečnik, mladi recitatorji s pesmimi župnika Jožeta Vovka, ženski nonet pod vodstvom Jožeta Smrtnika, Smrtnikovi fantje z Jezerskega, šolarji s skečem in plesna skupina Simone Pogorevc. ● A. Žalar

Življenje se spet draži

Za vsakdanje stroške spet globlje v žep

Kaže, da bo kakovost našega življenja še kar drsela navzdol. Ob enakih, nepovečanih plačah, so nam obljubili niz podražitev: stanarino, ogrevanje, komunalne storitve, kmalu bo sledila elektrika.

Najsi jim približevanje ekonomskim cenam še tako utemeljuje podražitev, slednjih ne moremo gledati zgolj v tej luči. Podražitev bo bolj kot kdajkoli namreč zadela tudi obubožane sloje prebivalstva. Med našimi anketiranci sicer nismo našli tiste, ki živijo najtežje, toda tudi oni s povprečnimi mesečnimi prejemki so negodovoli, ker jim bo podražitev najosnovnejšega še bolj osušila denarnice.

Mile Kitanović, delavec: »Živim v bloku in od vseh stroškov, ki jih imam, so najvišji prav stroški bivanja. Po dohodkih sodi naša družina bolj v nižji sloj, zato nas take podražitve toliko bolj zadevajo. Plačevanje položnic ima na skrbi žena. Zanje izda vso svojo invalidsko pokojnino, pa še ji vsak mesec zmanjka.«

jev. Podražitev me ni presenetila, navajena sem jih. Vajena pa sem tudi skromnosti. Če bodo stroški za bivanje višji, se bo pač treba odreči čemu drugemu.«

Olga Sever, delavka: »Pravkar prihajam s pošte, kjer sem za vsakomesečne stroške svoje družine odštela natanko 3100 dinarjev, moja mesečna plača pa je bila 4000 dinarjev. Živimo v dvosobnem stanovanju z dvema kabine-toma. Slišala sem za podražitev stanarine in komunalnih storitev - res ne vem, kako bodo nekateri shajali, saj se plače ne povečujejo. Jaz sem sicer ta mesec dobila nekaj višjo plačo kot prejšnjega, toda še daleč ne sorazmerno s podražitvami, ki jih napovedujejo.«

Rado Pavlin, direktor Centra za socialno delo Kranj: »Za ljudi, ki

stanujejo v družbenih stanovanjih in prejema nizke osebne dohodke, bo napovedana podražitev udarec, ki ga bodo težko prenesli. Kako jih reševati? Če bo več upravičencev do družbenih denarnih pomoči, več prosi-lev za otroške dodatke, ob tem, da se vse več ljudi pojavlja tudi na skupnosti za zaposlovanje in

da so kot tehnološki presežek brez dela, bodo tudi socialni skladi to težko prenesli. Če se bodo v večjem obsegu pojavljali pri nas po socialne pomoči, bo morala skupščina odločiti, da se v ta namen da več denarja.«

Rado Derlink, strokovni delavec kranjskega sindikata: »Stanarine in stroški bivanja so že dlje časa predmet razprav. Osebnostno menim, da denimo sedanje stanarine ne pokrivajo stroškov v zvezi z vzdrževanjem stanovanj. Prav tako sodim, da imajo ljudje, ki prebivajo v lastnih hišah, navadno višje stroške bivanja. Stanarine so povezane še z enim vprašanjem, namreč z zasedenostjo stanovanj. Velika stanovanja zase-dajo ljudje, ki bi se v primeru, če bi veljale ekonomske stanarine, radi selili v manjša. Ob tem pa menim, da je absurdno povečevati stanarine in drugo zdaj, ko je toliko nezaposlenih in socialno ogroženih. Več ljudi bo prosilo za subvencije stanarin. Kako bodo vzdrževali družbeni stanovanjski fond, ni jasno. Edina realna možnost bi bila, da družbeno stanovanja postanejo lastniška.« ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Ana Vencelj, upokojenka: »Za tiste, ki živimo v garsonjerah, so stroški celo malo višji kot za tako imenovano družinska stanovanja. Živim od pokojnine in stroški kot stanarina, ogrevanje, voda, elektrika in drugo, mi je vzda-mejo precejšen delež. Nazadnje sem za vse to odštela 500 dinar-

Veseli dan traških malčkov

Moj prvi žur

Škofja Loka, 16. junij - »Zaposleni v našem vrtcu že dlje časa opažamo, da starši zelo radi prihajajo na prireditve, posebej če na njih nastopajo otroci. Tako smo se ob letošnjem proslavljanju 30-letnice predšolske vzgoje na Trati odločili, da pripravimo svojevrstno prireditve, na kateri bodo nastopali otroci, hkrati pa se bomo bolje spoznali s starši in starši naših malčkov se bodo spoznali med seboj,« je ob sobotni prireditvi, ki so jo poimenovali kar »Moj prvi žur«, povedala Marjeta Sejdič, vodja vrtca Pedenjped na Trati.

Gotovo je bilo na prireditvi najvažnejše, da so malčki svojim staršem, seveda pod skrbnimi očesi in vodstvom vzgojiteljic, pokazali, kaj so se naučili v minulnem šolskem letu. Vzgojiteljice pa so, kot se za jubilej spodobi, sklenile, da bodo za svoje malčke in njihove otroke pripravile še kaj več. Tako so medse povabile frizerko, ki je strigla male obiskovalce, povabili so čarovnika in seveda ansambel, ki je igral za ples. Pripravili so slikarsko delavnico, veliko dela pa so imeli tudi s srečelovom: »Moram reči, da so nam pri pripravi srečelova

na pomoč priskočili vsi škofjeloški obrtniki, naše vzgojiteljice pa so same izdelale okrog 500 igrač, dobitkov na srečelovu. Eno izmed mamc našega varovanca, ki je po poklicu frizerka, smo prosili, da danes popoldne pri nas odpre frizerski salon, vojaki iz škofjeloške vojašnice pa skrbijo za glasbo. Z veliko dobre volje se da marsikaj narediti brez plačila, mi pa smo predvsem zadovoljne, da je odziv staršev in otrok tako velik,« je razmišljala Marjeta Sejdič. Marjan Kular: »Za otroke je to pravo doživetje in mislim, da bi bilo kaj takega potrebno več-

krat pripraviti. Tukaj na Trati je malo zabave za najmlajše, zato smo danes prišli v tako velikem številu. Gotovo pa to nekaj stane in bi bilo treba najti koga, ki bi finančno pomagal vrtcu. Zelo zanimivo pa bi bilo tudi, če bi nastopili znani igralci in pevci, ki jih otroci občudujejo, npr. Sifrer, Desa, Joc.« ● V. Stanovnik

zacija prireditve, predvsem pa to, da se nekaj dogaja. Mlajši sin hodi v vrtce, hčerka pa v prvi razred in vsa leta sem zelo zadovoljen z varstvom in vzgojo v vrtcu. Zato bi tudi sam pomagal pri prireditvi, če bi bilo potrebno. Mislim namreč, da bi bile lahko takšne otroške veselice pogosteje.« ● V. Stanovnik

Nov pravilnik o solidarnostnih stanovanjih

Stanovanje je dobrina, ki naj se vzdržuje in varuje

Jesenice, 14. junija - Tudi zato, da bi uveljavili enotno politiko stanovanjske problematike v občini, so na Jesenicah pripravili nov pravilnik za pridobitev solidarnostnih stanovanj. Med upravičenci do kredita so tudi občani, ki bodo želeli prenoviti družbeno najemno stanovanje.

Nov predlog pravilnika o meritvah za pridobitev solidarnostnih stanovanj in kreditov iz sredstev solidarnosti v jeseniški občini med drugim razširja namen uporabe sredstev solidarnosti za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanjskih hiš v družbeni lasti in za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti za delavce in družine z nižjimi dohodki.

Doslej so se vsa razpoložljiva sredstva solidarnosti uporabljala za sofinanciranje gradnje in nakupa novih solidarnostnih stanovanj. Prednost so imele vse tiste družine in posamezniki, ki so si le delno zagotavljale socialno varnost s svojim osebnim dohodkom. Zato na Jesenicah zdaj predlagajo, da čimveč sredstev solidarnosti namenijo za kreditiranje delovnih organizacij, mladim družinam ter družinam z niž-

jim dohodkom, ki imajo več kot tri otroke.

Z novo zakonodajo je razširjena kategorija »mlade družine« za mlada zakonca do 30 let in za samohranilca do 30 let. Ni več kategorije »družine z nizkimi dohodki«, ampak so mlade družine, izpadla je tudi prednost kategorije upokojenec in invalidov in za te veljajo enaki pogoji kot za ostale nosilce.

Spremenili so tudi določilo o plačilu lastne udeležbe. Sredstva lastne udeležbe se bodo uporabljala za sofinanciranje gradnje, nakupa in prenove solidarnostnih stanovanj in so vrčljiva. Doslej je moral vsak, ki je dobil solidarnostno stanovanje, vplačati lastno udeležbo najmanj v višini nabavne vrednosti enega kvadratnega metra stanovanjske površine.

S spremembo pravilnika tudi želijo preprečiti manipulacije posameznih prosičev. Jasno je, da je na področju solidarnostnih stanovanj še vrsta dilem, saj je zakonodajalec pri opredeljevanju kategorij prosičev vključil predvsem socialne vidike in pri tem zanemaril dejstvo, da je stanovanje ekonomska dobrina.

Izgradnja in vzdrževanje stanovanj naj bi bilo za delavca materialno zanimivejša v tem smislu, da stanovanje pridobi in varuje. To je bil tudi vzrok, da so med upravičenci kredita tudi občani, ki bodo želeli prenoviti družbeno najemno stanovanje. Možnost kreditiranja delovnih organizacij pa zagotavlja večji vpliv združenega dela na politiko solidarnosti in stanovanjskega gospodarstva. ● D. Sedej

POMISEL

Socialna agonija

Nadvse ganljiva je bila nekdanja pri nas skrb za delavca. Socializem je veleval, da je treba slehernemu zagotoviti stanovanje. Intenzivno so rasla razsežna blokovska naselja, sprva uniformno optimalnih stanovanj, kasneje velikih in udobnih prebivališč, ki jih je »družba« radodarnih rok razdeljevala enako tistim, ki so si jih lahko privoščili, kot onim s plitvejšimi žepi. Nadvse bogokletna je bila v tistih časih misel, da bi mladim družinam in revnejšemu življu namenili stanovanja nižje kakovostne kategorije, za prvo silo, kakor radi pravimo, dokler si v potu svojega obraza ne bi prislužili česa boljšega. Vendar kaže, da je misel o lačnem, ki ga naučiš loviti ribe, namesto da mu daš ribo, šele zadnje čase našla mesto med priznanimi življenjskimi resnicami. Škoda, ker postaja to geslo v današnjih okoliščinah za nekatere sloje docela neuporabno.

Medtem je namreč socialistični uniformnosti odzvonilo. Pogolblil se je socialni prepad med ljudmi. Medtem ko nekateri bogatijo, drugi tonejo v vse večji revščini, najosnovnejši življenjski stroški pa za oboje ostajajo enaki. Živeti v družbenem stanovanju je enako drago za družino dobro plačanega uslužbenca kot za družino na primer Tekstilindusove delavke na prisilnem dopustu. Pravzaprav enako drago le sodeč po položnici, ki se vsak mesec znajde v nabiralnikih prvega in drugega gospodinjstva, saj prvi za trisobno stanovanje od svoje na primer osem tisočakov vredne plače lažje odrine 1700 dinarjev za stroške bivanja, kot drugi, ki v izplačilni kuverti dobi le nekaj stotakov več, kot znašajo omenjeni stroški. Odkar zadnja leta našo miselnost in prakso vse bolj obvladujejo tržna načela in se tudi življenjski stroški bolj ravna po ekonomskih tirnicah, delamo pač najslabšo uslugo ravno revnejšim slojem. Resda jim njihovo nezmožnost sledenja ekonomski logiki skuša popraviti sociala z različnimi pomočmi, pri stroških prebivanja v družbenih stanovanjih denimo z družbenim pokrivanjem deleža stanarine, toda taki gasilski ukrepi tudi zaradi finančne nezmožnosti »družbenih« skladov premalo učinkujejo. Škoda, ker si tržnega obnašanja, ekonomskih cen (in plač z njimi) nismo omissili že kaj prej, ne ravno v obdobju velike socialne agonije. V drugih okoliščinah bi denimo ekonomske stanarine ali odkup družbenih stanovanj učinkovala docela drugače. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Na Uršljo goro

Društvo invalidov Kranj prireja enodnevni izlet v Slovenj Gradec in na Uršljo goro, ki bo v soboto, 7. julija. Prijave sprejemajo v pisarni društva na Begunjski 10 v Kranju.

Oblačila vsak prvi in tretji petek v mesecu

Radovljiška organizacija Rdečega križa z oblačili pomaga socialno šibkejšim. V osrednjem skladišču oblačil v stari osnovni šoli v Begunjah dežurajo vsak prvi in tretji petek v mesecu, in sicer od 8. do 10. ure. Doslej niso imeli veliko obiska. Prepričani pa so, da je precej ljudi, potrebnih tovrstne pomoči. Naj se nikar ne sramujejo revščine. Oglasijo naj se v skladišču Rdečega križa v Begunjah, kjer jim bodo radi pomagali.

Krvodajalci iz Škofje Loke in Radovljice

Konec tega in prihodnjega meseca vabijo na krvodajalsko akcijo človekoljube iz Škofje Loke in Radovljice. Škofjeločani imajo krvodajalsko akcijo 27., 28. in 29. junija ter 3., 5., 6., 10. 11. 12. in 13. julija. Za Radovljičane pa organizirajo akcijo 31. julija.

Življenjski stroški

Informativni bilten Republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo je objavil podatke o življenjskih stroških. Potrošniške košarice prikazujejo dve ravni zadovoljevanja potreb, povprečno in minimalno. Slednji označujejo spodnjo mejo zadovoljevanja potreb, izračunani pa so na podlagi porabe dobrin v 10 odstotkih gospodinjstev v Sloveniji z najnižjimi razpoložljivimi sredstvi. Izračuni aprilskih cen kažejo, da minimalni življenjski stroški v Sloveniji pomenijo približno 60 odstotkov povprečnih življenjskih stroškov.

Povprečni življenjski stroški tričlanske družine so ocenjeni na 6.535 dinarjev, štiričlanske 7.979 in petčlanske 8.554 dinarjev. Kolektivni življenjski stroški na člana gospodinjstva znašajo pri tričlanski družini 2.178, pri štiričlanski 1.995 in pri petčlanski 1.711 dinarjev. Pri minimalnih življenjskih stroških pa so kolektivni stroški gospodinjstva videti taki: za tričlansko družino so izračunali, da preživi že z 2.907 dinarji, štiričlanska s 3.572 in petčlanska s 4.327 dinarji. Na člana gospodinjstva v tem primeru pride v tričlanski družini 969 dinarjev, v štiričlanski 893 in v petčlanski 856 dinarjev.

Izračuni so narejeni na osnovi cen iz letošnjega aprila. Metodologija pa je delo Inštituta za ekonomska raziskovanja v Ljubljani iz leta 1982, ki je bila leta 1985 nekoliko spremenjena in prilagojena novim gibanjem v potrošnji. ● D. Ž.

Planinski izlet na Janče

V soboto, 23. junija, škofjeloško društvo upokojenecv prireja planinski izlet na Janče. Zbirališče je železniška postaja Škofja Loka ob 6.30, ko bodo krenili z vlakom proti cilju. Izlet bosta vodili Tilka Oblak in Minka Azbe.

PREJELI SMO

Predsedstvu Republike Slovenije,
Izvršnemu svetu Republike Slovenije,
predsedniku Skupščine Republike Slovenije

Predlog deklaracije o narodni spravi

(prebran ob Lipi sprave, 15. junija 1990)

Skupina nekdanjih borcev NOV, kulturnih delavcev in drugih, ki se je na tem svetu kraju že večkrat spomnila žrtev boljše-vističnega nasilja na naših tleh, ki je tu 11. maja 1989 posadila Lipo sprave in vidi prihodnost slovenskega naroda v spravi med nekdanjimi vojnimi in sedanjimi političnimi nasprotniki, na podlagi dosegljivih zgodovinskih virov iz NOB, dokumentov revolucije in dokumentov nasprotnikov revolucije, na temelju pričevanj prizadetih in očividcev, zlasti na podlagi osebnih izkušenj in lastnih spoznanj, ugotavlja:

1. Štiriletni boj borcev Osvobodilne fronte in NOV proti tujim osvajalcem je bilo veliko dejanje slovenskega naroda za svobodo in svobodoljubni svet in njegovi častni prispevek k zavezniški zmagi v drugi svetovni vojni, a hkrati nesreča, ker si je Komunistična partija podredila Osvobodilno fronto in jo je z boljše-vističnim nasiljem in s preziranjem temeljnih načel krščanske civilizacije - ne ubijaj, ne kradi, ne laži - zlorabila za uresničitev svoje leninistične ideologije ter za svojo absolutno oblast, ki jo je tudi dosegla in z njo za več desetletij zavrla narodov naravni razvoj.
2. Komunistična partija Slovenije je pod masko Osvobodilne fronte že spomladi leta 1941 začela v Ljubljani, na Dolenjskem in Notranjskem pobijati drugače misleče in neoborožene nasprotnike in je s pobijanjem le teh nadaljevala še po koncu vojne. Za te zločine od pomladi leta 1941 do poletja 1942, s katerimi se v resnici zanika boj za narodovo svobodo, in ki so izzvali oboroženo samoobrambo protikomunistov z organiziranjem vaških straž in pozneje domobranstva, so odgovorni takratni voditelji Komunistične partije Slovenije.
3. Za mučenja in poboje nasprotnikov v državljanski vojni od poletja 1942 do konca vojne leta 1945 sta odgovorni obe vojskujoci se strani, pri čemer je za žrtve pri Sv. Urhu, v Kozlerjevi gošči in na Turjaku v prvih dneh maja 1945 odgovorna protikomunistična stran.
4. Za likvidacijo okoli 9.000 vojnih umetnikov, to je slovenskih domobrancev, njihovih svojcev in drugih, ki so jih Angleži v zadnjih osmih dneh maja 1945 v Vetrinju na Koroškem izročili jugoslovanskim oblastem, in ki so v glavnem bili pobiti meseca junija 1945 v Kočevskem Rogu, Teharjih in drugod, za žrtve ideoloških sodnih procesov (dahavskih, duhovniških, kulaških, proti E. Peterlinu, K. Nagodetu in N. Velikonji) in za žrtve administrativnih umorov po vojni, so odgovorni takratni voditelji Komunistične partije Slovenije in z njimi najvišji oblastni organi takratne Ljudske republike Slovenije.
5. Vsi padli v osvobodilni in državljanski vojni in vsi, ki so bili pozneje pobiti iz ideoloških razlogov, so umrli za domovino; vsem smo dolžni spoštovanje in spomin.

Da bi slovenski narod mogel zaživeti polno življenje, ki ga je doslej hromila in ga deloma še hromi iz medvojnega časa izvira-joče in pol stoletja dolga razdeljenost, in da bi ob spoštovanju naše preteklosti, slavne in hude grenke, mogli odložiti njena najtežja bremena in vse ustvarjalne moči posvetiti izboljšanju sedanjosti in zahtevam prihodnosti, v dobro Republike Slovenije in vseh njenih državljanov, ter v dobro prijateljskega sožitja, ki nam jih je usoda namenila v povezanost in sosedstvo,

predlagamo:

1. da predsedstvo Republike Slovenije in izvršni svet Republike Slovenije, kot naslednika prejšnje partijske oblasti in zaradi kontinuitete z njo, ter skupščina Republike Slovenije, sprejmejo gornje ugotovitve in za vse žrtve komunistične oblasti in za vse žrtve protikomunističnega gibanja v svojem imenu in v imenu slovenskega naroda izrečejo obžalovanje;
2. da se ustanovi posebna komisija skupščine Slovenije z nalogo, da ob največjem spoštovanju partizanskih grobov, ugotovi grobišča pobitih nasprotnikov, zlasti množična, in jih zaznamuje, nato pa da s pomočjo seznamov, ki še obstajajo, kolikor mogoče natančno ugotovi imena in število žrtev ter osebne odgovornosti za protipravna vojna in protipravna povojna dejanja, ki nasprotujejo načelom človečnosti;
3. da se s slovesno izjavo zagotovi, da nihče, tako na strani komunističnega in partizanskega, kakor na strani protikomunističnega in domobranskega tabora, ne bo sodno ali administrativno kaznovan za protipravna vojna in protipravna povojna dejanja, ki so bila storjena iz ideoloških ali političnih razlogov pred 15. junijem 1970 leta;
4. da se slovesno izjavo vsakemu Slovincu na tujem zagotovi domovinska pravica, zlasti pa pravica prostega prihoda v matično Slovenijo s pravico stalnega prebivanja;
5. da se slovesno izjavo zagotovi, da se bo tistim, ki so bili preganjani iz ideoloških razlogov, storjene krivice moralne in materialne narave popravilo;
6. da se en dan v mesecu juniju v koledarju poimenuje v Dan obžalovanja (ali Dan krivde) v trajen spomin na najbolj tragične dni v vsej slovenski zgodovini, na pobjo tisočev nedolžnih ljudi, slovenskih domobrancev, njihovih svojcev in drugih, da bi se tragedija ne ponovila nikdar;
7. da se določi dan, ko bo predsednik predsedstva Republike Slovenije javno prebral listino, ki bo vsebovala gornje ugotovitve in predlaganih šest točk kot DEKLARACIJO O NARODNI SPRAVI, in da se ta dan določi ali sprejme kot državni praznik Republike Slovenije gospod Milan Kučan na Rogu slovesno razglasil narodno spravo in bo metropolit slovenske katoliške cerkve gospod dr. Alojzij Šuštar opravil spravno mašno daritev.

Predlog je sad prizadevanj mnogih iz vrst obeh nasprotnih strani: nekdanjih borcev NOV in komunistov, in nekdanjih protikomunistov in domobrancev doma in v političnem izseljenstvu.

Oboji cenimo pomoč, ki so jo s svojo besedo za spravo nudili predstavniki slovenskega kulturnega življenja v javnih glasilih in revijah, tudi pomoč časnikarjev, ki so zlasti v mladinskem tisku pisali o dejstvih, ki terjajo spravo. Zahvalo smo dolžni tudi za spravo angažiranim dnevnikom, zlasti Ljubljanskemu, ki je že pred časom podprl od jeznih viharjev sločeno vitko stebelce naše-ga spravnega simbola.

Ljubljana, ob Lipi sprave, 15. junija 1990

Skupina nekdanjih borcev NOV,
kulturnih delavcev in drugih

Peter Levec
Franc Šetar

Stanislav Klep

Stane Vezjak

Jeseniški "Sonček" za močnejše postave - Dobre tri mesece je na Jesenicah na Titovi 22, tik za Murko nasproti železniške postaje odprta prodajalna "Sonček". Lastnica lokala Magda Pivk se je odločila, da bo prodajala vsakega nekaj. Tako ima napredaj konfekcijo za otroke in Chicco igrače, nekaj otroške obutve, otroško perilo, okrasne sveče in izbrane sladkarije, večji poudarek pa daje konfekciji za močnejše postave. Sodeluje z butikom za močnejše postave Mozamo, večje številke ženske konfekcije pa dobiva tudi od drugod. Tako ima za močnejše postave na voljo krila, bluze, blazerje, hladna krila, lahke kostime in tudi bombažne majice vseh vrst. Če torej iščete oblačilo, ki bi dobro pokrilo odvečne kilograme, pogledajte se v "Sonček" k Magdi. In če boste že tam, ne odrecite se vsaj nekaj dekagramom najboljših pehtranovih žele bonbonov na tem svetu. Privoščite si ta mali sladki greh, ne bo vam žal. Saj boste v ponedeljek spet naprej hujšale... - Foto: D. Dolenc

Pehtranov štrukelj

Naredimo vlečeno testo za zavitke.

Nadev: 10 dag masla ali margarine za pokapanje, 4 dag margarine, 3 jajca, 14 dag sladkorja, limonina lupina, 1 zavitek vanilin sladkorja, 12 dag drobtin, 3 šopki pehtrana, 2 dcl kisle smetane. Recept velja za 10 oseb.

Margarino (4 dag) penasto umešamo, dodamo rumenjake, pol sladkorja, sesekljano limonino lupino, vaniljev sladkor, sesekljan pehtran, drobtine, kislino smetano in sneg treh beljakov, v katerega smo vtepli preostalo polovico sladkorja. Vse skupaj rahlo zmešamo in maso zavijemo v testo. Kuhamo v prtičku, lahko pa tudi pečemo v pečici.

Resnica je grda. Umetnost imamo zato, da ne bi propadli zaradi resnice. Nietzsche

IZ ŠOLSkih KLOPI

Kaj so med letom delali predvorskni šolarji

V soboto in nedeljo je bila v osnovni šoli v Preddvoru na ogled razstava o delu in življenju učencev matične šole in podružnic na Jezerkem, v Olševku in Kokri. Korenine razstave segajo šest let nazaj, iz razstave šolske zadruge, zadnjikrat pa so jo prizadevni učitelji s pomočjo učencev pripravili pred dvema letoma.

Z razstavo so želeli okoličanom, zlasti še staršem šolarjev, pokazati, kaj vse so počeli med šolskim letom pri rednem pouku, predvsem pa pri tako imenovanih interesnih dejavnostih, in je očem širše javnosti dostikrat prikrito.

Modelarski krožek, na primer, se je predstavil z ladijskimi in letalskimi modeli (modelarji so se prek občinskega in regijskega uvrstili na republiško tekmovanje), zanimive so bile pletene košare in cajne, ki jih je šolarjem pomagal plesti Matija Zupan z Bele, pa makrameji in vozlarje, skozi katere jih je vodila Darinka Zaplotnik, glasbeniki so prikazali svojo dejavnost predvsem skozi kvaliteten pevski zbor, turistični krožek se je postavil s Predvorkom na razglednicah in z značilnimi predvorskimi jedmi masevnekom, prato in kruhom ter z razstavo predmetov iz stare kuhinje, pri čemer je otrokom pomagal šolski kuhar Tomaž Rehberger, mlajši in večji likovniki so razstavili svoja dela v različnih likovnih tehnikah, biologi so pokazali svoje zivalce, kolesarji voles, ki so si ga prislužili s prvim mestom na letošnjem tekmovanju Kaj veš o prometu, literati z obsežno kroniko objavljenih stvaritev v različnih časopisih, s priznanji ter šolskim glasilom Matijev rod, učenci nižje stopnje pa so predstavili svoje dosežke v okviru razredov...

Naj šolarji in učitelji ne zamerijo, če sem kaj prezrla. Razstava je bila res izjemno bogata, vredna ogleda. ● H. Jelovčan

Bližajo se počitnice

Bliža se konec šolskega leta. Ampak v šoli je še zmeraj vroče. Tovarišica nam daje težke naloge. Doma se moram učiti. Upam, da bom uspešno končala. Zato se moram učiti.
Petra Krabonja, 2. r. OŠ Jezerško

Kakšnega učitelja si želim?

Učitelja, ki bi včasih ubogal učence. - Vanja
Učitelja, ki bi nam veliko bral. - Leja
Učitelja, ki ne bi nikoli spraševal. - Siniša
Učitelja, ki bi imel rad otroke. - Marjeta
Učenci 3. b r. OŠ Matije Čopa Kranj

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje šef kuhinje v hotelu Creina v Kranju

Ponedeljek: goveja juha s korenčkom in cvetačo, nadevana paprika z rižem in šunko.

Torek: kremna juha iz zelene, hladni goveji zvitki z rusko solato.

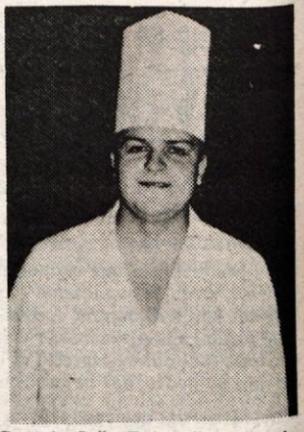
Sreda: pljučka s krompirjem, pehtranov štrukelj.

Četrtek: puranova juha z jajcem, pečena piščančja bedra, mlad krompir s peteršiljem, kumarična solata.

Petek: jota (vipavska juha), palačinke z orehi.

Sobota: prežganka, svinjski zrezki z gobami, dušen riž, paradiznikova solata.

Nedelja: cvetačna juha z bazili-

Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje v hotelu Creina v Kranju

ko, polnjena piščančja prsa, krompirjevi ocvrtki, paprika v solati.

Rumov lonec

Spet se je oglašila naša bralka Slavica, ki nam je na teje strani dala že marsikak uporaben nasvet. Tokrat svetuje, kako pripraviti rumov lonec:

"Rumov lonec pričnemo pripravljati junija z jagodami in ga dopolnjujemo vse do pozne jeseni z drugim sadjem.

Za pripravo rumovega lonca je najboljša glinasta ali porcelanasta posoda, nalašč pripravljena za to. Če je nimamo, ga lahko pripravimo tudi v 5-litrskem kozarcu za vlaganje, le da tega ovijemo z alu folijo, da je sadje v temi. Pomembno pa je, da imamo lonec čez poletje na hladnem, najbolj kje v kleti.

Začnemo z jagodami, češnje damo v lonec s koščicami vred, zelo dobre so kosmulje, borovnice, marelice, maline, hruške, ki jih olupimo in zrežemo na kockice, breskve in slive za kratek čas potopimo v vrelo vodo, da jim odstranimo koščice in kožo. Vsako vrsto sadja zmešamo s polovično težino sladkorja in pustimo čez noč v hladilniku. Naslednji dan ga damo v rumov lonec. Nanj vlijemo steklenico 54-odstotnega ruma. Če tega ni, je lahko tudi navaden, le da temu dodamo malo močnejšega žganja. Sadež nalagamo čez vse poletje, tako kot pač dozori in vedno dolijemo toliko ruma, da je pokrito. Seveda med tem sam lonec skrbno pokrivamo oziroma zavezujemo. Ko je jeseni lonec poln, ga previdno do dna premešamo, na vrh pa damo nekaj kolobarjev ananasa iz pločevinke, položimo navzkriž dve paličici in pustimo na miru vsaj štiri mesece, da zori. Uporabljamo ga lahko za goste ob novoletnih praznikih skupaj z orehovo potico - namesto punča, s smetano, kot sadno solato, za naslednjo poletno sezono pa s sladoledom. Možnosti in kombinacij je veliko.

In še to: za 5-litrski lonec vzamemo približno 300 gramov posameznega sadja."

Hvala Slavica in oglaš se še kaj!

Tretje srečanje šolskih glasil Jugoslavije

Mentorica šolskega glasila Mali Macesni iz osnovne šole Ivana Groharja v Škofji Loki nam je ob najbolj svež primerek glasila priložila tudi pismo o tretjem srečanju šolskih glasil Jugoslavije v Zvorniku na Drini, ki je bilo 25. in 26. maja in so se ga udeležili tudi Ločani. Med drugim piše:

Do roka je na razpis prispelo 67 glasil iz vseh republik. Posebna komisija pa je vsa glasila in literarne prispevke na temo Mostovi povezujejo obale, ljudi in čas ter Srce išče gradbišče (od saničke žetve do mladinske proge Turza-Zvornik) natančno pregledala in se odločila za nagrade. V najožji izbor za najinventivnejše šolsko glasilo Jugoslavije je prišlo tudi naše glasilo Mali macesni. Teh priznanj so podelili le pet.

Učenca Rok Škufca in Gorazd Možina iz 3. razreda, udeleženca srečanja v Zvorniku, sta dodala še svoje vtise.

V Zvornik smo prispeli v četrtek zvečer. Spala sva pri Marini in Maji Popovič. Zjutraj naju je Marina odpeljala v šolo na proslavo. Med vsemi pesmiki sva slišala tudi slovensko pesem.

Dan smo nato preživeli tako, da smo si ogledali mesto Zvornik. Zvečer pa smo zvedeli, da je naše glasilo nagrajeno. Tovarišica naju je morala kar malo pomiriti, saj sva od veselja kar poskakovala.

Zadnji dan smo se odpeljali na izlet v Vukov Tršič. Ta park nama je bil zelo všeč. Tam so nam podelili tudi priznanja za udeležbo, diplomoz za glasilo in knjižne nagrade. Vsega skupaj je bilo kar zajeten kup.

Domov smo odhajali zelo zadovoljni. Med potjo smo že prelistavali glasila ostalih šol. To srečanje nama bo ostalo še dolgo časa v lepem spominu.

Tole pa je naslovnica šolskega glasila Stezice, ki so ga pred kratkim izdali v šoli heroja Bračiča v Trziču. Uvodno temo so posvetili tovarni Peko in čevljarjem, nadaljevali pa po načelu "za vsakega malo".

Dohodek od prodaje knjige Na očeh bo šel v humanitarne namene

KANČEK VEČ DENARJA ZA OTROKE

Ljubljana, 15. junija - Na tiskovni konferenci v Cankarjevem domu so predstavniki izdajatelja predstavili prvo knjižico iz Stopove zbirke avtoric Miše Molk in Bogi Pretnar, v kateri je objavljenih deset intervjujev z znanimi osebnostmi. Knjiga v prid skladu za otroke z rakom.

Verjetno je kar prav, da dobi akcija novinarskih kolegic Miše Molkove in Bogi Pretnarjeve, ki se je končala z izidom knjižice, večji poudarek kot ga sicer namenjamo v Gorenjskem glasu izdajam zanimivih knjig. V osnovi gre namreč za humanitarne akcije, kajti vsi intervjuvanci so se odrekli za to priložnost posebej povišanemu honorarju za nastop v oddaji TV Slovenija Križkraž, v reviji Stop in pri objavi pogovorov v knjigi. V isti humanitarni namen je tiskarna Tone Tomšič knjigo tiskala po posebno ugodni ceni, založba Emonica se je zadovoljila le z režijskimi stroški, Sklad za pomoč otrokom z rakom pa bo dobil tudi četrtino od vsake prodane knjige.

Kot je na torkovi tiskovni konferenci ob izidu knjige povedal glavni urednik revije Stop Miran Satler, gre za prvo delo iz zbirke, v kateri bodo v prihodnosti izhajale nenavadne knjige s področij, ki jih pokriva revija Stop, predvsem pa bo povsod v ospredju človek. Konkretno za Stopov prvenec Na očeh pa je menil, da gre za pisanje, ki razgrinja hvalnočasnikarsko zvrst, intervju, in to v obdelavi dveh medijev, televizije in časopisa. Svoje sta povedali tudi avtorici, Pretnarjeva je poudarila, da sta si posebej prizadevali ubrati način, ki ne bi bil aktualističen, Molkova pa je rekla, da bi bilo pretiravanje reči, da je samo deset Slovencev zaslužnih, da bi lahko prišli v posebno knjigo." Ta zgodba se mi ne zdi končana, gre za deset s pomočjo bralcev naključno izbranih osebnosti," je menila Miša Molk, in dodala: "Čas je pač takšen, da imajo ljudje radi nekoga, ki mu lahko zaupajo."

In knjiga? Gre za obseg stodevnetnajstih strani in barvne naslovnice, na kateri je poleg portretov intervjuvancev tudi znak sklada za otroke z rakom, katerega avtor je priznani kranjski umetnik Jože Trobec. Vsaka oseba se v knjigi pojavlja dvakrat, najprej skozi "obdelavo" Miše Molk oziroma

nastopa v televizijskem Križkražu in v drugem delu skozi dopolnjevanje slike v obliki časopisnih vprašanj Bogi Pretnarjeve. Na enem mestu je tako zbrana paleta na prvi pogled sila različnih ljudi. Preletimo na kratko posamezne zanimive misli intervjuvancev - Milan Kučan: "Zaupam ne samo na

hitro, ampak tudi dolgo. Zgoditi se mora že kaj hudega, da me zaupanje mine. Potem pa ne zaupam več. Lastno življenje prav gotovo ni igra na srečo." Janez M. Hollenstein:

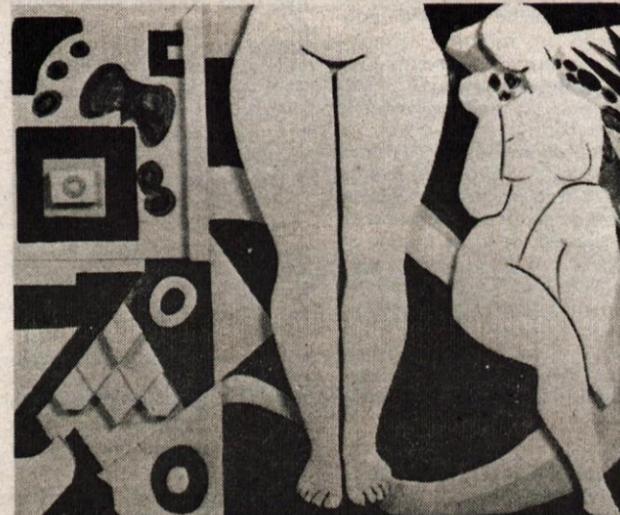
"Zanimanje za meniško življenje je veliko - saj je to zanimanje za življenje ljubezni in zre-

losti. Toda problemi meniškega življenja so enaki kot problemi zakonskega, današnji človek je pozno zrel." Janez Menart: "Pesniške zbirke imam praktično vse, če ne v izvirkah, pa v ponatisih. Do leta 1970 sem kupoval dosledno vse."

Marjana Lipovšek: "Seveda sem Slovenka! Čeprav si neka internacionalen, je nacionalna pripadnost navzoča: na internacionalnem odru ne pripadam nikomur, a me označuje kot jugoslovansko pevko iz Ljubljane." Janez Hočevar - Rifle: "Okrog pusta so mi javili, da je nekje na Gorenjskem neka gospa, preoblečena v Rifleta, dobila prvo nagrado Za masko. In da so otroci menda pred pustom precej pletli modrorumene šale." Polona Vetrlih: "Pravzaprav ne vem, kaj je uspeh. Človek nima časa misliti na to. Zgodi se med potjo, če se. Človek se ne sme s tem uspraviti." Dr. Anton Trstenjak: "Ni človeka brez hrepenjenja. Po hrepenjenju se človek razločuje od vsega živalskega sveta. Strogo vzeto, nobena žival nima hrepenjenja. Ima kvečjemu pričakovanja." Politika? Ne, sem apolitičen. S politiko se nikoli nisem okvarjal, čeprav je trenutne dogodke vsekar zanimivo gledati, takole od strani, bolj kot športno tekmovalje." Mimo so časi, ko je vsak mogel biti egosit brez strahu, da bo zaradi tega dežela propadla. Toleranca je temelj demokracije." Stane A. Oblak: "Bioenergetik ni zdravnik, pač pa s svojo močno avro lahko zdravi avro, energetski plašč, pacientu. Naivno bi bilo misliti, da bioenergetik lahko pozdravi raka."

Kratkemu sprehodu skozi knjigo Na očeh dodajmo informacijo, da jo je že moč kupiti v vseh kioskih Dela in pričujočo predstavitev zaključimo z mislimi Tadeja Zupančiča, ki je o delu med drugim zapisal: Zdaj lahko listate po knjigi tako, kot bi bili včasih menjavali kanal, ko je bil na sporedu Križkraž. Pa tega niste storili. V bistvu ste si sami krivi. ● V. B.

NOVO PRIZNANJE POLDETU OBLAKU

V začetku junija je bila v Neaplju tradicionalna prireditev, na kateri je Evropska akademija znanosti in umetnosti podelila letošnja priznanja ustvarjalcem iz evropskih in drugih držav. Na področju slikarstva je tretjo nagrado za avantgardno slikarstvo prejel akademski slikar Polde Oblak, doma z Bleda. Žirija je slovenskemu slikarju, ki je sodeloval na letošnji razstavi z dvema slikama, dodelila tudi prvo nagrado Norveške. Polde Oblak od leta 1983, ko so ga prvokrat povabili na to tradicionalno prireditev, vsako leto sodeluje s svojimi deli; v teh letih se je le redkokdaj zgodilo, da njegove slike ne bi prinesle nobenega priznanja. Na sliki: Polde Oblak, Metulj in deklici, stiropor na lesu s tempero, kombinacija slikanja in kiparstva. ● L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava slik iz ciklusa Naš čas slikarja *Marjana Belca*. V galeriji Mestne hiše pa razstavlja akad. slikar *Josip Gorinšek*. V galeriji Kavka razstavlja slike (olja na platnu) akad. slikar *Stanislav Dindorf* iz Krakova. V galeriji Gabi na Mohorjevem klancu je na ogled prodajna razstava jedkanic in akvarelov akad. slikarja *Milana Batiste*. **JESENICE** - V razstavnem salonu Dolik je na ogled *razstava banderskih slik* iz zbirke Gorenjskega muzeja Kranj. V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava likovnih del slikarja *Hua Quinga*. V razstavnem prostoru kulturnega doma na Javorniku bo razstava *Javorniški rovt nekdanj in danes* odprta še do 22. junija. **RADOVLJICA** - V Šivčevi hiši so na ogled dela *kitajskih grafikov*. V prostorih Ljubljanske banke razstavlja slike akad. slikarka *Brigita Požegar - Mulej*. V dvoranci radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 uri predavanje z diapozitivi Barbare Grm *Mesec dni pod Himalajo*. **BLED** - V Festivalni dvorani nastopa jutri, v sredo, ob 21. uri *Folklorna skupina Iskra Kranj*. **ŠKOFJA LOKA** - V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu je odprta *prodajna razstava slik* Združenja umetnikov Škofja Loka, izkupiček je namenjen za odkup kašče. Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. **TRŽIČ** - V Paviljonu NOB je na ogled razstava akrilov škofjeloškega slikarja *Lojzeta Tarfile*. V fotogaleriji Slovenija je na ogled črnobelih fotografij Bojana Bečuša.

RADOLŠKO POLETJE

Radovljica - V okviru poletnih prireditev Radolško poletje bo ta konec tedna cela vrsta kulturnih dogodkov. V petek, 22. junija, ob 15. uri bo na Osnovni šoli Staneta Žagarja v Lipnici Mladinska gledališka skupina DPD Svoboda T. Godec Boh. Bistrica uprizorila Borisa A. Novaka V ozvezdju postelje. Istega dne ob 20 uri pa bo v Modni hiši pristava Bled skupni koncert ženskega zbora Almira Radovljica in moškega zbora KUD Stane Žagar Plamen Kropa s programom slovenskih ljudskih pesmi. V soboto, ob 20. uri pa bo v radovljiški graščini letni koncert Okteta LIP Bled.

SODOBNA KITAJSKA UMETNOST

Kranj - Te dni - do 22. junija, je v prostorih galerije Gaštev v tovarni Sava Kranj na ogled prodajna razstava likovnih del šestih kitajskih slikarjev. Razstava je informacija o kitajski "alternativni likovni sceni". Razstava je ta teden odprta v galeriji Gaštev od 11. do 14. ure, julija pa bodo likovna dela prenesli še v razstavnih prostor TAP

SMRTNONOSNI STREL (Dead Bang)

Glavna vloga: Don Johnson Režija: John Franken

Dona Miami vice Johnsona smo doslej poznali kot urejenega policista, oblečenega v poletne Armanijeve kolekcije, ki nas je v neobremenjujočih nadaljevanjih s televizijsko stiliziranim tretmajem nasilja, ob sobotnih večerih ugodno zazibal v spanec. V Smrtonosnem strelu se ta podoba lepega Dona obrne na glavo. Film trži ravno tisto podznanje, staro slavo in jo na trenutke prav zabavno pervertira. Don je spet policaj, toda tokrat zbone v oči fizična zanemarjenost, njegova grobost in cinizem, celo kančke razizma je opaziti, poleg tega zna pogosto nagniti kozarček preveč, kar se pozna v prvi vrsti v odnosih z lepšim spolom, ki nekako ne uspejajo biti tako šarmantno kavalirski, kot smo bili navajeni.

Tudi nasprotniki postanejo nevernejši: namesto maloštevilne narko-mafije, s katero je praviloma opravil z levo roko, je Don tokrat soočen z vstajanjem prave pravcate nove naci-armade, ki se kot kuga širi po vsej Ameriki. Enaka tema je sicer bolj obdelana v Gavrasovi kobilici, toda tudi Smrtonosni strel ni od muh. Če ne drugega, nam ponudi vsaj osnovno brezizhodnost: lahko uničiš posamezni del, ne moreš pa uničiti celote. Zdi se da se tega zaveda tudi moderni križarski partizan, utelešen v Donu Johnsonu. Soočen z zavedanjem nesmiselnosti in brezperspektivnosti svojega početja, postane le še bolj trmast in ihtav v svojem boju proti zlu, ki ga sam ne more izkoreniniti.

Kljub temu pa je fašizem le preveč evropska interna zadeva, da bi Američanom prepustili, da nam ga preveč na dolgo in široko tolmačijo, so pa vedno zabavni, ko ga poskušajo eliminirati. Smrtonosni strel se je izognil področjem, ki jih tudi ameriški duh ne obvlada preveč in jih inteligentno obrnil sebi v prid na področju, kjer briljira: v trdi žanrovski atmosferi, enostavni, a učinkoviti karakterizaciji in uspešno koreografirani akciji...

... in mogoče bo Don Johnson v naslednjem filmu postal celo negativec. Z. S.

Iz sveta knjig

ZAROTA UPANJA

Izdala Skupina Amnesty International iz Kranja, uredila Suzana Dewa, tiskano v Print Grafika.

Ni še dobro minilo leto dni, odkar je malo pred tem ustanovljena jugoslovanska (kranjska) skupina Amnesty International (AI) izdala prevod letnega poročila AI, že so na tržišče poslali novo publikacijo. Letno poročilo, ki je lahko precej suhoparen poročevalski zapis, so avtorji poskušali obogatiti z drugimi prispevki, s prevodi najbolj iskanih mednarodnih publikacij AI ter z zgodovino gibanja, ki osvetljuje mnoge njegove točke ter daje podroben in verodostojen prikaz organizacije, kot je v uvodni besedi zapisala urednica zbornika Suzana Dewa.

Zbornik "Zarota upanja" je razdeljena na pet osrednjih delov, gre za prevode iz štirih zaključenih celot AI ter za del vsebine letnega poročila AI za leto 1989, na koncu pa je dodan tudi statut organizacije. Knjigo, katere izid je ob OK ZSMS Maribor Tezno omogočila konferenca ZSMS mariborskega podjetja TAM, bi veljalo priporočiti vsem tistim, ki še vedno prisegajo na spoštovanje osnovnih človekovih pravic. S prebiranjem vsebine zbornika se namreč bralcu razkrije cela vrsta podrobnosti, ki so povezana s človekovo nesvobodo - od načinov mučenja do možnih zlorab prava. Verjetno ni potrebno posebej napisati, da je del zbornika namenjen tudi razmeram v Jugoslaviji, državi, ki znotraj Amnesty Internationala velja za dnevno kršiteljico osnovnih človekovih pravic. ● V. B.

BALERINA

Bled - Vsak portret ima svoj okvir; čeprav naj bi bilo tole pisanje bolj portret, bo le okvir, saj se je neprestano govorilo samo o plesu, o projektu, ki ga pripravlja Sonja Lenart - Šajn za njeno srečanje z Ireno in Stanislavom Ambrožičem bi lahko rekli, da še ni usodno. Zakonca sta se namreč pred tremi leti domislila in iz nič, toda z vztrajnostjo in navdušenjem, ustvarila kvalitetno otroško plesno skupino. Srečanje s Sonjo, Lenart, umečnico je iz »njune« skupine napravilo to, kar naj bi osupnilo slovensko kulturno javnost.

Vaše ustvarjanje je delo z otroki, mar ne?

»Absoluten namen tega je vzgoja mladih plesalcev. In potem širjenje obzorja našega občinstva. Repertoar za letošnjo produkcijo je širok, zamišljen kot prikaz plesa skozi stoletja: od renesanse, do Stinga in Janet Jackson. Potem pa še sprehod skozi orientalsko, afriško, cigansko, špansko plesno ustvarjalnost. Da je vse še bolj privlačno, smo sešili kostume, okoli šeststo jih imamo.«

Kostume ste šivali sami?

»Šivali smo Irena, Stanislav in jaz. In starši naših otrok. Velika zahvala tovarnam Vezenine Bled in Pletenina Ljubljana! Pri teh stvarih se ne računa, vera v uspeh in navdušenje sta imperativa mojega, našega dela.«

»Vsak otrok dela dosti individualno, čeprav so skupine močne. Skupaj smo že kar dolgo in zdaj že vem, kaj bi kdo rad delal, kaj zmore, kaj zna.«

Barbara Zupan

Zaprte kuverte

Zaprte plačilne kuverte so na Zahodu nekaj normalnega, toda tam imajo red tudi pri plačah.

Zaprte plačilne kuverte burijo duhove, tudi zaradi njih je počilo v Tekstilindusu, Plamenu, pod navidezno mirno gladino pa brbota še marsikje, saj ljudje ne upajo dvigniti glasu, boje se, da bi izgubili delo. Vsaj v Iskri in še kje, kjer dela nimajo dosti, pravijo, da so časi takšni, da je najbolje biti lepo tiho in vzeti "minimalec", dokler ga še dobiš.

Zakon o podjetjih je v bistvu ukinitel samoupravljanje, le da tega ljudem nihče ni povedal naravnost, nemara tudi zato, ker krovni zakon, ki je zamenjal zakon o združenem delu (še pomnite tovariši, kar mala ustava smo mu rekli), še nima vseh nasledkov. Trg kapitala je šele v povojih, čaka nas preobrazba družbene lastnine, trga dela še ni, saj niti kolektivne pogodbe še niso bile sprejete itd. Skratka, začetek gospodarske reforme poraja anarhijo, saj drugače starega sistema verjetno res ne bi mogli demontirati, hkrati pa z ostro denarno politiko pritiska gospodarstvo k tlom, v boj za preživetje.

Razmere torej nikakor niso naklonjene skrivanju plač, navsezadnje smo vsivprek izredno slabo plačani in čemu bi skrivali revščino. Zakaj so se torej direktorji tako hitro oprijeli zaprtih plačilnih kuvert, zakaj so tako hitro vzeli pooblastila, ki zakonske osnove pravzaprav še nimajo. Mar ne bi bilo prav, da bi počakali vsaj na kolektivne pogodbe, ki bodo določile ceno dela in plačilne razrede ter s tem tudi razmerje med najnižjo in najvišjo plačo, ki bodo skratka dale plačilni skelet, na katerega bodo direktorji lahko obesili meso, kolikor ga seveda bo. Ker novega ogrođa še ni, naglica z zaprtimi kuvertami proža dvome, ti pa govorice, da so direktorji obesili preveč mesa na vrhu, ker govorice iz muhe naredijo slona, postanejo številke vrtoglavo visoke in jeza prekopi, škoda pa je veliko večja, kot če bi plačilni spisek obesili na oglasno desko. Podobno se dogaja tudi pri preobrazbi družbene lastnine, ki jo najbolj "pogumni načenjajo" po svoje, saj ogrođje prav tako še ni sestavljeno.

Argument, da so na Zahodu zaprte plačilne kuverte običajne, ima pri nas telečje noge. Tam pač nikoli niso gojili samoupravljanja in ljudem vtepal v glavo, da so plačilni sistemi njihova stvar, kar je samodejno zavrglo skrb za razvoj in nas pripeljalo v revščino. Tam jim nihče ni pripovedoval, da je vse naše, kar je lahko spodbudno vplivalo pred dvema, tremi desetletji, zdaj pa je motiv dokončno izčrpan. Vendar pa pred bremenom preteklosti nikakor ne moremo zatistiti oči, z njim je vendar potrebno računati. Poleg tega pa so seveda zaprte plačilne kuverte na Zahodu le zunanji izraz reda, ki ga poznajo tudi pri plačah. Tam je namreč zelo jasno, v katerem plačilnem razredu je kdo, kako lahko napreduje, kako trd je sindikalni boj za odstotek višjo plačo. Zelo jasne pa so tudi pristojnosti direktorjev, ki jih pri dodatnem nagrajevanju dobrega dela seveda vodijo koristi podjetja. Saj poznate prigodo, kako se je podjetniku pritožil menedžer, češ zakaj tako dobro plačuje sodelavca, ki v glavnem stoji ob oknu in strmi na ulico. Odvrnil mu je, tudi Vas bom plačal tako dobro, ko boste imeli toliko dobrih idej. ● M. Volčjak

Merkur ni Elanov upnik

V slovenski trgovini je letos prodaja padla, za 27 odstotkov v maloprodaji in za 31 odstotkov v veleprodaji. V kranjskem Merkurju pravijo, da pri njih padec ni tolikšen, saj se ni bistveno zmanjšala prodaja za reprodukcijo, zmanjšala pa se je prodaja za široko potrošnjo, na kar so vplivali tudi nakupi čez mejo, Merkur pa je lani dobil glas drage trgovine, saj je imel vedno zadnje cene. Letos cene seveda padajo, pri tem pa breme, pravi direktor Merkurja Jakob Piskernik, ki nastane zaradi znižane vrednosti zalog, pade na trgovino.

Trgovina v Sloveniji posluje s 15 do 20 odstotki trajnega kapitala, v Merkurju je bil konec lanskega leta 48 odstoten, kar seveda govori o bistveno večji Merkurjevi finančni moči. Letos jo načenjajo neplačani računi, saj kupci običajno ostajajo nekaj časa dolžni, trenutno so jim dolžni dvakrat več, kot je Merkur dobaviteljem.

V zvezi z Elanovo katastrofo so se pojavile govorice tudi o Merkurju, zlasti ker je Elan za sabo potegnil Kreditno in hipotekarno banko Ljubljana. Na seznamih Elanovih upnikov se je pojavil tudi Merkur, vendar z manjšim zneskom. Jakob Piskernik pravi, da z Elanom medsebojnih obveznosti nimajo, da je saldo nič. S sodelovanjem s Kreditno in hipotekarno banko Ljubljana pa so bili dokaj zadovoljni, dokler jo Elan ni spraval v škrpice. V tej banki ima Merkur za 12,7 milijona dinarjev delnic, za 14 milijonov dinarjev dolgoročnih posojil, najetih pa je imel še približno 15 milijonov dinarjev kratkoročnih posojil, ki pa so jih banki na njeno željo vrnilo.

Pomoč odpuščenim delavcem

Na tako veliko število stečajev, še več pa jih grozi, družba ni bila pripravljena in v letošnjih proračunih ni predvidenih dovolj sredstev, da bi lahko večjemu številu ljudi zagotovili socialno varnost. Predsednica republiškega komiteja za delo Jožica Puhar pravi, da bi sredstva morali zagotoviti iz več virov: organizacije in delodajalci iz dobička, delavci iz bruto plač in država iz proračuna (z davki). Sodi, da bi breme morali preusmeriti k večjemu deležu davkov. V Markovičevem programu so ta sredstva omejena, obstajata pa za zagotavljanje življenjskega standarda in za preusmerjanje presežnih delavcev. Slovenija je kandidirala za oba sklada in iz prvega že dobila 7,5 milijona dinarjev, sredstva za preusmerjanje pa še niso bila razdeljena. Slovenija kandidira za 1,3 milijarde dinarjev, kar je visoka vsota, vendar pa bo verjetno dobila le manjši del, saj zahtevki petkratno presegajo razpoložljiva sredstva. Jožica Puhar pravi, da bodo denar usmerili v postopke, ki izvirajo iz novega zakona o delovnih razmerjih, torej v dokup delovne dobe in v odpravnine presežnih delavcem.

S 1. julijem naj bi registrirali deset samostojnih podjetij

Kibernetike kmalu ne bo več

Maja so ustanovili in registrirali podjetje Poslovno tehnični servis, ki bo nadomestilo skupne službe.

Kranj, 14. maja - Ujeli ste zadnjih štirinajst dni Kibernetike, je dejal MILAN MEŽEK, ko smo ga vprašali, kako poteka reorganizacija, ki je imela doslej že dosti zapletov. S 1. julijem naj bi sodišče registriralo deset samostojnih podjetij, maja pa so že ustanovili Poslovno tehnični servis, ki bo delal za vsa nova podjetja. Po osmih letih se bomo torej poslovili od Kibernetike, kako bodo Števc, Vega, Stikala in druga njena podjetja povezana z Iskro holdingom pa naj bi dorekli te dni.

Milan Mežek je v minulih treh mesecih kot v. d. glavnega direktorja Kibernetike odigral predvsem koordinativno vlogo, saj porajajoča se podjetja praktično že od 1. januarja poslujejo ločeno. Iskro vsekakor dobro pozna, saj bil Iskraš 24 let, nakar je leta 1985 odšel v Beograd, kjer je bil najprej namestnik in nato predsednik Zveznega zavoda za mere. 1. marca letos se je vrnil v kranjsko Iskro in bil 16. marca imenovan za vršilca dolžnosti glavnega direktorja Kibernetike (po odstupu vodstva). Izmed dveh kandidatov so njega nedvomno izbrali zato, ker Iskro dobro pozna oziroma ker Iskraše dobro pozna, zato je lažje opravil vlogo koordinatorja, kot bi jo novinec.

Uvodoma velja še spomniti, da so se v Kibernetiki namerali decembra lani preoblikovati v enovito podjetje z ekonomskimi enotami, vendar so bili delavci na referendumu proti, prevladala je težnja po samostojnosti tozdov. Nato so pripravili preoblikovanje tozdov v samostojna podjetja, ki naj bi sestavljala krovno podjetje, kar so delavci na referendumu sprejeli in s 1. januarjem letos je Kibernetika praktično že razpadla na svoje dele. Vendar pa je sodišče 9. januarja registracijo zavrnilo in stvari so se ponovno zapletle.

"Zakaj je sodišče registracijo zavrnilo, slišali smo različne razlage?"

"Ker je bilo predvideno, da skupne službe skupaj z restavracijo in razvojno tehnološkim centrom postanejo podjetje. Kibernetika se je na odločitev sodišče pritožila, vendar je Višje sodišče v Ljubljani 26. marca ugotovilo, da je imelo temeljno sodišče v Kranju prav. Problem je v tem, da za delovne skupnosti velja zakon združenem delu, ne morejo se organizirati kot podjetje. Če pa se tozdi hočejo organizirati kot podjetja, pomeni, da delovne skupnosti ne potrebujejo več in po 17. členu zakona o združenem delu bi morali delavce skupnih služb razporediti v tozde."

"Zapleten voz, kako ste to razrešili?"

"Velik problem, ker imajo vsi tozdi presežke delavcev, v skupnih službah pa jih je bilo tedaj 414. Bilo je veliko dilem, poizvedovanj, tudi izjav, naj napravimo tako, kot bodo v sozdu in vse preprosto prijavimo na zavod za zaposlovanje. Ko pa smo se spraševali, kako bodo osamosvojena podjetja povezana med seboj, smo konec marca prišli na idejo o ustanovitvi mešanega podjetja,

ke, z registracijo podjetij bo izbrisana iz registra."

"Se bodo podjetja kasneje združevala?"

"Težko je to reči, kaže, da ne. Povezoval jih bo servis, še vedno bomo imeli skupni računski center, ohranili bomo poslovanje z dokumentacijo med podjetji, prostorsko ureditev, za kar se dogovarjamo tudi v Iskro ERO, standarde in tehnično dokumentacijo, sistem kakovosti, vhodno kontrolo, zaenkrat tudi sistem osebnih dohodkov. Skupna bo še naprej razvojna enota kot zamelek nečesa novega, ki ne bo obremenjena z vsakodnevnimi problemi proizvodnje, kjer bo tudi del marketinga, saj podjetja zahtevajo, da razvojniki povedo, za kakšen trg razvijajo izdelek in kakšno tehnologijo bo potreboval. Menimo, da bi sem sodil tudi laboratorij Razvojno tehnološkega centra, ki se je odločil za samostojnost. Servis bo opravljal tudi kadrovske storitve, vendar bodo poslej podjetja povedala, koliko ljudi potrebujejo, nabava in finance pa so se letos že preselile v tozde."

"Koliko jih bo dobilo delo v novem podjetju?"

"Tozdi so že povedali, koliko ljudi bo delalo zanje, skupaj 273, na delavskih svetih je bilo to od 1. do 11. junija že sprejeto. Več bo lahko zaposlenih le, če bo Poslovno tehnični servis dobil druge vire sredstev, torej ne na račun tozdov."

"Kaj bo v primeru stečaja katerega od tozdov oziroma bodočega podjetja?"

"Zaposlenih ne bo moč prenesti na druge, postali bodo presežek. Če podjetje dela ne bo plačalo, bo Poslovno tehnični servis zanj opravljal le naloge, ki so zakonsko nujne ali da ne bi prišlo do velike škode. Če bo kdo sodelovanje odpovedal, bo moral poskrbeti za ljudi, ki mu pripadajo, odgovorni rok pa je eno leto."

"V skupnih službah jih bo torej nekaj preveč, kaj bo z njimi?"

"Najprej bi rad rekel, da je bila zelo pametna zahteva sodišča po točnem definiranju premoženja novih podjetij in njihovih terjatev in dolgovov do skupnih služb. Seveda ni šlo gladko, brez prepričev, vendar smo dosegli soglasje, da uporabimo ključ, ki je veljal osem let. Tako smo po ključu vložnih sredstev izračunali tudi, koliko ljudi skupnih služb odpade na posamezen tozd. Na Števc jih je denimo odpadlo 130, v Števcih pa so rekli, da jih bodo v Poslovno tehnični servisu potrebovali in plačali 115, na Stikala jih je odpadlo 69, priznali so jih samo 50 itd. S tem ko so povedali, koliko ljudi bodo potrebovali v novem podjetju, so v bistvu povedali, koliko mu bodo plačali. Skupaj 273 ljudi, v skupnih službah pa nas je zdaj 310, nekaj bo torej razporejenih v tozde, kakor pravi zakon, tudi tisti, ki se ne bodo želeli zaposliti v novem podjetju. S sekretarji smo se dogovorili, da bodo vzeli ljudi, ki jih potrebujejo in jih tako ne bodo takoj poslali domov."

"Kdaj bodo tozdi registrirani kot podjetja?"

"Včeraj smo nesli na sodišče sporazum o medsebojnem urejanju razmerij med tozdi, pričakujemo, da bodo kot podjetja registrirani s 1. julijem, saj bi tako ujeli polletni obračun in tako imeli točne številke pri razdelitvi sredstev. Orientacijske imamo, vendar so bile v zadnjem mesecu še spremembe. Zato pa pravim, da ste ujeli zadnjih štirinajst dni Kiberneti-

ke, z registracijo podjetij bo izbrisana iz registra."

"Se bodo podjetja kasneje združevala?"

"Težko je to reči, kaže, da ne. Povezoval jih bo servis, še vedno bomo imeli skupni računski center, ohranili bomo poslovanje z dokumentacijo med podjetji, prostorsko ureditev, za kar se dogovarjamo tudi v Iskro ERO, standarde in tehnično dokumentacijo, sistem kakovosti, vhodno kontrolo, zaenkrat tudi sistem osebnih dohodkov. Skupna bo še naprej razvojna enota kot zamelek nečesa novega, ki ne bo obremenjena z vsakodnevnimi problemi proizvodnje, kjer bo tudi del marketinga, saj podjetja zahtevajo, da razvojniki povedo, za kakšen trg razvijajo izdelek in kakšno tehnologijo bo potreboval. Menimo, da bi sem sodil tudi laboratorij Razvojno tehnološkega centra, ki se je odločil za samostojnost. Servis bo opravljal tudi kadrovske storitve, vendar bodo poslej podjetja povedala, koliko ljudi potrebujejo, nabava in finance pa so se letos že preselile v tozde."

"Kaj pa prodaja?"

"Že doslej je bila razdeljena po produktih, ni je bilo težko razdeliti, problem je bila le skupina 14 ljudi, ki se je ukvarjala z marketingom, statistiko, fakturiranjem. Že aprila so se tozdi odločili za samostojno nabavo, prodajo in finance, tudi izterjavo bo zdaj imel vsak sam."

"Tozdi so želeli samostojnost, bodo vsi kos temu iziziv?"

"V enotni organizaciji je denar s trga prišel na račun združenih sredstev in se razdelil po dejanskih stroških, internisti so imeli vse plačano po dejanskih stroških. S 1. januarjem letos so se avtomatski pretoki ustavi-

čan sem, da v enoviti organizaciji s profitnimi centri nihče ne bi dovolil, da si del ustvarja dobiček, drugi pa ljudi prijavi za zavod za zaposlovanje. Zdaj pa se bo to zgodilo."

"Ljudje so se decembra lani odločili zanjo, nemara se vseh posledic niso zavedali, v RTC so pred kratkim že štrajkali?"

"RTC smo sprva nameravali vključiti v skupne službe, vendar so se odločili drugače. Še vedno mislim, da bi bilo pametno laboratorij, približno 23 ljudi, vključiti v Poslovno tehnični servis. Tam pa je v laboratoriju 40 ljudi, v celem RTC 95, težko pa jim je dopovedati, da drugih njihovih dejavnosti tozdi ne potrebujejo več in so tudi rekli, da jih ne bodo plačali. Za RTC je sodišče prelozilo uvedbo stečajnega postopka, poslalo je finančnega izvedenca Vojislava Svetkovskega, zahteval je vzpostavil stanja s 1. januarja letos in izjave, katere dejavnosti RTC tozdi še potrebujejo."

"Kakšna bo povezava novih podjetij z Iskro holding?"

"Tri večja, Števc, Vega in Stikala, so že izjavila, da se želijo vključiti, vendar to še ni obveznost. K temu jih je nedvomno navedla izjava stare vlade, da bo kapitalizacija potekala preko holdinga. V ponedeljek (včeraj op.p.) imamo Iskraši na Brdu sestanek, dogovorili naj bi se, kakšna bo Iskra in kakšna bo politika holdinga, vse je torej še odprto."

"Koliko delavcev Kibernetike je trenutno doma, na čakalju?"

"Število se spreminja vsak dan, 6. junija jih je bilo 152. Borimo se za preživetje, zavedati se moramo, da ne zaslužimo dovolj za vseh 4.250 zaposlenih."

"Vam Gorenjska banka pomaga?"

li, kratko so potegnili tozdi internerga pomena, ki tržnih služb nimajo razvitih. V bistvu gre torej za nihanje od ene skrajnosti v drugo, kar ima že posledice. Vračevati začnete, ko ni denarja, najprej pri sosedu, zato so bile najprej na udaru skupne službe, nato internisti niso več dobili toliko naročil, nazadnje pri sebi. Vsako naročilo, ki ga je podpisal katerikoli tehnolog, je bilo prej osnova za plačilo, letos pa so začeli naročati samo tisto, kar resnično potrebujejo in pokazalo se je denimo, da je ostala brez dela orodjarna, 27 delavcev je tam že šlo predčasno v pokoj, 30 jih je doma na čakalju. Prej pa so imeli dela za leto dni in vedno premalo ljudi, celo pomožne orodjarne so ustanavljali po tozdih."

"Pravi, da bi rada pomagala, vendar presodite sami. Ljubljanska banka je s prenosom kreditom obresti zmanjšala na 10 odstotkov, le v kranjskem bazenu so 26 odstotne, saj dve tretjini razlike plačamo sami, eno tretjino Gorenjska banka. Želimo si večjo pomoč, banki smo predlagali vlagateljstvo, zakon zdaj to omogoča, morda bo zdaj pristala."

"Vprašanje kapitalizacije je še odprto?"

"Ukvarjali smo se le z registracijo. Stvarnost je takšna, da bo Kibernetika razpadla v deset podjetij in servis. Še vedno mi je hudo za nekdanjo Elektromehaniko, ni še jasno, kako bo izpeljana preobrazba družbene lastnine, morda jo bodo poddržavili, občina ali republika pa določila človeka, ki bo prišel, izbral strokovno ekipo, se požvilgal na vsa ta podjetja in dejal, tu je tovarna, ki naj ustvarja takšen dobiček."

"Stvari se torej čistijo?"

"Seveda, ekonomika pa je grda, prav nič socialna. Prepri-

Janez Stare, direktor bohinske kmetijsko gozdarske zadruga:

Zadruga zagotavlja odkup in prodajo

Bohinske kmetije so majhne, pridelava razdrobljena... Lani je le 37 kmetij oddalo več kot 10 tisoč litrov mleka.

Srednja vas, 15. junija - "Čeprav zaloge dosegajo že količino dvomesečne proizvodnje, o omejitvi odkupa mleka za zdaj ne razmišljamo. Tudi zato ne, ker sodimo, da so kmetije zadrugo ustanovili zato, da bi jim zagotavljala odkup in prodajo mleka, mesa in ostalih pridelkov," je dejal Janez Stare, direktor Kmetijsko gozdarske zadruga Srednja vas v Bohinju.

Zvezni zakon o zadrugah določa, da se morajo zadruga po novem organizirati do konca leta. Kako se na spremembe pripravljate v bohinski zadrugi?

"Za zdaj je znan le zvezni zakon, čakamo pa še na republiškega, ki bo natančneje opredelil nekatere vprašanja. Doslej smo kmete na zborih le seznanili z novostmi, sicer pa se bomo o tem odločili, ko bomo imeli v rokah vse predpise. Večjih sprememb v organiziranosti zadruga verjetno ne bo, pa čeprav se je na terenu že govorilo o oblikovanju dveh zadrug - za spodnjo in za zgornjo bohinsko dolino. Zdi se mi, da so to nerealne želje, ker je kooperacijski del zadruga ekonomsko tako šibek, da ne omogoča življenja posameznim delom. Zasluzek od odkupa mleka in mesa zagotavlja osebnih dohodek in plačilo potrebnih davkov in prispevkov. Nerealno je tudi pričakovati, da bi osamosvojeni zadrugi deli potegnili za sabo zadrugne obrate klavnico, sirarno in lesni obrat. Ob morebitnem nastanku nove zadruga bi se verjetno tudi obrati osamosvojili v zadruga ali povsem običajna podjetja."

Po novem zakonu o zadrugah je zadrugi delež obvezen, o znesku pa naj bi se odločili zadrugniški sami. Kolikšen naj bi bil v Bohinju?

"Na Gorenjskem ugotavljamo, da bo z novo zakonodajo prišlo do osipa zadrugnega članstva in da bo v zadrugah ostalo le nekako 20 do 30 odstotkov sedanjega članstva. Zavzemam se za to, da bi bil zadrugi delež enak dinarski protivrednosti tisoč nemških mark."

So tudi v Bohinju stavbe, zemljišča in naprave, ki so bila odvzeta zadrugi in za katere novi zakon daje možnost, da jih zadruga zahteva nazaj?

"Na zadrugnem svetu smo obravnavali ta problem in ugotovili, da v času, kot ga določa zakon, bohinski zadrugi ni bilo ničesar odvzeto, verjetno tudi zato ne, ker v Bohinju ni bilo industrije, ki bi rabila za

družna zemljišča in objekte. Problemi so večji v mestih in v okolici mest."

So morda znani primeri, ko so bili kmetom po krivici odvzeti gozdovi in kmetijska zemljišča, in bi jih bilo zdaj treba vrniti?

"Nekaj jih je. Tudi zadruga je dobila del zemljišč, ki so bila odvzeta kmetom, vendar ne neposredno, ampak prek radovljiške občine oz. njene kmetijsko zemljiške skupnosti. Od občinskega izvršnega sveta smo prejeli priporočilo o moratoriju na prodajo tovrstnih zemljišč in na posek lesa na teh zemljiščih. Na sestanku s predsedniki pašnih skupnosti smo se dogovorili, da priporočenega moratorija na posek ne bomo spoštovali, ker bi sicer skupnosti ostale brez denarja, potrebnega za vzdrževanje pašnikov."

Značilnost bohinskega kmetijstva so majhne kmetije, razdrobljena priraja, nepoklicnost kmetovanja (le malo je "čistih" kmetij)...

"Večina kmetij je "mešanih", "čiste" so bolj redke in v glavnem životarijo. Z drugo sodeluje 468 kmetij, od teh jih 420 oddaja mleko. Na leto ga oddajo skupno manj kot dva milijona litrov, kar je približno pet tisoč litrov na kmetijo. V primerjavi s kmetijsko razvitejšimi deli Gorenjske, kjer dosegajo na nekaterih kmetijah tudi povprečje šest do sedem tisoč litrov na kravo, je to dokaj skromno. Podobno velja za prirajo mesa. Zadruga klavnica mora 60 odstotkov živine ali mesa kupiti še zunaj Bohinja."

Čeprav je mlekarne zadruga, pa so problemi v glavnem enaki kot, denimo, v kranjski, ki ni v zadrugnih rokah. Kako je s prodaja sira? Razmišljate morda tudi o omejitvi odkupa mleka?

"Cena mleka narašča (junija bo okrog 4,35 dinarja za liter), prav tako plače, cena sira pa pada zaradi nepoštena konkurence uvoženih sirov. Skladišča so polna, zaloge so dosegle okrog 20 ton, to pa je količina, ki približno ustreza obsegu dvomesečne proizvodnje. Če bi hoteli preprečiti nadaljnje povečevanje zalog, bi ga morali vsak dan prodati deset hlebov. Čeprav gre za kakovosten sir, je težko. Poskušamo na razne načine: vozimo ga v tovarne, šole, ustanove... O odkupu mleka za zdaj še ne razmišljamo, tudi zato ne, ker sodimo, da

je zadruga za to, da kmetom zagotavlja odkup in prodajo mleka, mesa in ostalih pridelkov. Do omejitve mleka bo prišlo posredno, z uveljavitvijo republiškega pravilnika o kakovosti mleka. V Bohinju imamo za zdaj nekoliko blažja merila kot na območju kranjske mlekarne: mleka še ne plačujemo po vsebnosti beljakovin, ki so sicer najpomembnejše za izdelavo sira, kakovost mleka na podlagi bakteriološke analize ugotavljamo le na kmetijah, ki oddajajo večje količine mleka."

Republiški finančni minister Marko Kranjc je na podlagi raziskave, ki jo je pred letom sam opravil v mlekarneh, na nedavni seji republiške vlade dejal, da bi se mlekarne tudi same morale zamisliti nad lastno (ne)učinkovitostjo, saj naj bi bila njihova produktivnost dva do trikrat slabša kot na zahodu. Se strinjate s to izjavo?

"To je verjetno res. Mlekarne v preteklih letih niso imele večjih problemov s prodajo, zato jim tudi ni bilo treba izrecno paziti na kakovost in na izbiro izdelkov. Akumulacija je bila zadostna, število zaposlenih pa nikdar problem, ob katerem bi si bilo treba beliti glavo. Sicer pa to ni bila le značilnost mlekarstva, ampak vsega gospodarstva."

Kakšna je prihodnost bohinskega kmetijstva: zmanjševati število kmetij in povečevati njihovo velikost ali ohraniti sedanje število in jih gospodarsko okrepiti z dopolnilnimi dejavnostmi?

"Ne vem, kakšna bo nova kmetijska zakonodaja in kakšna predvsem davčna politika, ki lahko odločilno vpliva na število in velikost kmetij; zdi pa se mi, da je za prihodnost bohinskih kmetij pomembna predvsem povezava z gozdarstvom, s turizmom na vasi in z dopolnilnimi dejavnostmi (domača obrt). Bistvenega povečanja tržne pridelave ne moremo pričakovati, ker ves Bohinj sodi v območje z omejenimi proizvodnimi zmogljivostmi."

Kako ocenjujete predloge, da bi v Bohinju pridelovali "biohrano"?

"Ce ocenjujemo "biohrano" le po porabi umetnih gnojil in škropiv na hektar kmetijske zemlje, potem je vsa v Bohinju pridelana hrana - "biohrana". Poraba gnojila je v zadnjih letih tako padla, da je že skoraj nepomembna. Nekoliko več gnojil z umetnim gnojilom le okrog deset kmetov, ostali pa predvsem s hlevskim."

● C. Zaplotnik

Tančica izginja kot jutranja megla

Oblastna partijska tančica, s katero je bila dolga leta in desetletja zastrta povojna boljševidna kmetijska politika, kot jutranja meglica izginja in predvsem mlajšim rodovom razkriva, kar se je doslej govorilo le v ozkih krogih, se šepetalo, sumičilo in domnevalo... Resnice že nekaj časa ni bilo več mogoče preprosto pomesti pod partijsko preprogo, pricurljala je na dan in postaja iz dneva v dan bolj resnična in kruta. Zdaj, ko vemo že veliko podrobnosti o metodah povojnih oblastnikov, je tudi lažje razumeti, zakaj je nastala Slovenska kmečka zveza, zakaj je bilo v nekdanji zvezi komunistov tako malo kmetov in zakaj je večina kmetov na letošnjih spomladanskih volitvah volila opozicijo oz. sedanjo oblast.

Ko brskamo po kmetijski preteklosti, je ob nekaterih primerih kar težko ostati ravnodušen. Kmetije iz Voklega so bili, denimo, v začetku petdesetih let obsojeni na petnajst let zapora, ker se niso hoteli včlaniti v kmetijsko-obdelovalno zadrugo oz. niso delali tako, kot so si zamislili oblastniki; danes pa dobijo po petnajst let zapora le največji kriminalci. Kmetu s Srednje Dobrave so zaplenili kmetijo z gospodarskimi poslopi in osmimi hektari zemlje samo zato, ker naj bi se ukvarjal z nedovoljeno trgovino. Posestnik iz Peračice, nedaleč od Brezje v radovljiški občini, je ostal brez štirideset hektarov zemlje, ker kot kulak in razredni sovražnik socializma ni izpolnil obvezne oddaje. Veliko je primerov, ko so kmete preprosto razlastili in jim že vnaprej povedali, da v pritožbi ne bodo uspeli, ker gre za "družbeni interes", ali so jim plačali le malenkostno odškodnino, ki je bila veliko nižja od tržne cene. Mnogim so tudi grozili ali jih zastraševali. Znana je, denimo, grožnja še živečega, a že upokojenega republiškega funkcionarja gorenjskemu kmetu, češ "tebe in gozd bomo pomendrali z buldožerjem, če se boš upiral..."

f Ko takšna in drugačna resnica prihaja na dan, lahko le pritrdimo tistim, ki pravijo - popravimo krivice, moralno in, kjer je mogoče, tudi materialno. ● C. Zaplotnik

Razstava domače in umetne obrti Znak kakovosti in naziv mojstra

Radovljica, 18. junija - Na mednarodni razstavi domače in umetne obrti Alpe - Jadran v Slovenj Gradcu - začela se je 15. junija, končala pa se bo 24. junija - sodeluje s svojimi izdelki tudi 21 občanov, pretežno kmetov, iz radovljiške in jeseniške občine, od teh samo z območja bohinske gozdarske kmetijske zadruga trinajst. Priznanja znak kakovosti in naziv mojstra domače obrti so prejeli Ivan Tavčar iz Nemškega rovta za pletarske izdelke, Franc Tolar iz Bohinske Bistrice za "dežico" za zaseko in Marjan Golmajer iz Radovljice za pletarske izdelke. Priznanje znak kakovosti so dobili Jože Zmitek iz Srednje vasi za lesene krožnike, Alojz Sodja iz Bohinske Češnjice za kosišče, Alojz Korošec z Jereke za lesen sklednik, Anica Kopavnik iz Rateč za rateške žoke in Alojz Ropret z Bohinske Bele za grablje.

Da bi se kmetje iz jeseniške in radovljiške občine še bolje seznanili z možnostmi domače obrti, so (bodo) zadruga in gozdno gospodarstvo organizirali izlet, na katerem si bodo med drugim ogledali tudi mednarodno razstavo v Slovenj Gradcu. ● C. Z.

Za zdravje ljudi in živali

Nalezljivi nahod kuncev

Prehladno obolenje se pojavlja pri vseh kuncih, najbolj pa pri velikih pasmah, kot so belgijski kunci, beli orjaki, lisci itd. Bolezen je pogosta septembra in oktobra (50 do 60 odstotkov obolelih), nato je počasno ponehuje, spomladi marca in aprila pa se ponovno dvigne na 50 odstotkov. Obolenje se prenaša s kihanjem, preko okužene krme, stelje in pribora. Povzročitelj je virus z mnogimi mikrobi (pasterele). Izbruh bolezni pospešujejo neugodne zunanje vremenske razmere, posebna kakovost hlevskega zraka (prepih, amonijak) in važni stresi (parjenje, nakup, razstave).

Pri kuncih opažamo neješčnost, neživahnost, pogosto se solzijo, kihajo, iz srmčka se izceja sprva bister, voden, sčasoma pa gnojen smrkelji. Pozneje se pridruži še kašelj in težko dihanje (pljučnica). Pri burnem poteku (akutna faza) nastopi pogin najkasneje v šestih dneh. Če se stanje zavleče na več tednov, pa se razvijejo spremembe

na očeh, ušesih, glavi, podkožju (gnojne otekline) in na nogah (rane). Izključiti se mora posamezne primere kihanja in kokcidiozo (laboratorijski pregled blata). Zdravljenje je kompleksno, možno je le časovno omejeno lajšanje z uporabo antibiotikov. Predvsem so nujni naslednji preventivni ukrepi:

- kunce moramo varovati pred prehladom;
- karantena za kupljene živali;
- pri parjenju izključiti bolne živali (kihanje, solzenje);
- preprečiti parjenje v ozkem sorodstvu (podvrženost obolenjem);
- nakup zdravih, krepkih plemenjakov iz zdravstveno neoporečnih legel;
- hlev moramo redno in natančno čistiti z novejšimi razkužili, ki se skupaj z ustreznimi navodili dobijo v ŽVZG Kranj;
- graditi sodobne, za zdravje neoporečne hlevčke po navodilih strokovne službe;
- pri množičnem obolenju in poginih moramo obvestiti veterinarsko službo in ukrepati po njenih navodilih.

mag. Jože Plevčak, dipl. vet.

Nova kmetijska trgovina v Bohinjski Bistrici - Gozdarsko kmetijska zadruga Srednja vas v Bohinju je v petek odprla v nekdanjih skladiščnih prostorih na Triglavski cesti 12 v Bohinjski Bistrici sodobno trgovino z reprodukcijskim materialom, nadomestnimi deli in kmetijskimi stroji, v isti stavbi pa bo tudi blagajna zadrugne hranilno kreditne službe. Zadruga je že doslej imela kmetijsko trgovino v Bohinjski Bistrici, vendar je bilo njeno poslovanje precej težavno, ker so bili prodajni in skladiščni prostori ločeni in medsebojno kar precej oddaljeni. Če je, denimo, kdo prišel po krmila, so morali za tisti čas, ko je trgovec šel v skladišče, trgovino zapreti; da pa bi bila dva zaposlena, pa ni bilo dovolj prometa. V zadrugi so se zato odločili, da skladišče predelajo v trgovino in da zgradijo poleg še nadstrešnico, pod katero bodo lahko gradbeni in drugi materiali. Ker zadruga ni imela dovolj denarja, da bi sama obnovila skladišče in zgradila nadstrešnico, je Gradbenemu podjetju Bohinj, ki je bil tudi izvajalec del, prodala staro stavbo in 800 kvadratnih metrov zemljišča. ● C. Z.

Vaška opravljivka

ČZP Kmečki glas razpisuje akcijo Živimo s cvetjem, v kateri želi poiskati in oceniti kmetije, ki se ponašajo z arhitekturno, hortikulturno in splošno urejenostjo. Komisija, v kateri bosta tudi arhitekt in hortikulturnik, bo eno najbolje ocenjenih kmetij predlagala TV Slovenija za Turistični nagelj, Kmečki glas pa bo podelil še tri priznanja Lipov list...

Kmetje! Naj vam prišepnimo: akcija se bo začela po 15. juliju. Časa je še dovolj, da pospravite dvorišča, postavite rože na okenske police, oplevete vrtičke, odpeljete nesnago, uredite gnojnično jamo, pokosite koprive, prepleskate ograjo... No, naj povemo do konca: tudi če boste vse to storili, pa priznanja ne bo, če ste z raznimi prizidki, nadzidki in z drugimi arhitekturnimi rešitvami že skazili podobo kmetije. Kot vemo, bo komisija ocenjevala celostno podobo.

Zakaj zadnje čase v nekaterih gorenjskih hlevih mukajo krave? Zakaj si nekateri kmetje tudi sredi popoldneva ubjujejo copate in odidejo, kar sicer v delavnikih ni njihova navada, v hišo? Zakaj v nekaterih kmečkih hišah svetijo luči tudi pozno v noč? Zakaj ponekod zamujajo zjutraj z oddajo mleka? Zakaj...

Zato, ker je svetovno nogometno prvenstvo in je tudi med kmeti nekaj gorečnejšev, ki ne zamudijo nobene tekme. Ne tedaj, ko sije sonce in bi morali na polje ali na travnik, ne tedaj, ko krave s polnimi vimeni kličejo k molži, ne tedaj, ko bi morali k počitku in misliti na to, da bo treba zjutraj oddati mleko...

Kranjski jadralni padalci ustanavljajo društvo

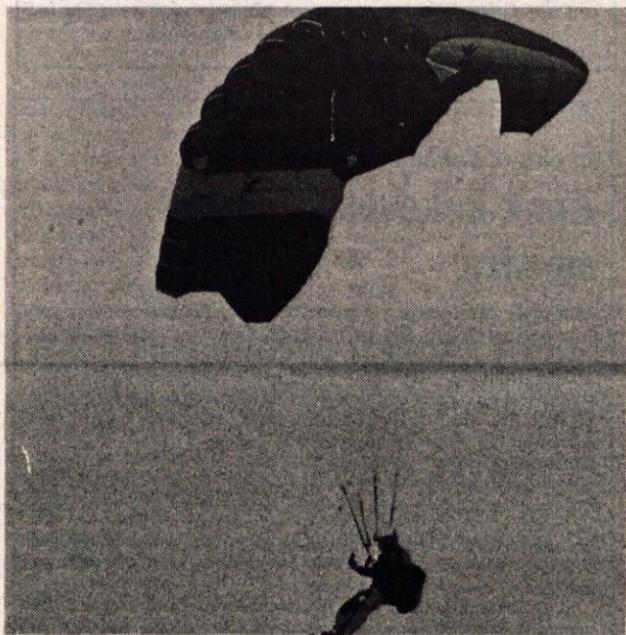
Kranj, 19. junija — Jadralno padalstvo je prišlo v naše kraje pred nekaj leti in kaj hitro našlo številne navdušene privrženice. Na Gorenjskem, kjer je možnosti za jadralno padalstvo veliko, je najmanj šestdeset mladih in manj mladih, ki na takšen način preživljajo svoj prosti čas. Na Gorenjskem se združujejo v treh društvih: Let Škofja Loka, Preprih Tržič in Paragliding Lesce - Bled. Tem trem pa se bo pridružilo še kranjsko društvo. Ustanovna skupščina bo v petek, 22. junija, ob 17. uri v Gamsovem rajju pod Sv. Lovrencem. Tako so sklenili jadralni padalci na sestanku ustanoviteljev v začetku junija. Poudarili so, da si bodo člani kranjskega društva prizadevali za izobraževanje novih članov tako, da ta lep in koristen šport, ne bo imel zaradi neznanja in neizkušenosti nekaterih posameznikov, pečata nevarnega športa.

Ustanovitelji imajo z jadralnim padalstvom že veliko izkušenj in tudi nekaj opaznih dosežkov. Klemen Kobal je denimo poletel s 6025 m visokega Artesonraja v Južni Ameriki v Južni Ameriki, Srečko Meglič pa je pred nedavnim uspel prelet s Kriške gore preko Krvavca do Cerklj.

Poleg izobraževalne pa bo imelo društvo tudi družabno funkcijo. Srečevali se bodo prijatelji, ki jih družijo ljubezen do gora in jadrnanja. Tudi o organizaciji tekmovanj že razmišljajo.

Ustanovitelji društva za jadralno padalstvo iz Kranja vabijo vse, ki bi se radi pridružili, da se udeležijo ustanovnega sestanka, ki bo v petek, 22. junija, ob 17. uri v Gamsovem rajju pod Sv. Lovrencem. Ustanovni sestanek bodo popestrili s srečanjem gorenjskih padalcev in med 15. in 17. uri predstavili jadralno letenje z Lovrenca.

Vera Drašak

Zaključek namiznoteniške sezone

Prvič Pokal Merkurja

Kranj, 10. junija - Namiznoteniški klub Merkur je organiziral I. turnir za Pokal Merkurja. Turnir naj bi bil odslej vsako leto v počastitev krajevnega praznika Stražišče. Turnir je bil prvič organiziran po novih pravilih, to je, da zmaga tisti, ki dobi tri točke. Prvi turnir je bil zelo kakovosten, saj je nastopila mladinska državna reprezentanca na čelu z Grujičem, ki je tudi član članske državne reprezentance, prvotligaš Olimpija iz Ljubljane ter domači ekipi Merkur in Sava, za katero sta igrala igralca Merkurja Robi Jeraša in Janez Maček. Za presenečenje je poskrbela ekipa Merkurja, ki je premagala Olimpijo, za katero sta igrala Škafar in Ignjatovič, za Merkur pa Zoran Gašič in Marko Jovič. Gašič je premagal Škafarja, Jovič Ignjatoviča, Kranjčana pa sta bila boljše tudi v dvojicah. Jugoslovanska mladinska reprezentanca pa je v drugem polfinalu premagala Savo s 3 : 0. Merkur in reprezentanca sta igrala v finalu, kjer je zmagala slednja s 3 : 2, vendar je Merkur že vodil z 2 : 1. Gašič pa je nesrečno izgubil s Hodžičem. Olimpija je nato premagala Savo tudi s 3 : 2, čeprav sta Jeraša in Maček vodila že z 2 : 0. To je bil tudi zaključek spomladanske namiznoteniške sezone. Začela se bo spet septembra.

D. Klevišar

Nogomet

Srečanje Selanov in Ločanov

Škofja Loka, 19. junija - Srečanja nogometašev pobratnih občin Sele na avstrijskem Koroškem in Škofje Loke imajo že dolgo tradicijo. Pred kratkim je Športno društvo DSG Sele priredilo nogometni turnir za 15. pokal Košute in v goste spet povabilo Ločane. V predtekmi so igrali veterani obeh ekip, zmagali pa so Ločani s 3 : 1, kljub temu da je bil najboljši igralec srečanja domačin Flori Dovjak. Največ zaslug za zmago Ločanov ima izredno zanesljivi vratar Franc Košir. Osrednjo tekmo pokala so odločile enajstmetrovke. LTH je povedel že z 2 : 0 z goloma Tomaža Berganta, vendar so Selani izenačili. Ločani so bolje izvajali enajstmetrovke in zmagali s 5 : 2. Najboljšim ekipam sta župan gospod Engelbert Wassner in predsednik Športnega društva Sele mag. Ivan Olip podelila pokale. Dogovorili so se za nadaljnje sodelovanje. To bo že ta mesec, ko bo v Škofji Loki turnir pionirskih ekip, na katerem bo razen Sel in LTH igrala tudi Olimpija iz Ljubljane. ● P. Pokorn

Slovenski zamejski športniki na Jesenicah

Jeseničanom dve zmagi

Na 14. srečanju slovenskih športnikov iz obmejnih dežel so Slovenijo zastopali Jeseničani, porabske Slovence športniki iz Monoštra, Korošce Slovenska športna zveza iz Celovca, Slovence iz Italije pa Združenje slovenskih športnih društev v Italiji.

Jesenice, 17. junija - Skupno se je na Jesenicah zbralo blizu 200 športnikov in športnih delavcev. Začetek druženja je bil že v soboto, ko so se sestali športni funkcionarji Slovenije in treh sosednjih dežel, kjer živijo Slovenci, prisrčno dobrodošlico pa jim je izrekel tudi predsednik jeseniške občinske skupščine dr. Božidar Brudar, na pogovorih pa so sodelovali tudi predstavniki slovenskih vladnih ministrstev za šport in telesno kulturo. Dogovorili so se, da se morajo takšna druženja nadaljevati in jih kaže razširiti tudi na nekatere zimске športe.

Nedelja je bila tekmovalni dan. Tekmovali so v odbojki, namiznem tenisu, rokometu in nogometu. Jeseničani so predstavljali Slovenijo. Nogometna ekipa je bila sestavljena iz no-

gometashev Lesc, Bohinja, Jesenic in Britofa, rokometno ekipo so sestavljali najboljši rokometarji iz Osnovne šole Prežihovega Voranca in Centra srednjega usmerjenega izobraževanja, jeseniško odbojkarstvo ekipa je bila sestavljena iz no-

tra srednjega usmerjenega izobraževanja, namiznoteniški ekipi pa sta bili sestavljeni iz igralcev Namiznoteniškega kluba Jesenice.

Slovesen zaključek srečanja je bil v športni dvorani Podmežaklja, kjer so predsednik organizacijskega komiteja srečanja Srečko Strajnar, članica komiteja Albinca Sršen in predsednik ZTKO Slovenije podelili najboljšim pokale in kolajne. Predsednik ZTKO Jesenice Janez Štojs je povedal, da imajo taka srečanja športni, tekmovalni, družabni in spoznavni pomen. Upam, da so se vsi na Jesenicah lepo počutili, kar je za organizatorje največja nagrada in zadovoljstvo. Ivo Zorčič, predsednik ZTKO Slovenije je bil zadovoljen, da so bile tudi letošnje igre v matični domovini. Namen, da se mladi

zgodnje mladosti do starosti. Dr. Ludvik Druml, doma z Bištrice v Zilji, sicer odvetnik v Beljaku, vodja ekipe s Koroške, je pohvalil organizacijo, prav tako pa tudi vzdušje. Žal koroška ekipa ni bila popolna, ker ni bilo Selanov. Pričakuje, da bo prihodnje srečanje v Porabju, sami pa razmišljajo, da bi v Zahomcu organizirali še zimsko srečanje s tekmovanjem v smučarskih skokih, tekih, sankanju ali veleslalomu.

Še rezultati 14. srečanja. V odbojki je zmagalo Združenje slovenskih športnih društev iz Italije pred Jesenicami in Slovensko športno zvezo iz Celovca, v namiznem tenisu so bile med ženskami prve dekleta iz Italije pred Jesenicami, med fanti pa Jeseničani pred Italijani in Korošci, v rokometu je bilo prvo Porabje, drugi pa so bi-

Planinski izleti

Kranj, 19. junija - Planinsko društvo Kranj vabi ljubitelje gorništa na zanimive planinske izlete. V soboto, 23. junija, bo organiziran izlet v Bohinjske gore, na Rodico in Črno prst, ki sta točki Slovenske planinske poti in Bohinjske planinske poti, Črna prst pa je tudi točka Gorenjske partizanske poti. Odhod iz Kranja bo z rednim avtobusom ob 6.40. Izletniki se bodo z žičnico povzpeli na vrh Vogla, nato pa jih bo pot vodila do Šije in po grebenu na Rodico (1962 metrov) in Črno prst (1844 metrov). Sestop bo do Bohinjske Bistrice. Hoje bo za okrog 7 ur. Potrebna je dobra planinska oprema, primerna vremenu, predvsem pa dobra obutev. V primeru slabega vremena, bo po dogovoru z izletniki, izbran drugi cilj, zato je zbor izletnikov 15 minut pred odhodom avtobusa. Izlet bosta vodila Slava Obradovič in Stanko Dotenshek.

Planinsko društvo Kranj in Planinsko društvo Viharnik pa organizirata med 4. in 10. avgustom planinski izlet v Švico. Predvidena sta dva vzpona: na Jungfrau (4158 metrov) in na Monch (4099 metrov). Prijave sprejema Planinsko društvo Kranj, Koroška 27, telefon 22-823, do 30. junija. Društvo daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Planinsko društvo Kranj, oziroma mladinski odsek, pa vabi na dvodnevni izlet na Krn. Odhod iz Kranja bo v soboto, 30. junija, ob 6.30 s kranjske avtobusne postaje z avtobusom za Bohinj. Izlet bo končan v nedeljo zvečer. Vsa pojasnila dajejo na sestankih mladinskega odseka vsako sredo ob 19. uri v sejni sobi Planinskega društva Kranj, Koroška 27. ● J. Košnjek

Šah

Ravnik jeseniški prvak

Jesenice, 15. junija - Jeseniško prvenstvo v hitropoteznem šahu za sezono 1989 - 1990 je končano. Obsegalo je deset mesečnih hitropoteznih turnirjev, od katerih jih je osem najboljših šlo za končno uvrstitev. Junija je bil zadnji turnir in med 24 šahisti sta si prvo mesto razdelila z 19 točkama Franc Ravnik in Pavel Poljanšek. Tretji je bil Cvetkov 18, četrti Lužnik 16,5, peti Subotič 16 itd. Jeseniški prvak je postal Franc Ravnik, ki je sodeloval na vseh desetih turnirjih in jih tudi vodil, osem najboljših uvrstitev pa mu je prineslo 74,5 točke. Drugi je bil Primož Kosmač z 62,5 točke, tretji je Franc Rodman, ki je na petih turnirjih zbral kar 47,5 točke, sledijo pa Lužnik 40,5, Cvetkov 35, Camžič 31,25, Omanovič 29, Krničar 28,5, Konič 24,5, Dimitrijevič 19,83 itd. Na desetih turnirjih je igralo kar 57 članov Šahovskega društva Jesenice, točke za uvrstitev med prvih deset pa je osvajalo 29 šahistov.

P. Kosmač

Tek na Mohorja

Jože Rogelj najhitrejši

Jamnik, 9. junija - Klub maratoncev Mali vrh z Jamnika je priredil 13. tradicionalni tek na Mohorja. Sodelovalo je 69 tekačev, ki so bili razdeljeni v 7 starostnih skupin. Starejši so tekli na 7, pionirke in pionirji pa na 3 kilometre. Najdaljša proga je imela 430 metrov višinske razlike. Najhitrejši je bil Jože Rogelj (Litostroj) med moškimi od 30 do 45 let, ki je progo pretekel v 29 minutah in 7 sekundah, močno pa se mu je približal Matej Kordež (Triglav) med moškimi do 30 let, ki je za progo potreboval le tri sekunde več.

Rezultati - pionirji: 1. Sandi Trpin (Hrušica), 2. Tadej Rodman (Mošnje), 3. Rok Šolar (Lesce); pionirke: 1. Irena Zavelcna, 2. Katja Zupanc (obe Podblica), 3. Barbara Tomše (Nemilje); ženske do 30 let: 1. Vida Bertonec (Triglav), 2. Lidija Golob (Bled), 3. Urša Hafner (Triglav); ženske nad 30 let: 1. Olga Grm (Lesce); moški do 30 let: 1. Matej Kordež (Triglav), 2. Metod Močnik (Kamnik), 3. Aleš Gros (Kokrica); moški od 30 do 45 let: 1. Jože Rogelj (Litostroj), 2. Marjan Berčič (Kranj), 3. Franc Kavčič (Klub maratoncev); moški nad 45 let: 1. Lojze Kovič (Medvođe), 2. Peter Pajk (Strahinj), 3. Boris Ahac (Radovljica).

J. Kikel

športniki družijo in da tudi tekmujejo, kar je konec koncev zmagali Jeseničani pred Sloglavni smisel športa, je bil dosežen. Šport je panoga, koristna za ljudi vseh starosti, od li Jeseničani, v nogometu pa so zmagali Jeseničani pred Slovinci iz Italije, Porabjem in nogometarji s Koroške. ● J. Košnjek, foto G. Šinik

OD TEKME DO TEKME

Nogometni turnir Rateče 90 - Smučarji tekači iz Rateč so organizirali pod planiški skakalnicami nogometni turnir Rateče 90. Turnir je bil brezhibno organiziran. Sodelovalo je 11 moštev: SD Rateče, Zrenjanin, Borsalino, TO Jesenice, Mojstrana, Morzas, Eat Burek Ordie, Planica, Kamerun, Legat - Šobec in ekipa 92. Pokrovitelj turnirja je bilo SD Rateče Planica, tekme pa je sodil priznani sodnik Janez Lovše iz Kranjske gore. Zmagovalno moštvo je prejele kipec nogometarja. Najboljši igralec in strelec je bil Darko Tarman (TO Jesenice), najboljši vratar pa Sašo Klinčov (SD Rateče). Zmagala je ekipa Borsalino pred TO Jesenice, Legat Šobec in SD Rateče.

L. Kerštan

Uspeh mladih gorenjskih motokrosistov - Pretekli teden je bila v Lenartu dirka za državno prvenstvo v motokrosu ta kategoriji 125 ccm. Edini z Gorenjske je dirkal Aleš Kunič (AMD Tržič), ki je bil šesti, bil pa bi lahko še boljše, vendar mu je v zadnjem krogu druge vožnje spustila zračnica. V Brezicah pa je bila dirka pionirjev. Trije Gorenjci so nastopili v kategoriji 80 ccm z menjalnikom. Robert Goleš (AMD Tržič) je zmagal, Aleš Rozman pa je bil četrti, 16. pa je bil Mitja Kavčič iz Škofje Loke, ki vozi za AMD Kranj.

M. Jenkole

Tržiško tekmovanje v biljarju - Tržiški ljubitelji biljarja se največ zbirajo v Kava baru Slovenija. Na kvalifikacijskih turnirjih je bilo izbranih osem najboljših, ki so igrali finale, vsak z vsakim. Končni vrstni red je naslednji: Andrej Pogačnik 15, Anton Zavrl 13, Aleš Štrukelj 11, Matjaž Brezar 10 itd.

J. Kikel

V Sebenjah je skakalcem nagajalo vreme Na večji skakalnici v nedeljo

Sebenje, 15. junija - Tržiški smučarski skakalci so pretekli vikend načrtovali tekmovanje za 1. pokal Tržiča v skokih na 40 in 50 metrskih plastičnih skakalnicah v Sebenjah. Zaradi slabega vremena so lahko tekmovali le pionirji, bilo jih je 87, in še ti so lahko opravili le skoke v poskusni seriji in eno serijo za konkurenco. Med mlajšimi pionirji so bili rezultati naslednji: 1. Tadej Žvikart (Triglav), 2. Rolando Kaligaro (veleenje), 3. Boštjan Vidernik (Fužinar), 4. Uroš Rakovec in Gorazd Bertonec (oba Triglav). Med starejšimi pionirji pa so bili najboljši: 1. Matija Stegnar in Jaka Grosar (oba Tržič), 3. Primož Peterka (Termit Moravče), 4. Igor Cuznar, 5. Robert Janežič (oba Triglav).

Organizatorji so se odločili, da bo tekmovanje mladincev in članov na večji skakalnici v nedeljo, 24. junija, ob 16. uri. Pričakovati je nastop vseh najboljših mladincev, pa tudi nekaterih članov državne reprezentance. Na sporedu bo tudi načrtovani družabni del s srečelovom.

J. Kikel

Jubilejna dirka na Grobniku v znamenju nesreč

Veliko gledalcev in malo presenečenj

Ljubitelji hitrosti in motociklizma so konec tedna na avtomotodromu na Reki spremljali letošnjo sedmo dirko za svetovno prvenstvo.

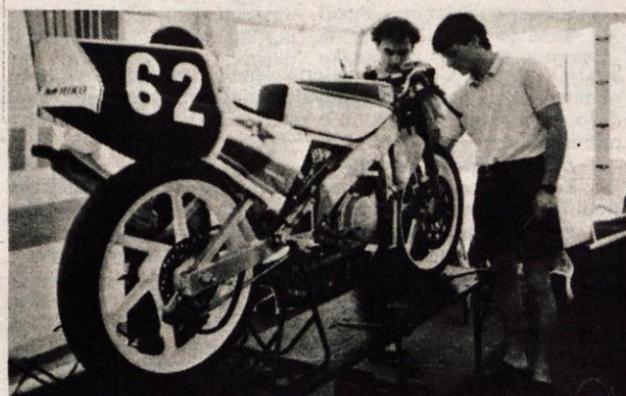
Reka, 17. junija - Dirka za 40. veliko nagrado Jugoslavije, največjo motociklistično prireditev pri nas, je minuli konec tedna privabila na avtomotodrom na Grobniško polje več kot 100 tisoč ljubiteljev tega atraktivnega športa. Žal je bila nedeljska tekma v znamenju padcev in poškodb, zato je bilo tudi več prekinitev in skrajšanih dirk.

Ze petkove in sobotne kvalifikacije so prinesle nekaj presečenj, posebej v razredu do 125 ccm, kjer je bilo zlasti veliko dobrih tekmovalcev. Med njimi sta bila tudi Janez Pintar in Zdravko Matulja, ki imata med Jugoslavlani edina pravico nastopati na dirkah za svetovno prvenstvo. Ko smo pred nedeljsko tekmo obiskali Kranjčana Janeza Pintarja v boksih, je že popravil motor. "Na prejšnji dirki v Salzburgu sem prvič nastopil v letošnjem tekmovanju za svetovni pokal in se kvalificiral. Na startu je padel dež in odločil sem se za dežne gume, kar pa se je kasneje, ko je bila steza suha, izkazalo za napako in moral sem odstopiti. Vedel sem, da bo na Grobniku več težav s kvalifikacijami, saj lahko rečem, da to dirkališče zame ni bilo nikoli srečno. Če sem vozil dobro je odpovedal motor, če sem se boril sem padel... Letos sem prvič vozil v četrtek in dosegel 14 čas, nato pa sem imel težave z gumami, ki jih ni bilo moč dobiti, pa težave z amortizerji. Lahko rečem, da je motor pri novem motociklu dober, za pripravo na dirke pa sem vanj vložil veliko denarja. Prav zato mi je težko razmišljati, da bi se poslovlil od dirkanja, čeprav je vedno težje najti sponzorje, tako da sem letos večina odvisen le od svojega denarja", je povedal Janez Pintar, ki je v kvalifikacijah zasedel 38. mesto in se ni uvrstil na tekmo.

Grobniška steza je med najatraktivnejšimi pa tudi najnevarnejšimi na svetu.

Tako je v nedeljski dirki v razredu do 125 ccm med najboljšimi nastopil le Zdravko Matulja, ki se je po dobri vožnji uvrstil na 20 mesto z majhnim zaostankom (manj kot tri sekunde) za zmagovalcem. Sicer pa se je tekmovanje začelo s padcem, v katerega se je zapletlo kar sedem dirkačev, med njimi tudi nekaj najboljših. Po prekinitvi tekme so prireditelji hoteli najprej izpeljati dirko v razredu do 500 ccm, saj je bil napovedan evrovizijski prenos. Tekmovalci iz razreda do 125 ccm

Janez Pintar je, skupaj z bratrcem Edvinom, že pripravil motocikel za novo dirko, foto: V. Stanovnik

pa so protestno sedli na start in organizatorji so se odločili, da dirko kljub vsemu začnejo motoristi najlažjega razreda. Na koncu je zmagal Stefan Prain s Hondoo Lanson, kar je njegova prva zmagala na tekmi za svetovni pokal. V povprečju je vozil več kot 150 km na uro, razlika med drugouvrščenim (Capriossi iz Italije) pa je bila le trideset tisočink sekunde.

V tako imenovanem "kraljevskem razredu" do 500 ccm, je nastopilo le šestnajst tekmovalcev, saj so mnogi poškodovani. Spet je bilo nekaj padcev, najhujše pa jo je skupil znani Španec Pons, ki so ga prepeljali v reško bolnišnico. Po tekmi je zmagovalac, Američan Wayne Rainey povedal: "Zelo me je motilo prelaganje starta, saj so organizatorji dvakrat spremenili odločitev, pa tudi s spolzko stezo nisem bil zadovoljen. Tudi tukajšnja progma mi ni všeč, saj je precej nevarna."

Bolj zadovoljen je bil po tekmi drugouvrščen v razredu do 250 ccm, Američan John Kocinski, ki vodi v skupni uvrstitvi v svetovnem pokalu v svojem razredu. Kljub poškodbam je namreč vozil izvrstno in spet potrdil, da je "mali John", kot mu pravijo v ekipi, med najboljše pripravljenimi in najpogumnejšimi tekmovalci v svetovnem pokalu. Prvi v razredu do 250 ccm je bil Španec Carduz, treji pa Wimmer iz ZRN.

Posebna atrakcija za številne gledalce je bil nastop prikolničarjev, kjer sta po pričakovanih zmagala tekmovalca s številko 3 Michel in Birchal pred Streurjem in Hassom. Tudi ti tekmovalci so dosegali povprečno hitrost skoraj 160 km na uro. Najhitrejši na dirki pa so bili seveda tekmovalci v najmočnejšem razredu do 500 ccm, kjer je Rainey v povprečju vozil kar 166,097 km na uro.

● V. Stanovnik

Živahno v kranjskem športnem parku

Plezalni spektakl in plavalni miting

Zimska sezona v kranjskih športnih objektih je končana, začenja pa se letna, ki bo obsegala kopico zanimivih in kakovostnih športnih in družabnih prireditev.

Kranj, 18. junija - Zimsko sezono smo v kranjskih športnih objektih uspešno končali, poudarja Borut Farčnik, vodja kranjske Zveze telesnokulturnih organizacij. Zimski bazen je bil stalno poln, ni bilo nobene poškodbe, nobene utopitve, kljub temu da se je plavalnih tečajev udeležilo 1030 otrok, od katerih jih je 43 odstotkov splavalo. Plavalna akcija traja že nekaj let, vedno bolj pa se kaže, da je mali zimski bazen ni več primeren in je skrajni čas, da Kranj dobi novega, zimskega, olimpijskega. Stalno zasedena je bila dvorana na Planini, odprta od 7. do 23. ure. Vedno bolj žgoč problem pa je streha. Živahno je bilo tudi na Pokljuki, kljub slabi zimi. Organizirani so bili tečaji smučanja, pa šole v naravi, na katere so se posebej radi hodili otroci s Primorske.

Sportni park je že zaživel v letni vsebini. Kopalnice je uporabno že od 20. aprila dalje, žal za kopanje vreme še ni primerno. Kopalnice bo odprto do 15. septembra, stadion pa je normalno odprt in vzdrževan.

Ze ta in prihodnji teden so v Kranju na sporedu zanimive športne in družabne prireditve. V petek, 22. junija, ob 20. uri bo na letnem kopalnišču nastop najboljših jugoslovanskih športnih plezalcev na umetni steni. Pri organizaciji prireditve pomaga kranjski ZTKO tudi alpinistični as Tomo Česen, ki sicer ne bo nastopal, sodelovalo pa bo 10 najboljših jugoslovanskih plezalcev in 5 najboljših plezalk. YU ROCK MASTER, kot se bo prireditev imenovala, se bo začela že pol ure prej, ko bodo obiskovalci lahko preizkusili svoje znanje v plezanju, za popestritev pa bo skrbela plesna skupina.

V četrtek, 21. junija, ob 9. uri se bo začela na kranjskem stadionu tradicionalna CIBANIADA, srečanje kranjskih cicibanov v športnih in družabnih igrah. Če bo slabo vreme, bo prireditev v dvorani na Planini.

30. junija in 1. julija pa bo v okviru tradicionalnega mednarodnega plavalnega mitinga Dan borca na bazenu organizirala Kranjska noč. V soboto ob 15. uri bo glasbeni nastop, ob 17. uri nastop Moped Showa v okviru akcije Razgibajmo življenje, ob 19. uri bo plavalni miting, nato pa se bodo predstavili znani Kranjčani in kranjski športniki, ansambel z južnoameriško glasbo, organiziran pa bo izredno bogat srečelov.

V bogat kranjski športni program se vključujejo tudi kegljači. Kegljaškega kluba Triglav iz Kranja. V petek, 22. aprila, ob 20. uri se bo začela na parkirišču pred kegljaškim kegljaška veselica. Na prireditvi z bogatim srečelovom, za zabavo bo igral ansambel Lipa, bosta sodelovala tudi svetovna kegljaška prvaka Albin Juvančič in Boris Urbanc ter njun trener Franc Belcijan.

● J. Košnjek

Uspeh kranjskih kegljačič

Kranj, 18. junija - Kegljačice kranjskega Triglava so dosegle nov velik uspeh. Po osvojitvi prvaka Slovenije in pokalnega prvaka so se konec preteklega teden uvrstile med štiri najboljše jugoslovanske moštva v pokalnem tekmovanju. Največjega tekmeča Avto Hrvatske so Kranjčanke premagale z 2414 : 2326. Za Triglav so igrale Cej 404, Zajc 409, Fleischman 393, Pirc 416, Glivar 374 in Zore 437. Kranjčanke so v polfinalu, med štirimi najboljšimi v Jugoslaviji. ● J. K.

Teden skokov na Gorenji Savi

Kranj, 18. junija - V četrtek, 21. junija, se bo v novem smučarskem skakalnem centru na Gorenji Savi začel tradicionalni mednarodni teden skokov. Pomerilo se bo več kot 300 skakalcev od cicibanov do članov. Poleg naših skakalcev bodo nastopili še tekmovalci iz Čehoslovaške, Avstrije, ZRN, Italije, Španije in Madžarske.

Vsak dan se bo začelo tekmovanje ob 17. uri. Spored pa je naslednji: v četrtek, 21. junija, bodo tekmovali začetniki in pionirji do 9 let na 12-m skakalnici ter pionirji do 11 let na 22-m skakalnici, v petek, 22. junija, se bodo srečali pionirji do 13 in do 15 let na 45-m skakalnici. Osrednja prireditev pa bo v soboto, 23. junija, s tekmovanjem članov in mladincev na 65-m skakalnici. Tekmovanje v skokih pa bodo v soboto zaključili s kulturno-zabavno prireditvijo Kresno-smučarsko nočjo.

J. Javornik

Kranjčani proti prvi ligi

Kranj, 17. junija - Konec tedna sta bili v Kranju dve tekmi tenisačev v 2. zvezni ligi. Domača ekipa Triglava je na obeh tekmah, tako z ekipo Olimpije iz Ljubljane kot z ekipo Pečin iz Rijeke, zmagala z najvišjim možnim rezultatom 9 : 0.

Rezultati - Triglav Kranj : Pečine Rijeke - Por : Mikšič (6:0, 6:1), Janškovec : Čebinač (2:6, 6:2, 6:0), Klevišar : Jaković (6:2, 6:3), Starc : Marović B.(6:1, 6:1), Urh : Čarija (6:1, 6:2), Mulej : Marović K. (6:3, 6:3) - dvojice - Janškovec, Por : Mikšič, Jaković (6:2, 6:0)

Rezultati - Triglav Kranj : Olimpija Ljubljana - Por : Stražar (4:6, 6:1, 6:2), Janškovec : Tomovič (6:4, 2:6, 6:3), Klevišar : Filipič (6:1, 6:2), Starc : Habjan (6:1, 6:3), Urh : Turk (6:1, 6:1), Kavčič : Gornik (6:3, 6:0) - pari - Por, Janškovec : Stražar, Filipič (7:6, 6:2), Starc, Mulej : Tomovič, Habjan (7 : 6, 6 : 2), Kavčič, Urh : Turk, Gornik (6:1, 6:0).

Tenisače Triglava do konca lige čaka še tekma z ekipo ljubljanskega Slovana, ki je tudi še neporažena v 2. zvezni ligi. V primeru zmage bodo za uvrstitve v 1. zvezno ligo igrali še z zadnje uvrščenim iz 1. zvezne lige (Branik iz Maribora). Kot napoveduje Mirko Janškovec, tehnični vodja ekipe Triglava, glede na dobro igro tekmovalcev zanesljivo pričakujejo uvrstitev v 1. zvezno ligo.

● V. Stanovnik

ZAVOD MATEVŽA LANGUSA p.o.
KAMNA GORICA

Zavod Matevža Langusa Kamna gorica razpisuje dela in naloge individualnega poslovnega organa:

RAVNATELJA in POMOČNIKA RAVNATELJA.

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba smeri DPO,
- opravljen strokovni izpit,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj z mentalno prizadetimi otroki,
- imeti mora organizacijske in druge sposobnosti za vodenje.

Mandatna doba traja 4 leta. Pričetek dela najkasneje s 1. 9. 1990. Poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev in življenjepisa z opisom dosedanjega dela, naj kandidati priložijo še smernice za delo in razvoj zavoda. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Zavod Matevža Langusa Kamna gorica - za razpisno komisijo. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

OBVESTILO

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
ZA GORENJSKO o. sub. o., KRANJ

Obvešča cenjene varčevalce in vse druge občane, da ugodno obrestujemo vloženi denar in sicer po 23 % letno za vloge na vpogled. Obresti pripisujemo vsake 3 mesece. HKS ima stoletno tradicijo v hranilništvu, zato je denar v njej varno in donosno naložen. Svoje prihranke lahko polagate na vseh naših blagajnah, ki so:

- v Kranju, Cesta JLA 2, tel.: 21-939, 27-485,
- v Lescah, Rožna dolina 50, TOK Radovljica, tel.: 75-253, 75-663,
- na Bledu, KZ Bled, tel.: 77-425, 78-388,
- v Kr. Gori, v Zadrudni blagajni, tel.: 88-208.

V naši HKS lahko varčuje sleherni občan. Na naših blagajnah boste deležni kvalitetnega finančnega servisa brez dolgih vrst. Večji dvig denarja, prosimo, najavite po telefonu, kjer boste dvigali. V Ljubljani z našo knjižico lahko dvigate na Zadrudni hranilnici, Miklošičeva 4.

Za varčevanje se priporočamo!

Mercator - Kmetijstvo Kranj, d.o.o.
Begunjska c. 5.
64000 Kranj

oglašja prosta dela in naloge
VODENJE ŽIVINOREJSKE TEHNOLOGIJE
na obratu Sorško polje
Posebni pogoji:
VII. ali VI. stopnja biotehnične fakultete - smer živinoreja, 2 leti delovnih izkušenj
Za objavljena dela in naloge je določeno 3 mesečno poskusno delo.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Mercator - kmetijstvo Kranj, d.o.o., Begunjska c. 5, Kranj, v 8 dneh po objavi.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Titov trg 6

Razpisujemo prosto delovno mesto
MIZARJA
s V. stopnjo strokovne izobrazbe in 10 leti delovnih izkušenj
Od kandidatov pričakujemo, da sprejemajo delovne pogoje v gledališču in čutijo veselje do dela v umetniški ustanovi. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov gledališča (za razpisno komisijo). Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 1. 9. 1990 in poskusnim delom 90 dni. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku roka za vložitev prošnje.

GORENJSKA LEKARNA p.o. KRANJ
Gospodsvetska 12
64000 Kranj

GZD Gorenjska lekarna p.o. Kranj, komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pogoji in odgovornostmi za dobo 4 let:

ORGANIZIRANJE IN VODENJE DELA V LEKARNI ŠKOFJA LOKA

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima VII/1 zahtevnostno stopnjo VIP farmacije - dipl. ing. farmacije,
- da ima opravljen strokovni izpit
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa naj kandidati pošljejo v zaprtih kuvertah v roku 15 dni na naslov: GZC Gorenjska lekarna Kranj, 64000 Kranj, Gospodsvetska 12 za razpis. O izidu razpisa bomo kandidata obvestili v 30 dneh po izbiri.

TEMA TEDNA LOKOSTRELCI

Kako radi bi včasih skočili preko domačih plotov v tuje zelnike in pogreli kakšno tujo godljo! Recimo srbske pozicijske kroge kontra opoziciji, ki se zbira na mitingih, zažiga Miloševićeve slike in zanalasč sili pod policijske pendreke. Pa združitev komunistov in socialistov, da zdaj vsi trpijo: socialisti, ki nočejo biti komunisti in komunisti, ki so kar čez noč socialisti. Konec koncev se jim prej ali slej obeta parlamentarizem našega tipa. Potlej šele bodo videli, kakšnih umotvorov je sposobna demokracija, če nima tradicije in če izbruhne kar tako, ker po sili razmer pač mora. Ko bodo dobili parlament, jim še v cirkus več ne bo treba, saj bo ob vsakokratnem zasedanju parlamenta zanesljivo kakšna cirkuška točka, tako da so s humorjem in satiro za nedoločen čas izvrstno preskrbljeni.

Vladajoča slovenska demokracija je oni dan ustrelila tako kapitalnega kozla, da je demokratična javnost planila na noge. Mirovni pakt o devetdesetih dneh tolerance do vladnih spotikov in kiksov smo vsi mislili upoštevati. Nihče ni obešal na farni zvon, da je bila naša vlada izvoljena BREZ PROGRAMA, kar je SVETOVNI UNIKUM. Nihče se pošteno ne spotakne ob svetovni čudež, da je namreč v slovenskem parlamentu v nekaj primerkih združena zakonodajna in izvršilna oblast. Se pravi: minister je hkrati tudi poslanec. Kaj to pomeni? To pomeni, da gospod minister zjutraj pride na ših in na svojem ministrstvu pripravi gradiva za gospode poslance. Nato jim popoldne stvarino razloži, sede v poslansko klop in o svoji stvarini GLASUJE. Če se zadeva NE SPREJME, lahko potem celo noč grunta, kako je bil glasoval. Znabiti, da je pozabil dvigniti roko. In tako si je sam pljunil v skledo in se lahko sam sebe potegne za ušesa: Ti lumpki ti, zakaj pa ne glasuješ za

SVOJO zadevo? Če pa se material sprejme, je lahko več kot »kontent«. Ah, fino je bil glasoval in zdaj lahko predmetno zadevo, ki jo je bil predlagal in o kateri je tako srečno glasoval, tudi izvršuje...

Demokracija na kvadrat!
Zdaj pa h kozlu, ki ki je oni dan tako neslavno obležal sredi ljubljanske skupščine.

V parlamentu so preprosto vzeli besedo poslancu, ki se je najprej opravičil, da bo govoril v srbohrvatskem jeziku, nato pa neprevidezno v svojem lastnem jeziku govor tudi nadaljeval...

Jok, brate!
Jehata, jehata, kako so iz vrst demokracije skočili na noge! Kazno je bilo, da so jim strašno manjkala sveža jajca, da bi pociljali v tarčo. Zato, ker je bila tarča presenečeno tiho in ker so ji že odvzeli pravico do govora v lastnem jeziku, so jezljivi lovci odnehali.

Tako. Sredi civilizirane, evropske Ljubljane se govori slovensko. V redu. Vsi smo za narodovo samozavest, ne pa tudi za napadalnost, za histerijo in zanosno sentimentalnost, čeprav se poraja iz obrambnih pozicij in v skladu s slovensko ogroženostjo. Čemu tolikšna vihra in ihta, komu je potrebna tako neznosna radikalnost?

Če v tej presneti skupščini nimajo prevajalcev, potem naj si govore v neslovenskem jeziku priprišejo za uš, kajti tudi v slovenskem parlamentu se lahko govori neslovensko. V vseh jezikih in narečjih tega sveta, če smo natančni.

V maniri izkazane radikalnosti (da ne rečemo kaj drugega), lahko pričakujemo, da ne bodo slavni sej slovenskega parlamenta poslej spremljali le novinarji, ampak bo ob udarcu na gong planilo na delovna mesta tudi kakšnih tristo petdeset prevajalcev. Za vsak primer. Tako ne bo treba v skupščino s cekarji paradižnika in svežih jajc, kajti nikdar ne več, kdaj se pojavi kakšen tip, ki bo zataval za skupščinski mikrofon in spregovoril v - khoisanščini. Naj tvegamo svetovno sramoto, ko ga bodo popadli naši poslanski lokostrelci?

Zamislite si, da pride v Ljubljano kakšen zafrkantski japonski kulturnik in izve, na kakšnem finančnem minimumu je naša kultura. In zdrvi v parlament: »U-vi no o-ku-ja ma ke-fu-ko-e-te. A-saki ju-me mi-ši je-hi mo se su.« Če mu ne bodo ob prvih zlogih vzeli besede, ga bodo pa linčali po prevodu. Kajti pesmica govori o blaženosti nirvane, o zmagi duha nad materijo. Na kaj boste pesmico aplicirali, je vaš problem, prevod pa se glasi: »Sonce vsake večeri v zaton se sklanja, naj vam sen večnosti ne vznemirja spanja...«

D. Sedej

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP NE VEDNO

ANICA ZAPLOTNIK

"Pojdite enkrat nakupovat na delikatesni oddelek marketa Živil Grintovec na Planini 3, blizu Trga Rivoli v Kranju, prosim. Tako prijazna dekleta so tam, da bi jim jaz dala nagelj za prijaznost," nas je skoraj rotila novonaseljena Kranjčanka v tem koncu Planine. "Take prijaznosti resnično ne najdeš, v družbenem sektorju prav gotovo ne. Tu se res počutiš stranka, ki se ji posebej posvetijo."

Našli smo prodajalko, ki bi ji brez dvoma šel nagelj za prijaznost. To je Anica Zaplotnik, doma iz Šenčurja. V marketu Grintovec kranjskih Živil prodaja dve leti, prej pa je bila z družino v Nemčiji, kjer je bila tudi prodajalka. Prijaznosti in pozornosti do strank se je prav gotovo navzela v tujini, kjer je kupec resnično kralj, toda prijaznost ima Anica tudi prirojeno. Ko se vam bodreče nasmehe za svojim pultom in povpraša po željah, se ne posmeje le obraz, nasmehejo se tudi oči. Tega se pa ne da priučiti.

"Naravnost uživam, da lahko postrežem z dobrim, prav s tistim, kar si stranka želi. Kako zelo je pomembno, da je ponudba bogata, da smo dobro založeni! Na mojem oddelku delim ga s Stanjo Biserčič, ki je

prav tako zelo prijazna - poleg vseh delikates in sirov dobite tudi bogato izbiro slaščic iz Zmajčkovega butika, naročite lahko celo torto, odlične so slaščice iz marcipana, nekaj imamo tudi iz uvoza, n.pr. mehke sire. Zahvala gre naši poslovodkinji Francki Pucelj, ki skrbi za vso to založenost in vpliva na homogenost kolektiva. Vsi se zavedamo, da so časi težki, da je denarja malo, da se je treba pri prodaji pošteno truditi. Morda smo me še bolj kot stranke vesele, kadar lahko kakšno blago ponudimo ceneje. Trenutno imamo cenejša sira "jošt" in kranjsko gaudo. Je pa res, da je pri nas kultura prodaje ponekod še zelo nizka. Prijaznost bi morala biti povsod tolikšna, da človek ne bi takoj občutil, ali je prišel v zasebno ali družbeno podjetje."

● D. Dolenc

Velika razstava in paša za oči v Kranju

Več kot tisoč štirinožnih prijateljev iz 13 evropskih držav na četrti mednarodni razstavi v Savskem logu.

Kranj, 17. junija - Na prireditvenem prostoru Gorenjskega sejma v Savskem logu v Kranju je bila minulo soboto in nedeljo že četrtič velika mednarodna razstava psov vseh pasem. Ob 10-letnici obstajanja in uspešnega delovanja jo je tudi tokrat organiziralo Kinološko društvo Naklo. Letošnja prireditev je bila največja do zdaj in med največjimi tovrstnimi v Sloveniji. Od prijavljenih blizu 1300 psov 153 različnih pasem iz 13 evropskih držav se je udeležilo več kot tisoč lastnikov štirinožnih prijateljev. Celo s Finske so prišli. Za lastnike je bila prireditev pomembna zaradi ocenjevanja oziroma potrjevanja lepote in sposobnosti njihovih varovancev in prijateljev, predstavnikov te ali one vrste. Za ljubitelje štirinožnih prijateljev pa prava paša za oči. In slednjih, ljubiteljev psov, starejših in predvsem najmlajših, v soboto in nedeljo v Savskem logu res ni manjkalo. Najbolj zanimivo je bilo seveda oba dneva med 13. in 14. uro, ko je bil na programu nastop šolanih psov

in po ocenjevanju, med 16. in 17. uro, ko so se med obema prireditvenima halama na sejemskem prostoru predstavili najboljši, ki so dobili najvišja priznanja sodnikov na tej prireditvi. Priznanje za organizacijo te velike in zahtevne prireditve pa oba dneva zasluži tudi prireditelj - Kinološko društvo Naklo. ● A. Ž., slike G. Šinik

Male gorenjske vasi Mevkuš

Piše: D. Dolenc

Radovna bo gnala male elektrarne

Že včasih so se tod ljudje dobro zavedali, kako dragocen je vodni tok. Na Radovni so se vrstili mlini in žage. V dolini Radovne je bila Psnakova žaga, sledil je Klemenkov mlin, Lipnikarjeva žaga, hidrocentrila železarne, ki še vedno dela, v Krnici sta bila Žagarjeva žaga in mlin, v Grabčah Mlinarjev mlin in žaga, Mihova kovačija in mlin, pri Kapniku sta bila žaga in kovačija, v Mevkušu sta bila mlin in žaga in zvonice so delali. V Grabnu, to je v Sp. Gorjah, je bila Žvanova žaga, Rokov mlin, žaga je bila tudi na Leskoškovi domačiji, tam, kjer so zdaj Vezenine, so delali lesene škatlice za zdravilne maže. Za Komarjev mlin pravijo, da so ga s fižolom zgradili. Italijanom so fižol prodajali, za izkupiček pa zgradili mlin. 1826. leta so ga postavili in delal je več kot sto let. Mlina ni več, kamni - "pakli" so pa še. Le žaga še dela, mladi gospodar Viktor Komar pa se pripravljaja na izgradnjo male vodne elektrarne na Radovni. Kaže, da bo Radovna poganjala kar nekaj elektrarn: v Grabčah že obratuje hidroelektrarna Ro-

mana Pogačarja, v izgradnji sta Kunšičeva in Strojeva, Klemenakova v Zgornji Radovni že dela, v Vintgarju jo dela Ogriso Kristel. Kar spodbudno je vse skupaj. Je pa to silno draga

Komarjeva Francka je tista gospodinja iz Mevkuša, ki nam je svoj čas pošiljala v objavo odlične domače recepte. - Foto: D. D.

gradnja in družba bi morala imeti več posluha za pomoč ljudem pri takšnih investicijah. Prej bi bilo zgrajeno, prej bi se vodni kilovati stekali v električno omrežje, manj bi plini iz termoelektrarn onesnaževali zrak.

Prijetno smo poklepetali pri Komarjevih spodaj ob vodi. Kar nekaj stopinj hladneje je tu doli, kot zgoraj v vasi. Nekaj hladnih večerov je bilo tistikrat in Komarjevi mami Francki je na zelniku ob vodi požgalo krompir in fižol. Krompir se bo obrasel, fižol bo pa kar populila. Francka je tista gospodinja, ki nam je svoj čas poslala nekaj pristnih gorenjskih receptov. Saj se spomnite smetanikov, kajne.

Veliki panji, krapiči, pršički

Še k Prešernovi Jerici moram v zgornji konec vasi, tja, kjer imajo Mevkšani polja in antene. Na vrh Kopane. Ko so

prišli v vas prvi televizorji, niso mogli gledati nobenega programa, ker so bili tako v grabnu. Ni vleklo pa ni vleklo. Z ene strani je ovirala Višelnica, z druge Kopana. Potem so se znašli in vsaka hiša iz spodnjega konca ima danes svojo anteno na vrhu Kopane. Na robu polja ima hišico in čebelnjak Prešernova Jerica. Čebele je imel prej mož Jakob, po njegovi smrti se pa sama ubada z njimi, en sorodnik ji pomaga. Šestdeset let je bil njen mož čebelar, dolgo let sta živela v Hercegovini. Jakob je bil namreč gozdarski tehnik in nadzornik dvorskega lovišča v Hercegovini. Osem let sta živela v Divjoj Grabovici in Jabla-

nici. Pred vojno in med njo. Doživela sta bitko za Neretvo in vse njene strahote. Tudi njima četniki niso prizanesli. Jeri-

Cerkvica Sv. Miklavža ima svojo zgodovino: prvotno je bila kapela, zgraditi pa jo je dal neki grof, ki je hodil na lov v te kraje in ga je tu napadel medved. Na smreko mu je ušel in se rešil, na tem mestu pa je dal sezidati kapelo. Izpod cerkvice teče voda, domačini ji pravijo Miklavžova voda, ki nikoli ne presahne. - Foto: D. D.

ca že vse življenje nosi posledice tistih let: ima poškodovano hrbtenico. Čebele sta imela tudi ob Neretvi. Jerica se je vedno pomalem jezila zaradi čebel, kajti iz leta v leto bolj so postajale breme, za starega člo-

Prešernova Jerica se še vedno ubada z moževimi čebelami. Teško se bo ločila od njih. - Foto: D. D.

veka pa še posebej. A je bil mož tako navezan nanje, vedno je pravil, da bodo čebele njegovo zadnje delo. Tretje leto teče, kar ga ni, in zdaj se Jerica ne more ločiti od njih. Deset velikih panjev ima še, 3 "krapiče" in 3 "pršičke". Preveliko breme zanj, ki bo julija imela že osemdest let. A je tudi ona tako navezana nanje. Vse jo spominja moža, klopica tamle v kotu, kjer je posedal in opazoval čebelje roje, topilnik voska na robu njive. Sam se ga je domislil, preproste naprave, da vosek iz starega satja ni treba kuhati. Sat enostavno položiš postrani pod steklo, morda v kotu 45 stopinj, da se sonce dobro upre vanj, vosek se topi in steka spodaj v žlebiček. Škoda, da je bila že skoraj tema in gospe Jerici se je mudilo. Zanimiva žena je in vem, da bi toliko imela povedati iz svojih hercegovskih let. Pa kdaj drugič.

Naj zapišem le še to, da Mevkšani posebnih želja nimajo. Vodo imajo dobro, iz Budna, cerkev, šolo, gasilce in trgovino imajo v Zg. Gorjah, le telefon tako težko čakajo. 1991. naj bi jim zapel. Prvi obrok so že plačali, bo pa drag, pravijo da kar okrog 3000 DEM. Zaenkrat imajo telefon rešen z javno govorilnico na trgovini in na pošti. Kdaj kasneje se bodo morda odločili celo za kabelsko televizijo, pa ne bo treba več tistih osemmetrskih konzol na vrhu Kopane...

Kmetje ponujajo mleko od vrat do vrat

Prepovedano mleko v kanglicah

Kranj, 18. junija - Nekateri primestni kmetje so pri ponudbi mleka ubrali nenavadno pot. Mleko pripeljejo v gosto blokovno naselje na Planino, Vodovodni stolp, Šorlijevo naselje in ga tako rekoč s kanglicami prodajajo od vrat do vrat. Kupci so zadovoljni, saj za liter takšnega mleka odštejejo 6 dinarjev, medtem ko v trgovini stane 8,20 dinarja (v kartonski embalaži). Več kot zadovoljni so tudi kmetje, ki pri litru zaslužijo 2,50 dinarja. Toliko bo namreč znašala povprečna odkupna cena za junij v kranjski mlekarni, ki jo vrh tega dobijo poplačano s časovnim zamikom. Kompenzacije in republiške premije k tej ceni prispevajo še približno dinar.

Jasno je torej, da kmetje ne prodajajo mleka meščanom v kanglicah zato, ker bi jim tako radi ustregli. Kmečka iznajdljivost pač ve, kako in kje se pride do boljše zasluzka, čeprav se s tem kršijo pravila.

»Prodaja živil zunaj poslovnih prostorov je prepovedana. Razen tega imamo v kranjski občini predpis, po katerem se ne sme prodajati nepasteriziranega mleka,« pravi veterinarski inšpektor Roman Grandič. »Razumem kmete, da na tak način skušajo omiliti velik razkorak med odkupno ceno mlekarne in ceno litra mleka v trgovini, še bolj razumem ljudi, ki so v finančni stiski veseli mleka za 6 dinarjev. Vendar so pravila za to, da se spoštujejo, čeprav se včasih zdijo neživiljska. Po-

dobno kot z mlekom se dogaja s črnimi zakoli. Razlog je v cenovnih nesorazmerjih oziroma dvojnih merilih; ena veljajo za kmete, ki prodajajo na črno in ta cena ni obremenjena z nobenimi prispevki in dajatvami, druga za mlekarje oziroma mesarje, ki nosijo tudi visoko breme družbene nadgradnje in morajo spoštovati higienske predpise.«

Dokler bo tako, bo mleko odtekalo po nedovoljenih kanalih in nobena inšpekcija, čeprav bi se trudila, tega ne bo mogla povsem preprečiti. Toliko manj, ker gre pri vsej stvari tudi za socialno vprašanje ljudi, ki ga kupujejo in bi inšpektorja prej kamenjali, kot ga poslušali.

Kot je dejal komandir posta-

je milice v Kranju Stane Ficko, miličniki prodajalcev nepasteriziranega mleka ne preganjajo in jih prepuščajo inšpektorjem. Za mnenje o "konkurenci" pa smo vprašali tudi v kranjsko mlekarno. Miro Križnar je povedal: »Prodaja mleka po nase-

ljih ni lojalna konkurenca. Od kmetijske zadruge bomo zahtevali podatke in od kmetov, ki ljudem prodajajo nepasterizirano mleko, mleka ne bomo več odkupovali. Sicer pa je to predvsem stvar zakonodaje, inšpekcije.« ● H. Jelovčan

Streli na Brdu

Kranj, 18. junija - Šef varnostne službe na Brdu Vladimir K. je v petek zvečer presenetil štiri krivolovce, doma iz okolice Brda, ki so preplezali 2,5 metra visoko ograjo in z lesenega podesta lovili jezerske ribe. Kot je povedal dežurni namestnik javnega tožilca Tone Ribnikar, jih je varnostnih pozval s "stoj" in enkrat ustrelil v zrak. Ker niso reagirali, je stopil bližje na podest in zahteval, naj dajo roke na ograjo ter pri tem še dvakrat ustrelil v zrak.

Krivolovci so se mu približali, zato je še četrtič ustrelil, tokrat je krogla prebila podest in končala v vodi. Moški so ga obstopili. Ciril T. ga je z udarcem zbil na tla, potem pa so ga vsi štirje začeli obdelovati. Vladimir K. je še dvakrat ustrelil iz službene pištole in izgubil zavest. Prva krogla je zadela Cirila T. v desno nogo, druga pa Janeza R. v trebuh. Varnostnik se je okrog 23. ure ranjen sam zatekel v recepcijo.

Tatovi - poleg Cirila T. in Janeza R. sta bila še Zdravko T. in Andrej R. - so hudo ranjenega Janeza R. sami pripeljali v jeseniško bolnišnico. Tone Ribnikar je dejal, da njegovo zdravstveno stanje ni več kritično. Povedal je še, da so osumljenci sprva tajili dogodek, nato pa so ga pod težo dokazov sami dodatno osvetlili. Za vse štiri bodo podali kazenske ovadbe za veliko tatvino. ● H. J.

ha (Križ) in Velikega vrha (tr. 2086) po zaznamovani stezi, ki pelje čez koto 1807 do Kladiava (tr. 2094) in Škrbine. Iz Medvodja (kota 970) čez Dolge njive na Košutnikov turn (tr. 2133). Na območju Zelenice-Stola od planinskega doma na Zelenici po zgornji zaznamovani stezi čez kamniti predel na južnem pobočju Visoke vrtače (tr. 2180) na vrh Visoke vrtače in Nemški vrh oziroma pod sedlom Belščica (tr. 1953) na Mali Stol do Prešernove kočice in Veliki Stol (tr. 2236). Na območju Stola-Belščice z Malega Stola in Prešernove kočice in z Velikega Stola (tr. 2236) po zaznamovani stezi čez Žirovniški Stol, pod vrhom kote 2017 in Vajneža (tr. 2099) pod koto 1810 in Medji dol do Javornjskih rovt. Na območju Kepe od Mlince do vrha Plevevnice (tr. 1973), od Mlince po stezi pod vrhom Bela peč do vrha Dovška baba (tr. 1891) in iz vasi Belca po stezi, ki pelje poleg kote 903 in po grebenu na koto 1717 in naprej na vrh Kepe.

Po sporazumu med Jugoslavijo in Avstrijo o planinskem turističnem prometu v mejnem področju imamo na Gorenjskem prehodna mesta na območju Kepe, Stola in Jezerskega sedla v Kamniških Alpah. Tu lahko naši in avstrijski državljani prehajajo državno mejo z veljavnimi potnimi listi oziroma obmejno propustnico, in sicer na območju Kepe od planine Belca v Jugoslaviji do mejnega prehodnega mesta Sedlo-Jepca, kot 1438, naprej vzdolž državne meje do mejnega prehodnega mesta do priključka poti, ki vodi od bivše Annahutte (kota 1577), vzdolž državne meje in pod Kepo do mejnega prehodnega mesta, koto 2070 in od tu na avstrijsko ozemlje do Kepe ali preko Bertahutte do kočice nad Arihovo pečjo. Na območju Stola na jugoslovanskem ozemlju od mejnega prehodnega mesta Stola vrh, koto 2238, do Prešernove kočice in naprej do mejnega prehodnega mesta Sedlo-Belščica, koto 1840, ter od tu do Belščice, koto 1955; na avstrijskem ozemlju od mejnega prehodnega mesta Sedlo-Belščica do Celovške kočice, od tu naprej po kolovozu do ovinka, kjer je nanos kamenja, severozahodno od kote 1448 in naprej čez plazišče in steze za vzpenjanje do mejnega prehodnega mesta Stol vrh. Na območju Kamniških Alp na jugoslovanskem ozemlju od mejnega prehodnega mesta Jezersko sedlo pri mejni oznaki XXII/265 do Češke kočice ali od mejnega prehodnega mesta Savinjsko sedlo, koto 2009, do Frišanfovega doma skozi Logarsko dolino do poti pod kapelo pri koti 735 in naprej po kolovozni poti do mejnega prehodnega mesta Pavličovo sedlo; na avstrijskem ozemlju pa od mejnega prehodnega mesta Pavličovo sedlo ob Paulitschevem posestvu do spodnjega Paulitscha, dalje vzdolž zvezne ceste za Belo in od tod skozi Belsko Kočno, poleg Maierhofa ali do mejnega prehodnega mesta Savinjsko sedlo ali do mejnega prehodnega mesta Jezersko sedlo pri mejni oznaki XXII/265. ● H. Jelovčan

Nove kazni

Prekršek se ne spleča več

V soboto so s spremenjenim zveznim zakonom o temeljnih varnosti cestnega prometa začele veljati nove, desetkrat višje kazni za prekrške.

Miličnik lahko zdaj kaznuje kršitelja za en prekršek s 50 do 200 dinarji kazni, sodnik za prekrške pa do 2000 dinarji oziroma celo do 2500, če je kršitelj povzročil nevarnost, posredno ali neposredno nezgodo. Kazni za različne prekrške se seštevajo.

Možje v modrem obljublajo, da bodo poslej bolj dosledno posegali po pravici, da voznika motornega vozila, ki je bil v zadnjih dveh letih s pravnomočno odločbo kaznovan za prekrške, vožnje pod vplivom mamil ali zdravil, alkohola, brez vozniškega dovoljenja ali če je vozil v času prepovedi vožnje, ob ponovnem prekršku pošljejo v zapor za 15 do 60 dni.

Pa pogledimo, kakšne so po novem kazni za nekatere najpogostejše kršitve cestnoprometnih pravil. Vožnja brez varnostnega pasu stane 100 dinarjev, prav toliko vožnja brez dokumentov, 150 dinarjev je cena za neupoštevanje prometnih znakov, za prekršitev hitrosti v naselju do 10 kilometrov na uro, za napačno ustavljanje ali parkiranje, manjše tehnične pomanjkljivosti vozila, za pešce, ki nepravilno hodijo po cesti. 200 dinarjev bo plačal motorist ali mopedist brez varnostne čelade, voznik, ki v naselju prekoračuje hitrost od deset do trideset kilometrov, in nepravilno uporablja luči, pešec, ki hodi po cesti, kjer je pločnik.

Očitno se bo poslej tudi sodnikom za prekrške splečalo pisati kazni. Od 400 do 2000 dinarjev bo plačal voznik, ki mu bo radar nameril prehitro vožnjo več kot 30 kilometrov na uro, ki bo izsiljeval prednost, vozil skozi rdečo luč, nepravilno prehitel, ne upošteval znakov ali odredb miličnikov, vozil brez izpita, pijan, odklonil preiskavo, vozil v časovni prepovedi, imel večje napake na vozilu in podobno. Seveda za večino teh kršitev velja tudi odvzem vozniškega dovoljenja.

Sodniki in miličniki nove kazni sprejemajo z olajšanjem. Ne le zato, ker so stare razvednotile njihovo delo (postopek je bil dražji od kazni), ampak tudi zato, ker pričakujejo, da bo strožja represiva vnesla v promet spet več reda. Lani, denimo, ko so se kazni povečale, je sodnik za prekrške lahko izrekel najvišjo kazen, enako vrednosti 140 litrov super bencina, do sobote je taista kazen veljala samo še 30 litrov bencina. Namen višjih kazni, ki pa še vedno ne dosegajo kazni v zahodnih deželah, je opomin kršilcu in svarilo drugim. Glede na to, da v Evropi skušajo usklajevati prometna pravila, v Sloveniji kljub desetkratni zvezni otopitvi razmišljajo o lastnem prometnem zakonu. ● H. Jelovčan

SEDEM DNI

Avtomobilist zadel mopedista

Kranj, 17. junija - Anton Jelen, 1927, z Vrhniko je pri vključevanju na cesto proti Laboram z roba kranjske obvoznice pri Merkurjevih skladiščih spregledal mopedista Simona Podjeda, 1974, iz Rakovice, ki je vozil za dvema avtoma. Mopedist je po zadetju padel in obležal hudo ranjen.

Požara na Jesenicah

Jesenice, 16. junija - V prizidku stanovanjske hiše Avgusta Rozmana na Pionirski ulici je zaradi stika na električni napeljavni zgorela hladilna skrinja, pralni stroj, del lesene strešne konstrukcije in lesenega opaža. Požar so pogasili z vodnim curkom trije gasilci iz Zelezarne.

Naslednjega dne pa je zagorelo v kuhinji Marjete Majetič na Tomšičevi cesti, tudi tokrat zaradi stika oziroma pregrevanja električnega kabla pri boilerju. Požar je opazil sosed in ga skupaj z lastnico omejil, pogasili pa so ga gasilci iz Zelezarne. ● H. J.

Otroci v prometu

Kranj, 18. junija - V petek so miličniki po vsej Sloveniji v nadzoru prometa dali poudarek varovanju otrok. Po izkušnjah iz preteklih let se namreč število nesreč z udeležbo otrok med počitnicami poveča. Akcija, ki je trajala od 7. do 9. ure in od 11. do 15. ure, je dala porazne rezultate. Miličniki so ustavili 966 udeležencev v prometu, med njimi tudi veliko otrok, in ugotovili kar 419 kršitev. Otroke so večinoma opozorili, za odrasle voznike pa podali 72 prijav sodniku za prekrške, 211 so jih denarno kaznovali, petnajstim izdali plačilne naloge, zatolili tri pijane, odvzeli tri vozniška dovoljenja in trinajst prometnih, začasno zasegli pet mopedov, 46 voznikom pa prepovedali nadaljnjo vožnjo.

Počitnice so čas, ko so otroci dostikrat prepuščeni sami sebi, cesti, mnogi starši jim kupujejo kolesa in mopede, da imajo mir, otroci pa nimajo razvitih spretnosti in pravil obnašanja v prometu. Zato opozorilo velja tudi odraslim voznikom, naj v naseljih, kjer se pogosto zadržujejo otroci, vozijo posebno previdno. ● H. J.

Omejitev za tovornjake

Kranj, 18. junija - Od 15. junija do 15. septembra oziroma v Sloveniji do 15. oktobra, torej med glavno turistično sezono, veljajo za tovornjake časovne omejitve vožnje po vsej Jugoslaviji.

Iz obsežne nove slovenske odredbe izvzemimo le nekatere glavne podatke. Omejitve v naši republiki velja za tovorna vozila s priklopniki ali brez njih, katerih največja dovoljena masa presega 5 ton, za traktorje, delovne stroje, motokultivatorje, vozila, na katerih se kandidati za voznike učijo voziti, in vprežna vozila. Promet je omejen ob petkih od 14. do 19. ure in ob nedeljah od 17. do 21. ure, za tovorna vozila s priklopniki pa tudi ob sobotah od 6. do 11. ure. Omejitve so določene tudi za praznike, dneve pred njimi in po njih. Na odsekih magistralnih cest velja omejitev prometa vsak dan od mraka do popolne zdanitve za traktorje, delovne stroje, motokultivatorje in vprege. Na Gorenjskem je to od Rateč oziroma Korenskega sedla ter od Ljubelja do Naklega. ● H. J.

Pred planinsko sezono

Kako ob zeleni meji

V katerih delih mejnega pasu je dovoljeno gibanje brez posebnega dovoljenja in kje so planinska prehodna mesta.

Kranj, 18. junija - Planinska sezona je pred vrati. Hribolazcem, ki jih bodo poti vodile v pasove t.i. zelene meje med Jugoslavijo in republikama Italijo ter Avstrijo, bo gotovo dobrodošel vodnik o tem, v katere predele (na Gorenjskem) smejo brez posebnega dovoljenja občinskega organa za notranje zadeve (pristojnost po kraju stalnega prebivališča) in kje v planinah lahko prestopijo mejo z veljavnim potnim listom ali obmejno prepustnico.

Jugoslovanski državljani in tuji se lahko brez dovoljenja mudijo in gibajo od ene ure pred sončnim vzhodom do ene ure po sončnem zahodu v delih mejnega pasu na državni meji z republiko Italijo na območju Mangarta od Kotovega sedla (kota 2124) po zaznamovani stezi, ki pelje na Vevnico (trigonometer 2359) in po novi planinski cesti do vrha Mangarta; v delih mejnega pasu na državni meji z republiko Avstrijo na območju Golice po zaznamovani stezi od Suhega sedla do Jeklega sedla do vrha Golice (trigonometer 1834 in kote 1785), na območju Zelenice-Stola od planinskega doma na Zelenici do mejne črte pri koti 1704 in od planinskega doma na Zelenico po zaznamovani stezi čez kamniti predel na južnem pobočju Visoke vrtače in Nemški vrh.

V delih mejnega pasu se lahko državljani Jugoslavije - člani planinskih društev gibajo in mudijo s planinsko člansko izkaznico in osebno izkaznico, brez dovoljenja, v delih mejnega pasu na državni meji z Italijo na območju Ponca iz doline Planice in Tamarja na Visoko Ponco (tr. 2274), Srednje Ponco (tr. 2231), Zadnje Ponco, Strugo Špico, Vevnico (tr. 2359) na Kotovo Špico oziroma od Kotove Špice v isto smer. V delih mejnega pasu na državni meji z Avstrijo na območju Košute od planinskega doma na Kofcah do brezimnega vr-

NA SONČNI STRANI ALP

Razlog več za plin

Škofja Loka, 18. junija - Po povprečnih koncentracijah žveplovega dioksida je bila Škofja Loka v minuli kurilni sezoni na 23. mestu med 43 kraji v Sloveniji, po onesnaženosti z dimom pa na sedmem. Onesnaženost je posledica kurjenja s premogom in drvmi v mestu ter nizkih dimnikov in drobnih kurišč, ki onesnažujejo prizemno plast zraka. To pa je tudi razlog več, da je pri načrtovanju plinifikacije Škofje Loke nujno poiskati rešitve za plinsko oskrbo široke potrošnje v zasebnih hišah.

Meritve onesnaženosti zraka z žveplovim dioksidom in dimom je na merilnih mestih na Sp. trgu in v Frankovem naselju opravila republiška služba za varstvo zraka pri Hidrometeorološkem zavodu Slovenije. V zadnji kurilni sezoni je bila povprečna koncentracija žveplovega dioksida v Škofji Loki in na Trati 0,04 mg na kubični meter, maksimalna pa v Škofji Loki 0,23 in na Trati 0,18. Pomeni, da dovoljena koncentracija po zdaj veljavnih predpisih ni bila presežena in da je bila v Škofji Loki v povprečju skoraj za polovico nižja kot je v kurilni sezoni 1988/89, vendar se s premikom z 20. na 23. mesto na lestvici onesnaženosti slovenskih mest ne kaže zadovoljevati.

Po povprečni koncentraciji dima 0,05 mg na kubični meter in maksimalni 0,24 mg je Škofja Loka, kot rečeno, v zadnji kurilni sezoni na sedmem mestu v Sloveniji, enako kot Celje, Trata pa na 26. mestu. Torej je zrak z dimom pomembno bolj onesnažen v mestu, kjer tudi presega maksimalno dovoljeno koncentracijo po sedanjih predpisih 0,15 mg na kubični meter. ● H. Jelovčan

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Nad ženo in otroka

Okrog pol enih ponoči je R. V. s C. 1. maja poklicala miličnike, ker se je pijani mož spravil nad njo in nad otroka ter jih pretepel. Ker se korajžnež tudi po prihodu modrih angelov ni pomiril, so ga dali na hladno.

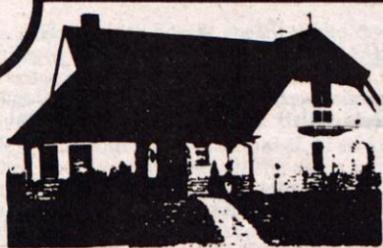
Podobna usoda je nekaj dni kasneje doletela tudi moža D. G. iz Voklega, ki je doma počel isto svinjarijo. Namesto da bi razčistil sam s seboj, se je znesel nad šibkejšimi člani družine.

Pretep zaradi čika

S. A. je bil s prijateljem D. S. na obisku pri znanu v Ručigajevi ulici. Vse bi bilo lepo in prav, če S. A. ne bi vrgel cigaretnega čika na tla. Soseda ga je namreč videla in opozorila, naj čik pobere, češ da ga ona ne bo. Njen mož J. O. je nedaleč stran popravljaval avto, slišal prerekanje in mladeniča opozoril, naj se lepše obnaša, nato pa ga v prepiru porinil. S. A. je stekel po prijatelja. Nazaj so prišli trije in se J. O. postavili po robu. Ta je udaril S. A., on mu je vrnil, prišlo je tako daleč, da je D. S. pograbil kol in z njim udaril J. O. po roki, v kateri je držal žico od avta. Ko je prišel na pomoč brat J. O., so mulci stekli stran. Miličniki so proti D. S. zaradi posega po nevarnem orodju podali kazensko ovadbo, ostale razgreteže pa poslali k sodniku za prekrške.

Grob s svojo najdražjo

R. V., doma iz Ljubljane, je ob osmih zvečer pretepel svojo najdražjo J. D., ki je bila na zdravljenju na Golniku. Ker je pijanec grozil in razgrajal tudi, potem ko ga obstopili miličniki, je moral na hladno. Očitno pa ga to ni streznilo, kajti naslednji dan popoldne je bil spet pijan in enako grob. Miličniki so postopek ponovili.

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj — Primskovo

- Cement, apno, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel **TEGOLA CANADESE**
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opazne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa, plošč)
- **NOVO** - velika izbira melanit in konal plošč in italijanske keramike.

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

Mesec popusta: še do 25. junija 10 do 15 %.

ARCEOMURKA LOKA ŠKOFJA LOKA

objavlja oglas

O ODDAJI POSLOVNIH PROSTOROV V NAJEM Z ZBIranjem PONUDB.

predmet najema je:

HOTEL JELEN V KRANJU, Ljubljanska c. 1, Z GOSPODARSKIM POSLOPTEM NA DVORIŠČU HOTELA.

Pogoj za oddajo je zagotovilo za obnovo strehe na gospodarskem poslopiju (v letu 1990) in sanitarnih prostorov v hotelu (v letu 1991 in 1992)

Pisne ponudbe pošljite v roku 8 dni na naslov: ABC POMURKA »LOKA« Škofja Loka Kidričeva 54.

Vse dodatne informacije dobite na sedežu podjetja, tel. št. 631-261.

„Znižanje,

- 35 %

- enoročne sanitarne barvaste armature ARMAL

- 25 %

- enoročne sanitarne Krom armature - ARMAL

- keramične ploščice (domače in iz uvoza)

- sanitarna keramika (iz uvoza)

- fitingi - TITAN

- 15 %

- silikatna opeka, cepljenec - OPEKARNA RUDNIK

- novoterm izolacija - KRKA

- izotekt, strešna lepenka, smole - IZOLIRKA

- tervol - TERMO

- strešna okna - KOVINOPLASTIKA

Kje?

V vseh prodajalnah MERKUR z gradbenim in

vodoinstalacijskim materialom od 20.6. do 15.7.

ZNIŽANJE VELJA PRI NAKUPIH

NAD 500,00 din

PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE V NAŠIH PRODAJALNAH

REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE

KRANJSKA GORA

Borovška cesta 107
64280 Kranjska gora

Na podlagi določil Statuta in sklepa zbora delavcev družbene podjetja RTC Žičnice Kranjska gora z dne 12. 6. 1990 se razpiše naslednja dela in naloge:

DIREKTORJA DRUŽBENEGA PODJETJA REKREACIJSKO TURISTIČNEGA CENTRA ŽIČNICE KRANJSKA GORA

Pogoji:

- višješolska izobrazba tehnične, ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- znanje enega tujega jezika (angleščina, nemščina, francoščina, italijanščina).

Kandidate prosimo, da ob prijavi predložijo program dela za mandatno obdobje.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: RTC Žičnice Kranjska gora, Borovška 107, s pripisom »za razpisno komisijo«.

ZAVOD ZA LETOVANJA KRANJ

razpisuje na podlagi sklepa zbora delavcev prosta dela in naloge

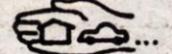
RAČUNOVODJE ZAVODA

Pogoji:

- srednja izobrazba ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah, trimesečno poskusno delo.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh od objave razpisa na naslov: Zavod za letovanja Kranj, Stritarjeva 8.

DAŠ - DOBIŠ

POSREDSKO PODJETJE d.o.o.
Janka Puclje 9, Kranj

Tel.: 35-981

IZREDNO UGODEN NAKUP JAPONSKIH AVTOMOBILOV

DAIHATSU, HONDA, MAZDA, MITSUBISHI, NISSAN in SUZUKI

po najugodnejših cenah - uvoz z Danske.

NISSAN MICRA JOY
samo 146.297 din
NISSAN SUNNY SLX
samo 179.303 din

AVTO DOSTAVIMO V KRANJ S TEHNIČNIM PREGLEDOM IN ZAČASNO REGISTRACIJO ZA 1 DAN

Posredujemo tudi pri nakupu in prodaji rabljenih avtomobilov!

LASTNIKI VOZIL VW - AUDI, RENAULT, AUSTIN, BMW POZOR! NA ZALOGI NOVI IN RABLJENI DELI!

ZAKAJ BI KUPOVALI NADOMESTNE DELE V TUJINI, ČE JIH DOBITE PRI NAS

ORIGINALNI NOVI DELI

- spr. smer. kazalec za golf ..... 90 din
- amortizer Z R 4 ..... 350 din
- končnik volana hrošč ..... 175 din
- bat. obročki golf, hrošč od ..... 910 din
- bat. obročki R 12 ..... 630 din
- BMW serija 3 pot. ležaj ..... 350 din
- BMW lamela sklopke ..... 490 din
- odbijač S R 18 dol 81 ..... 770 din
- rep. pločevina vrat R 18 ..... 490 din

PEČJAK
Tel.: (064) 78-400
AVTO DELI
ČEŠNJICA 24 PODNART

Odprto od 10. do 17. ure; ob sobotah od 10. do 13. ure v nedeljo in ponedeljek zaprto:

Velika izbira volanskih končnikov in zglobov prem, gumijastih in kovinskih zavornih cevi ter gumic, karoserijskih in motornih delov (tudi verige) itd.

Delj tudi za redka vozila - MG B, renault fuego, R 17, renault master, austin 1300, 1750, mini

Delov za zastave in vzh. vozila nimamo na voljo.

BALT BIRO d.o.o. KIDRIČEVA 41 JESENICE tel.: (064) 83-365

Posredujemo:

- pri nakupu novih vozil, ZASTAVA, FIAT-LANCYA, FORD, možnost zamenjave po sistemu »staro za novo«
- pri prodaji in nakupu rabljenih avtomobilov
- pri nakupu in prodaji stanovanjskih hiš, vikendov, parcel, stanovanj...
- pri nakupu novih montažnih hiš, vikendov, poslovnih prostorov iz programa »Krivaja«, cene ZELO UGODNE. 20 % POPUSTA ZA GOTOVINO

Informacije po tel.: 064-83-365, od 8. do 12. in 13. do 17. ure vsak dan v soboto od 8. do 12. ure.

Vljudno vabljeni!

MALI OGLASI

☎ 27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

TV Iskra color, star 4 leta, ugodno prodam. ☎ 21-307 popoldan 8885

Prodam črno bel TV Iskra. ☎ 51-003 9278

Ugodno prodam nov POMIVALNI STROJ ZANUSSI. ☎ 74-113 9291

Ugodno prodam BARVNI TV, ekran 62. ☎ 25-886 9292

♠ DROGERIJA V STRAŽIŠČU

Varčnost je vaša odlika, zato vam ni potrebno v Avstrijo.

Po zelo ugodnih cenah vam nudimo uvoženo moško in žensko negovalno in dekorativno kozmetiko, bižuterijo, čistila. Nizke cene so naš moto in vaše zadovoljstvo.

Obiščite nas in se prepričajte!

Tel.: 064/23-025

Odprto vsak dan od 8. - 12. ure in od 15. - 19. ure sobota od 9. - 13. ure

Prodam TV Körting, barvni, daljinsko upravljanje. ☎ 48-543 9302

Prodam MOTOKULTIVATOR Muta Gorenje, nov, s prikolico ali posebej, 300 ccm ali 10 konj, zelo ugodno. ☎ 57-710 9307

Prodam betonski mešalec in otroško kolo Junior. ☎ 620-754 9310

Prodam HLADILNO OMARO, 3.500 din. ☎ 38-626 9313

Prodam PRALNI STROJ, ŠIVALNI STROJ, KAVČ in MIZO. Volčič, Župančičeva 12, Kranj 9326

Prodam GORILEC na olje Thermo MEC-Padova, za 500 DEM. ☎ 70-146 9330

Prodam MEŠALEC ZA BETON za 6.000 din. Rozman, Vrhnje 71, Radovljica 9331

Prodam DOGNOJEVALNO KORIČNO CREINA za koruzo. Šifrar, Zabnica 19 9334

Prodam TELEVIZOR GORENJE COLOR ELECTRONIC. ☎ 57-596 9335

Prodam KABINO ZA TRAKTOR Deutz. Lahovča 61 9337

Prodam Z-101, letnik 89 in NISSAN MICRO letnik 86. Ogljed v torek in sredo. Nikolov, Cankarjeva 46, Radovljica

Prodam R-4 GTL, letnik 1989. Kert, Jezerska cesta 88, Kranj

ZASEBNA PODJETJA IN OBRTNIKI

Izšli sta brošuri:

1. NOVOSTI IN SPREMENBE V ZUNANJETRGOVINSKIH PREDPISIH IN CARINSKIH PREDPISIH

2. ZA KAJ SE ODLOČITI: OBRT ALI PODJETJE (prednosti in slabosti obeh)

Informacije po telefonu:

061 - 571-125

od 10. do 15. ure ob delavnih

VEČ KOT TRGOVINA

trgovina - boutique

Intima

C. Jaka Platiše 17 (Planina III) Kranj, tel.: 34-002

Po konkurenčnih cenah vam nudimo:

- kozmetiko - tudi program za nego nohtov
- drogerijske izdelke
- fino žensko spodnje perilo
- ženske kopalke
- bižuterijo in modne dodatke,
- ročne ure, sončna očala, filme
- opremo za tenis

Posebno ugodna in velika izbira bombažnih majic že od 37,00 din dalje.

MAJICE TUDI POTISKAMO

- kupljeno blago po želji aranžiramo
- sprejemamo filme v razvijanju
- vsak torek nega in oblikovanje nohtov

V ČASU OD 12. DO 21. JUNIJA

ODPRTO NON STOP

Priporoča se SITAR

Radovljica

V SPOMIN

Ko je srčna bolečina prevelika,
se tudi solza posuši,
le srce nemo kliče,
zakaj tebe, dragi ati — ni.

Danes, 19. junija mineva leto dni, odkar je zahrbtna bolezen iztrgala iz naše srede nadvse dragega

VINKA DRAKSLARJA

gostilničarja z Labor

Vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu, prisrčna hvala.

Vsi njegovi: žena Marica, hčerka Marija z možem Matejem in hčerkico Ano ter sestri Cilka in Martinka z družino.

Labore, junija 1990

Dobro ohranjen POMIVALNI STROJ ISKRA prodam. ☎ 633-205 9355

Prodaj PRALNI STROJ GORENJE, star 6 let, ogled Kristanc, Galska 5, Šenčur 9359

GRABENI MATERIAL

Prodaj 2800 kosov OPEKE BH 6. ☎ 22-716 9277

KUPIM

KUPIM bikca ali telico do 250 kg. ☎ 73-369 9294

Kupim nove gajbe za krompir. ☎ 631-581 9340

OBVESTILA

Satelitska TV, dobava in montaža po zelo ugodnih cenah. ☎ 78-212 8883

Vse, ki ste se naveličali osamljenosti, vabi AFRODITA ŽENITNA POSREDOVALNICA, da se ogledate vsak četrtek od 15. do 18. ure in soboto od 9. do 12. ure na Planini III v stavbi Iskre servis v Kranju. ☎ 34-581, ko so uradne ure 8921

VODINSTALACIJO NA HIŠI (novo ali popravila) vam izdelam solidno in hitro. ☎ 28-427 9080

TV - VIDEO - HI FI SERVIS hitro in kvalitetno. Informacije na ☎ 39-886. SE PRIPOROČAMO!

POPRAVLJAM in PREVIJAM vse vrste elektromotorjev. Svetozar Matijašević, Tenetiš e 4/a, Golnik. ☎ 46-176 9129

Prodaj CAMPING PRIKOLICO IMV ADRIA 700, 7 ležišč, licitacija bo v petek, 22. 6., ob 15. uri v PODNARTU št. 15. Izklicna cena je 20.000 din. Informacije ☎ 70-111 int. 44 do 6. do 14. ure 9289

Inštruiram MATEMATIKO za srednje šole. ☎ 33-904 do 16. ure 9314

Nujno rabim 6.000 DEM, vrnem do 1. decembra s 50 % obrestmi. Šifra: JESEN 90 9328

Pri mesarju na Primskovem je bila ob 9.30, 14. 6. 1990 odvzeta črna denarnica z denarjem in dokumenti. Oseba je bila opazovana, zato naj jo vrne na naslov v denarnici.

OSTALO

Prodaj lesen STOLPNI SILOS, premer 3 m. Logar, Goriče 19 9343

POSESTI

Prodaj HIŠO v 4. fazi gradnje v okolici Radovljice. ☎ 75-010 int. 373 dopoldan KOCJANČIČ 9312

Garažo v Šorlijevem naselju prodam najboljšemu kupcu. ☎ 25-524 9348

RAZNO PRODRAM

Bukova DRVA prodam in dostavim. ☎ 061/342-559 8017

BRAKO prikolico, hladilno omaro, štedilnik Gorenje 2 + 2 in NEUMANN šivalni stroj v omarici prodam. ☎ 50-144 dopoldan od 9. do 13. ure 9067

Prodaj MIZO za namizni tenis, tenis loparje in kolesa. ☎ 75-801

Za 6.000 din ugodno prodam starinsko leseno skrinjo, šivalni stroj in nizko kotno TV omarico. Jagodic, Mlekarska 16, Čirče Kranj 9308

Prodaj ŠPORTNI OTROŠKI VOZIČEK PEG. ☎ 23-928 9325

Prodaj dnevno sobo ALPLES - TRIGLAV z mizico, črno belo TV ter ŠOTOR za 3 osebe. ☎ 28-912

Nerjaveče, dvojno, pomivalno korito, 2 štedilnika, 4 plin 2 elektrika in 4 elektrika, jogi Meblo 190/90, 3 kose in novo termoakumulacijsko peč 3 KV prodam, vse zelo ohranjeno. ☎ 74-727 9344

Prodaj otroški športni VOZIČEK, otroško posteljico z jogijem in H varnostni pas za otroke. ☎ 83-731

Ugodno prodam novo nerabljeno moško kolo Senior, 10 prestav ter suhe, smrekove plohe in colarice. ☎ 83-047 po 14. uri 9353

Prodaj obstoječo železno konstrukcijo z ovalno, prozorno, plastično streho v izmeri 32 x 12 m. Klanšek Villi, Brezje 78/a 9356

Prodaj MOŠKO KOLO, 10, prestav in 2 ženski kolesi 5 prestav. ☎ 34-285 9362

Prodaj dva vikend fotelja in pralni stroj. ☎ 37-660 9365

Prodaj BCS KOSILNICO in hrastove, suhe PLOHE. Bertonec J. Janez, Sr. Dobrava 11 9370

Prodaj SEDLO in KOMAT, Košir, Goriče 28, ☎ 46-036 9373

STAN. OPREMA

Prodaj TROSED - ležišče. ☎ 39-263 9278

Ugodno prodaj regal trosed, dva fotelja, tabure ter mizico za dnevno sobo. ☎ 33-858 9338

STANOVANJA

Prodaj starejša stanovanje na Jezerski c. 94. Stanovanje Keleman, Informacije 24-466 9051

Mlad par vzame v najem stanovanje oziroma hišo v Kranju ali okolici. ☎ 25-406 9203

Stanovanje 50 kv m, na Planini III, prodaj, zamenjam za enakovredno gradnjo ali oddam. Šifra: DELNO OPREMLJENO 9319

Dvosobno stanovanje 57 kv m v Škofji Loki prodaj za 90.000 DEM. ☎ 064/631-246 9341

Oddam sobo dekletu v okolici Kranja. Šifra: LEPA PRILOŽNOST

Zamenjam družbeno enosobno stanovanje s kabinatom brez centralne za večjega. Lekovič, Savska c 3, Kranj 9366

Oddam novo opremljeno dvosobno stanovanje z garažo v Kranju - Drušovka. Šifra: BREZ OTROK

VOZILA

Prodaj VW 1200 HROŠČ, letnik 1975, motor po generalni. ☎ 34-639 9279

Osebn avto FIAT PANDA, letnik 1985, registriran do marca 1991, prodaj. Informacije ☎ 51-189 vsak dan od 8. do 11. ure dopoldan

Prodaj JUGO 1,1 GX, letnik oktober 1987. Mavčiče 64 9285

Prodaj MOTORNO KOLO CTX 80, še v garanciji. ☎ 51-455 9288

Prodaj JUGO 45, letnik 1984. ☎ 78-213, Bled 9293

Prodaj Z 750, letnik 1975, registriran do junija 1991. ☎ 65-117 9296

Prodaj dobro ohranjen MOPED M 14, metalne barve. ☎ 73-038

Prodaj Z 101, letnik 1979, registrirana do maja 1991. Štucin, Gorenja vas 85 9298

Ugodno prodaj Z 750, letnik 1979, informacije vsak dan od 15. dalje na ☎ 78-619 9300

Prodaj Z 101, letnik 86 in 84. ☎ 79-531 9301

Prodaj MOTOR za Z 101. ☎ 67-106 9303

Prodaj Z 101, letnik 1978, karambolirano. Kolman, Predoslje 100/b. ☎ 39-693 9304

Prodaj Z 750, letnik 1982. ☎ 42-912 9305

Z 101 Mediteran, letnik oktober 79, dobro ohranjeno, prodaj. ☎ 21-623 9306

Prodaj karambolirano Z 101, letnik 1986. ☎ 24-968 9311

Prodaj GOLF, letnik 1981, 80.000 km, pravkar registriran. Lipce 5, Bl. Dobrava 9315

Moped AVTOMATIK A3M nov, poceni prodam. ☎ 37-244, Gubčeva 3, Kranj 9321

Prodaj Z 128 za 10.800 DEM z dodatno opremo, letnik 10/89, 8500 km, rdeč. ☎ 40-275 9322

Prodaj motorno kolo CTX 80, cena 14.000 din. ☎ 80-469 9323

Odlčno ohranjen motor MZ - ETZ, letnik 1984, dodatno opremljen, ugodno prodaj. ☎ 75-522 9327

Prodaj MOPED TOMOS 14 TLS. ☎ 33-383 po 15. uri 9329

Prodaj žensko in otroško KOLO, na 5 in 3 prestave ter BT 50 TOMOS, še ne registriran. ☎ 27-701

BMW 315, temno moder, 60.000 km, lepo ohranjen, prodaj. ☎ 74-727 9345

Prodaj motorno kolo NSU-PRIMA 150 ccm v voznem stanju. Informacije ☎ 64-303 9346

Ugodno prodaj dobro ohranjen R 4, letnik 1973. Informacije po ☎ 064/83-969 9347

P 126, 1988/4, registriran do aprila 1990, ugodno prodaj. ☎ 51-202 zvečer 9351

Prodaj avto Wartburg, letnik 1973. ☎ 22-221 int. 2559 dopoldan 9352

Prodaj R 4, letnik 1976. ☎ 22-668 9354

Prodaj CITROEN BX 15 RE, junij 88, 30.000 km. ☎ 28-360 9357

Ugodno prodaj R 12, letnik 1974. Gradšar, Zalag 99 9010

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre, tete in tašče

ANTONIJE JUHANT

upokojenka iz Orehka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spoštovali, jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala Justi Rajgelj za pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se g. župniku, pevcem, vaščanom in vsem, ki so nam pomagali in ji darovali cvetje. Mamobomo ohranili v trajnem in najlepšem spominu.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Kranj, Beograd, Medvode, Škofja Loka, Jesenice

... omahovaje
kloni duša
in bolna želi si v tihe kraje
brez borb in brez boja.

(S. Kosovel)

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očija, sina, brata in strica

ANDREJA JERIČA

Vsem, ki ste nam v urah tesnobe pomagali in vsem, ki ste imeli za nas razumevajočo tolažilno besedo, se iskreno zahvaljujemo.

VSI NJEGOVI

Hotemaže, Tupaliče, Škofja Loka, Zaloše, Medvode

ZAHVALA

Ob slovesu našega dragega

CIRILA RAKOVCA

se najtopleje zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter spremstvo ob slovesu. Za vso skrb med dolgo-trajno boleznijo se posebej zahvaljujemo zdravnikom ZD Radovljica in osebju Internega oddelka bolnišnice Jesenice. Zahvala tudi pevcem Zupan in župniku za poslovljeni obred. Hvala vsem, ki ste ga v takem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Poljšica, 12. junija 1990

Prodaj LADO SAMARO, rdeče barve, letnik maj 1988, prevoženih 22.000 km. Menjam tudi za manjši avto. ☎ 68-107 9363

Prodaj JUGO 45, letnik 1986, karambolirano. Hrušica 103, Jesenice 9368

Ugodno prodaj nov JUGO SKALA 55. ☎ 21-894 9369

Prodaj BMW 518, karambolirano, za dele. ☎ 46-036 9372

ZAPOSLITVE

Iščem čistilko za čiščenje orodjarske delavnice enkrat tedensko. Kavčič, Pševska 4 - Stražišče, ☎ 23-737 9275

Za pomoč v trgovini zaposlim prodajalko. Šifra: ŠIVLJSKA GALANTERIJA 9281

Iščem prešivalko za zaščitnih rokavic. Šifra: GORENJSKA 9324

Honorarno zaposlim delavca v lesni stroki, zelen izučen ali priučen mizar. ☎ 23-624 zvečer 9358

Če imate dovolj prostega časa ali če ste brez službe, javite se za postnika DZS Ljubljana. Tedensko plačilo provizije. ☎ 58-154 9364

Zaposlimo dekle vajenq dela v kuhinji in za strežnim pultom. Nudimo stanovanje. Pisne ponudbe na naslov: Vidic Daniel. Preddvor 32

ŽIVALI

Dobijo se JARKICE. Golniška cesta 1, Kokrica, Kranj 9013

RJAVE JARKICE ter manjše in večje PRAŠICE prodam. Možna dostava na dom. Stanonik Log 9, Škofja Loka 9029

Prodaj RJAVE JARKICE stare 8 tednov. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 9287

TELIČKO 10 dni staro, simentalko, prodam. Trata 17, Cerklje 9295

Prodaj mlado KRAVO, visoko brejo, simentalko. Papirnica 9, ☎ 620-253 9299

8 mesecev brejo TELICO simentalko prodam. Šparovec. Zadraca 12

Prodaj KOZO z mladičko. ☎ 79-643 popoldan 9316

Oddam psa VOLČJAKA. ☎ 25-844

Prodaj čistokrvno TELIČKO FRI-ZIJKO, staro 4 tedne. Cesta v Radovno 2, Mojstrana 9361

TRGOVINA JEZERJAN

Zg. Jezersko 56 tel. 44-013

ČESTITA VSEM KRAJANOM ZA KRAJEVNI PRAZNIK IN SE PRIPOROČA ZA OBISK

Posebna ponudba od 20.6. do 20.7.:

- pivo 0,5 l 7,00 din
- bonboni 10 dkg 7,00 din
- sir gauda, jošt 1 kg 56,00 din

V trgovini si lahko sposedite žar za piknik, ostalo (meso, oglje...) je na zalogi.

Odprto: pon. - pet. od 7.30 - 19.30 ure, sobota od 7.30 - 18. ure, nedelja od 9. - 13. ure

SINDIKALNA PRODAJA IZJEMNO UGODNO

VSI NA

GORSKO KOLO

18 prestav

MOUNTAIN BIKE

shimano-sachs-beretta

ZA SAMO 3.700 din BREZ OPREME

ALI 3.900 din Z OPREMO

na 3 obroke

BESS - PRO MARKET

Informacije in narocila : tel. : 061 572 882 tel.&fax.: 061 218 968

zastopstvo : 062 39 145

CREINA

HOTEL CREINA KRANJ objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

- stoli, mize (restavracijske)
- merilnik delovnega časa
- agregat
- register blagajne
- aparat za sladole

Licitacija bo dne 21. 6. 1990 ob 11. uri pred hotelom Creina Kranj, Koroška c. 5.

Interesenti si osnovna sredstva lahko ogledajo 1 uro pred licitacijo. Prodaja bo potekala po načelu videno-kupljeno. Kupec mora pred prevzemom osnovnih sredstev položiti 100 % plačilo na blagajni hotela.

RTV SERVIS IN TRGOVINA PORENTA

Breg ob Savi 75, tel.: 40-347

Pri nas si lahko ogledate in kupite aparate in stroje iz konsignacije:

- SELECO TV aparati, že od 5800,00 din dalje. Osem velikosti ekranov od 37 do 71 cm. Digitalni sistemi in vgrajeni ekrani Flat-square, Full-square Black Matrix omogočajo izredno kvalitetno sliko.
- TV VIDEOPROJEKTORJI - diagonala 180-460 cm, videorekorderji, glasbeni stolpi, itd.
- ARISTON pralni stroji že od 6760,00 din dalje, perilo posuši, kad in boben iz jekla prevlečenega s porcelanom. Pomivalni stroji, štedilniki. Servis v Kranju.
- MASPRO TV satelitski sprejemniki in antene PAP.
- HI FLY jadralne deske
- TV aparate popravim v enem dnevu!

OBIŠČITE NAS

Delovni čas od 10. - 17. ure!

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju iz tovarne Gumeno-tehnični izdelki, delovne enote Cevarne

FLORJAN BIZAJ

rojen 1951

Od njega smo se poslovili v četrtek, 14. junija 1990, ob 15.30 uri na kranjskem pokopališču.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

Odločitev Ustavnega sodišča Slovenije

Blejska obvoznica "padla" na sodišču

Ljubljana, 18. junija - Ustavno sodišče Slovenije je razveljavilo tisti del srednjeročnega družbenega načrta radovljiške občine, ki opredeljuje blejsko obvoznico, ter občinski odlok o sprejetju lokacijskega načrta za obvoznico, ustavilo pa je postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti dela dolgoročnega družbenega načrta, ki opredeljuje stanovanjsko pozidavo na območju Bleda med Jaršami, Dindolom in obvoznico.

Blejska obvoznica je na ustavnem sodišču "padla" zato, ker je srednjeročni družbeni načrt radovljiške občine ni grafično in z besedilom podrobno opredelil, kot to predpisuje zakon o urejanju prostora. Za odlok o sprejetju lokacijskega načrta za obvoznico pa je sodišče ugotovilo, da je bil sprejet brez podrobnih odločitev v občinskem srednjeročnem družbenem načrtu, zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor pa določa, da mora prostorsko izvedbeni načrt povzeti usmeritve iz dol-

goročnega in odločitev iz srednjeročnega načrta.

Na pobudo nekaterih občanov Bleda je sodišče obravnavalo tudi načrtovano stanovanjsko gradnjo na kmetijskih zemljiščih prve in druge kategorije med Jaršami, Dindolom in načrtovano obvoznico in ugotovilo, da občinski dolgoročni družbeni načrt ni usklajen z republiškim. Ker pa je radovljiška občina lani poleti odpravila neuskklajenost, je ustavno sodišče ustavilo postopek.

● C. Z.

Novinarji na varovanem območju

Ogled Kočevske reke

Kranj, 18. junija - Novinarji časopisnih in drugih novinarskih hiš si bomo danes, v torek, ogledali varovano območje Kočevske reke, med drugim tudi (nekaj) visoko zaščiteni zaklonišče za nastanitev osrednjega republiškega vodstva v primeru vojne. V zaklonišču bo tudi novinarska konferenca, na kateri bosta republiški sekretar za notranje zadeve Igor Bavčar in republiški sekretar za ljudsko obrambo Janez Janša spregovorila o varovanem območju in o tem, kaj namerava s tem območjem storiti nova slovenska vlada. O tem, kaj bomo videli in zvedeli, bomo pisali v petkovi številki. ● C. Z.

Neurje v Poljanski dolini

Huda ura v Zverinski grapi

Lom pod Volčo, 16. junija - Deževje in najhujše neurje prejšnji petek, 8. junija, je naredilo največ škoda na cestah, deloma poljih in gozdovih na območju krajevne skupnosti Poljane, deloma Gorenje vasi in Zminca. Celotna škoda še ni ocenjena, ni pa majhna.

Najhuje pa je bilo prejšnji petek v Lomu pod Volčo, v Zverin-

Marjana Bizjak

V nedeljo v Novi Oselici

Srečanje kranjskih Janezov

Sovodenj, 15. junija - Turistično društvo Sovodenj prireja v nedeljo, 24. junija, ob 15. uri v Novi Oselici tretje srečanje kranjskih Janezov, na katerem bodo Janezi, Jankoti, Ivkoti, Ivani, Johani itd. povedali marsikaj o svojih težavah in zaslugah. Najprej bodo zapeli himno Janezov in razvili prapor, nato bo Janko Kalan v pozdravnem nagovoru opisal vlogo Janezov v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Predstavil se bo najstarejši in največji Janez, na sporedu bo tudi prekrstitev Janeza, govora bo o nevesti iz Bosne pa o Kozokopu (kozji kooperaciji) in še o čem. Nastopila bosta tudi pevski zbor iz Otaleža in folklorna skupina iz Sovodnja. Skratka - glavno besedo bodo imeli Janezi, ki so na plakati tudi zapisali, da Janezi ne odgovarjajo za tiste (Janeze), ki na prireditve ne bodo prišli. ● C. Z.

Petič na Triglav

Radovljica, junija - 21. in 22. julija bo že 5. pohod borcev in mladine na Triglav. Tokrat je organizator pohoda občina Radovljica, posvečen je pa 45-letnici osvoboditve Slovenije izpod okupatorja, proglasitvi Aljaževega stolpa za kulturni in zgodovinski spomenik in partizanskim patroljam, ki so se v času boja povzpele na Triglav. Letošnji pohod se bo začel 21. julija zjutraj ob 6. uri na Rudnem polju na Pokljuki. Še isti večer bo na Kredarici zabavna prireditev "Triglavske igre in kviz na temo Triglav naš simbol". Ob tej priložnosti bodo pohodnikom podeljena tudi priznanja za 5-, 4- in 3-kratno udeležbo na pohodu. Ta večer bodo družabna srečanja v Triglavskem domu, na Doliču, Planiki in v Staničevi koči. 22. julija ob 8.30 bo slovesnost ob Aljaževem stolpu, kjer bo ta slovesno proglašena za slovenski kulturni, zgodovinski in nacionalni spomenik.

Prijave za pohod na Triglav sprejema organizacijski odbor, ki ga zastopa Franc Šmit, Cankarjeva 12, 64260 Bled. Rok za prijavo je 30. junij. ● D. Dolenc

Plaz je na srečo zdrvel mimo domačije...

ski grapi, ko je okrog 20. ure proti hiši št. 6 pri Jazbecu zgrmel zemeljski plaz z blatom in drevjem in le za nekaj centimetrov zgrešil domačijo Marjane Bizjak in družine Prevodnik. Huda ura je trajala celo popoldne in zet France je čistil kanale na cesti. Potem pa je okrog osmih zabobnelo. S hčerko Vido in vnukoma Katjo ter Gregom smo preplašeni pomislili, da

se bo hiša podrla. Takšnega neurja tudi mati, ki je pred nekaj meseci umrla in je bila stara 90 let, ni omenjala. Na srečo se je vse srečno končalo. Ko se bo malo osušilo, bomo morali okrog hiše pospraviti. Z občine pa so se tudi že oglašili." je minulo soboto popoldne dovedala Marjana Bizjak.

● A. Ž.

V Dolenjskih Toplicah od 23. junija do 7. julija

Srečanje v moji deželi

Dolenjske Toplice, 15. junija - Nekdanji škofjeloški izseljenski piknik je že lani dobil novo ime - Srečanje v moji deželi. Za spremembo imena se skriva premislek vse dosedanje politike do Slovencev, ki so se izselili iz domovine, ter hkrati poskus odpravljanja množice nesporazumov iz preteklosti. Piknik pa seveda ni dobil le novega imena in vsebine temveč tudi novega gostitelja - Dolenjske Toplice.

Srečanje v moji deželi je od bivšega tradicionalnega piknika ohranilo predvsem vedri in družabni značaj osrednje prireditve. Nova oblika srečanja pa pomeni, da se hkrati odpirajo vsa vprašanja, ki smo se jih pred leti ob stikih z izseljenci zavestno izogibali. Tako bodo ob letošnji prireditvi v Dolenjskih Toplicah spregovorili o novih oblikah sožitja, precejšen del Srečanja v moji deželi pa bo povezan s kulturo in kulturnimi prireditvami. Že 23. junija bo otvoritev razstave Slovenskega filmskega in gledališkega muzeja ob 80-letnici Antona Dermote v Zdraviliškem domu, isti dan pa se bo začela tudi liko-

vna kolonija za slovenske likovne umetnike po svetu. Od 26. 6. do 30. 6. bo v ljubljanski galeriji Škuc razstava osnovnošolskih učbenikov iz prekomorskih dežel, 29. junija pa Gospodarska zbornica Slovenije pripravlja Slovensko poslovno konferenco. Isti dan bodo v galeriji Dolenjskega muzeja odprli razstavo Slovenski likovni ustvarjalci po svetu. Turistična prireditev Gozdarska noč v Dolenjskih Toplicah bo 30. junija. V kulturnoinformacijskem centru ljubljanskih Križank bo 2. julija otvoritev razstave Ane Praček - Krasne z naslovom "Življenje in delo v dveh domovinah". Literarni večer slovenskih pisate-

ljev, pesnikov in mislecev iz zamajstva bo 3. julija.

Na predvečer osrednje prireditve bodo v cerkvi Sv. Ane v Dolenjskih Toplicah nastopili pevski zbori, isti večer pa bo tudi zabavni večer z Ansambлом Martin Krpan. Začetek osrednje prireditve za Slovence po svetu v Dolenjskih Toplicah bo 7. julija ob 11. uri, ko bo maševal slovenski metropolit, nadškof dr. Alojzij Šušter. Nato bodo nastopili številni ansambli, plesne skupine, pevski zbori in igralske skupine. Otroci bodo v gozdu izdelovali lutke, plesalo pa se bo na treh plesiščih. ● V. Stanovnik

Zasuti s predlogi o domačem imenu kranjskega radia - Gorenjci imajo bujno domišljijo, niso pa enotnega mnenja. Nov vrstni red imen, ki so dobila največ glasov - še dve glasovnici - danes in v petek.

POSTANITE BOTER KLANJSKEGA RADIA

Na polovici naše nagradne akcije smo. Do 16. junija smo prejeli več kot 200 predlogov. Ugotovljamo, da še vedno razmišljate zelo na široko in iščete v najrazličnejše smeri. Obrisi mnenja večine se sicer še ne kažejo, posamezna imena pa po številu glasov že izstopajo. V minulem tednu je največ glasov dobil **KRANJSKI JANEZ (14)**, le dva manj pa **SAVSKI VAL**. Videti je, da so vam zelo pri srcu tudi bližnje izletniške točke in hribi, saj je 10 bralcev glasovalo za **STORŽIČ** (nekaj tudi za **JOŠTA**). Med imeni, za katera je glasovalo od pet do deset bralcev in bodočih poslušalcev kranjskega radia, omenimo še: **RADIO GORENJSKA, SKALA** (ker je mesto Kranj zgrajeno na skali), **ODMEV, NAGELJ** in **LIPA (LIPOV LIST)**.

Ob posamičnih, bolj ali manj duhovitih predlogih, ki jih prejemo, smo se tudi nasmejali. Radio naj bi se imenoval **ELJGA, CUFEDRA** (staro domače ime za Šmarjetno goro), **CENČA, RAĞLA, SKOPUH, SRAKA, BLA-BLA** ali **HOP**. Spomnili ste se imen **CARNIUM** in **CREINA**, tudi **VALVASORJA** ter **ORLA**, ki je bil svoje čase v kranjskem grbu, pa **KRANJSKE Č'BELICE** in **GORENJSKEGA SLAVČKA**, nekdo pa bi dal radiu kar ime novega kranjskega župana.

Po doslej preštetih glasovih, lahko imena, za katera je prišlo največ glasov, razvrstimo takole:

JANEZ, SAVSKI VAL, GORENJSKA, STORŽIČ, ODMEV

Še to so dogovorimo: fotokopiranje glasovnic NE VELJA. Takih pri preštevanju ne bomo upoštevali. Preštevanje nam precej zaplete tudi, če na eno glasovnico napišete več imen (Dani Dolinšek jih je napisala kar 10). Predlagajte eno ime, tudi na koncu se bomo vsi skupaj odločili za eno, najbolj pravo ime.

Ob glasovnicah nam pošiljate tudi čestitke in želje za uspešno delo. Vsem najlepša hvala.

Še enkrat zapišimo, kakšne nagrade čakajo tiste, ki bodo izrebrani ob koncu naše akcije:

1. nagrada: **Nakup v trgovini »MERKUR«** Globus, Kranj v vrednosti 5.000,00 din
2. nagrada: **Nakup v trgovini »MERKUR«** Globus, Kranj v vrednosti 3.000,00 din
3. nagrada: **Nakup v trgovini »MERKUR«** Globus, Kranj v vrednosti 2.000,00 din
4. nagrada: **Nakup v eni od trgovin »ELITE«** v vrednosti 1.000,00 din
5. nagrada: **Nakup v eni od trgovin »ELITE«** v vrednosti 700,00 din
6. nagrada: **Nakup v eni od trgovin »ELITE«** v vrednosti 400,00 din
7. nagrada: **Vabilo na ogled radia Kranj in 3 brezplačne čestitke ali skladbo po želji**
8. nagrada: **Enoletna naročnina na Gorenjski glas**

Imena nagrajencev bodo objavljena 29. junija v Gorenjskem glasu in v programu kranjskega radia.

RADIO KRANJ, 97,3 Mhz GORENJSKI GLAS
PREDLAGAM, NAJ SE KRANJSKI RADIO IMENUJE .....

Kratka obrazložitev: .....

TO PREDLAGA (ime, priimek in naslov) .....

Podpis .....

Glasovnico izrežite, nalepite na dopisnico ali v kuverti pošljite na naslov:
RADIO KRANJ
Trg revolucije 1
64000 Kranj

Gimnazija Kranj slavi letos 180 let ustanovitve, drugo leto pa 90 let prve mature. Oba jubileja želimo počastiti z zaključkom del pri obnovi notranjosti in zunanosti šolske stavbe ter njene okolice. Za obnovo nimamo zadostnih finančnih sredstev in ker vemo, da obnova ni samo naša želja, temveč tudi želja mnogih občanov, prosimo vse nekdanje

maturante kranjske gimnazije in druge občane,
ki cenijo gimnazijo, da s svojim osebnim prispevkom omogočijo obnovo šole.

Svoj prispevek lahko nakazete na žiro račun Gimnazije Kranj pri Službi družbenega knjigovodstva Kranj št. 51500-603-30185 ali pa izročite osebno na upravi šole.

Ob zaključku slovesnosti bo šola vsem donatorjem podelila zahvalne liste.

Gimnazija Kranj

Reklama lahko tudi zapelje ...

Zap. št.	Artikel	Živila	M Preskrba	Količina	vrednost		
					A	I	NAMA
1.	sladkor 1/1	115,00	107,00	10 kg	153,00	150,00	118,00
2.	olje sončnica 1/1 stekl.	83,00	78,50	5 kg	99,50	100,00	78,50
3.	moka TIP 500	24,30	29,00	5 kg	73,00	55,00	32,50
4.	margarina 1/2	16,10	14,00	1 kos	14,90	16,50	13,70
5.	testenine 1/2 3 jajca	11,30	12,70	1 kos	22,50	10,00	13,80
6.	Eurokrem 400 g	36,70	36,80	1 kos	36,90	33,00	34,56
7.	Instant kava 50 g	23,10	23,00	1 kos	54,90	75,00	42,20
8.	Šunka v črevu	100,00	105,50	1 kg	129,00	128,00	97,00
9.	mortadela	74,30	104,40	1 kg	159,00	100,00	104,40
10.	marmelada koz. 1/1	29,50	38,70	1 kos	84,22	64,44	37,50
11.	pomaranče	138,00	114,50	5 kg	64,50	65,00	99,00
12.	otr. hrana (čokolino) 200 g	20,10	20,90	1 kos	19,39	14,84	15,00
13.	juhe v vrečki	8,00	11,90	1 kos	10,90	11,50	9,80
14.	čajno maslo 250 g	55,40	39,20	2 kosa	43,20	29,00	49,00
15.	žvečilni gumi 30 g cig.	3,90	4,40	1 kos	6,00	6,00	3,80
16.	krispi - müsli 330 g	16,90	17,00	1 kos	29,89	37,49	20,06
17.	detergenti (n. fosfatov) 4 kg	98,80	100,00	1 kos	69,90	90,00	108,00
18.	krpe za gospodinjstvo 3/1	80,00	80,00	5 kosov	63,00	77,50	80,00
19.	puding 3 x čokolada	16,20	15,80	1 kos	17,90	19,00	12,90
20.	Benko 400 g	28,90	28,90	1 kos	27,92	28,00	28,80
		979,50	982,00	Skupaj:	1.179,52	1.110,27	990,02

PREGLED
TRGOVSKIH IN USLUŽBNIH STORITEV
NON - STOP tel.: 064/23-298

UNI
BREZ ALKOHOLA

Prešernova šola v Kranju pripravlja:
Več kot dan šole

Kranj, junija - Tokrat bo pa naš dan šole izgledal malo drugače, so sklenili šolarji in njihovi učitelji na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju. V četrtek, 21. junija, popoldne bodo tu semenj, koncerti, igrice, tabor, srečelov, razstava in kdo ve, kaj še vse.

Ob 14. uri se bo vse skupaj začelo. Najprej posel - učenci bodo prodajali vse, kar so med letom naredili pri raznih krožkih, pri ročnem delu, pri gospodinjstvem pouku in podobnih krožkih, učenci iz višjih letnikov bodo prodajali knjige nižjim letnikom (učenci in starši si bodo tu lahko ogledali knjige, ki jih bodo otroci potrebovali naslednje šolsko leto), dobili bodo tudi nujni seznam učbenikov po razredih. Zatem se bo začel kulturni del s koncerti mladih glasbenikov, pevskih zborov, dramski krožek bo odigral dve igrici. Mladi taborniki bodo na šolskem travniku postavili prave šotore, športniki se bodo zabavali po svoje, vsi skupaj pa bodo zagotovo težko čakali na bogat srečelov, za katerega so dobite prispevale razne delovne organizacije. Sploh bo prima! Ne pozabite torej na četrtek, 21. junija, popoldan! ● D. D.